

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Historiografski praktikum
Course title:	Practical Course in Historiography

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		1.	1.
History		1st	1st

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Študentje se seznanijo z:

- osnovami zgodovinske metodologije, osnovami pristopa k raziskovalnemu delu (iskanje virov, literature, tehnika citiranja, pisanje opomb);
- zgodovinskim pregledom razvoja zgodovinske znanosti, primerjavo med različnimi smermi historiografije, razvojem zgodovinskega pisarstva od grških eruditov naprej;
- viri za posamezna zgodovinska razdobja;
- razločevanje med znanstvenimi in neznanstvenimi besedili osnove razvoja slovenskega zgodovinskega pisarstva.

Content (Syllabus outline):

Students are informed about:

- the fundamentals of historical methodology, the fundamentals of the approach towards the research work (searching for sources, literature, the technique of citation, writing notes)
- the historical review of the development of the historical science, the comparison between different trends in historiography, the development of the historiography from the Greek scholars onward
- sources for particular historical periods
- the distinction between scientific and nonscientific texts
- the fundamentals of the development of Slovene historiography

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. M. Gross, Historijska znanost, Zagreb 1989.
2. O. Luthar et al. (ur.), Zgodovina historične misli, Ljubljana 2006.
3. B. Grafenauer, Struktura in tehnika zgodovinske vede, Ljubljana 1960.
4. O. Luthar, Med kronologijo in fikcijo: strategije historičnega mišljenja, Ljubljana 1993.
5. P. Elbow, Writing with Power, New York 1981.
6. Posamezne razprave iz strokovne periodike, na katere bo predavatelj sproti opozarjal študente na predavanjih

Cilji in kompetence:

Glavni namen Zgodovine historiografije je študente seznaniti s poglobljenimi dosežki na področju zgodovinopisja in ga hkrati opozoriti na sodobne smeri zgodovinopisja ter z najvažnejšo literaturo.

Objectives and competences:

Main purpose of the subject History of the historiography is to inform students about the main achievements in the field of historiography and at the same time to draw their attention to contemporary trends of historiography and to the most important literature.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent pozna razvoj historiografije v svetu kakor na Slovenskem in zna primerjati različne historiografske smeri med seboj.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student knows the development of historiography in the world as well as in Slovenia. He is also able to compare different historiographical trends.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is also qualified to analyze and synthesize selected themes.

Metode poučevanja in učenja:

Razgovor, delo z viri, samostojni študij, diskusija.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, individual study, discussion.

Načini ocenjevanja:

- izpit

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

100

- examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAVNIKAR, Tone. *Po zvezdnih poteh : Savinjska in Šaleška dolina v visokem srednjem veku*. Velenje: Muzej, 2007. 343 str., ilustr., rodoslovne tabele, zvd. ISBN 978-961-92112-1-2. [COBISS.SI-ID [235544064](#)]

RAVNIKAR, Tone, VINKLER, Jonatan (ur.). *Zgodovina Šoštanja : [znanstvena monografija]*. Šoštanj: Krajevna skupnost, 2011-. Zv. <1>, ilustr. ISBN 978-961-91207-9-8. [COBISS.SI-ID [257680640](#)]

RAVNIKAR, Tone, MATJAŠIČ FRIŠ, Mateja (ur.), FRIŠ, Darko (ur.). *Benediktinski samostan v Gornjem Gradu*, (Zbirka Studia historica Slovenica, 6). Maribor: ZRI dr. Franca Kovačiča, 2010. 171 str., ilustr. ISBN 978-961-6855-01-3. [COBISS.SI-ID [67448321](#)]

RAVNIKAR, Tone, VINKLER, Jonatan (ur.). *V primežu medplemiških prerivanj*, (Zbirka Digitalna knjižnica, Dissertationes, 13). Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2010. 1 optični disk (CD-ROM), barve. ISBN 978-961-270-039-3. <http://www.pei.si/Sifranti/StaticPage.aspx?id=85>. [COBISS.SI-ID [253577216](#)]

RAVNIKAR, Tone. *Po zvezdnih poteh : Savinjska in Šaleška dolina v visokem srednjem veku*. Velenje: Muzej, 2007. 343 str., ilustr., rodoslovne tabele, zvd. ISBN 978-961-92112-1-2. [COBISS.SI-ID [235544064](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Zgodovina zgodnjih civilizacij
Course title:	History of Early Cultures

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		1.	1.
History		1st	1st

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	90/3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Zgodovina zgodnjih civilizacij predantičnega sveta vključuje stare kulture Egipta, Mezopotamije s prednjo Azijo, Hetite, Izrael, Feničane oziroma vse, kar sodi v lok rodovitnega polmeseca. Nadalje kulture Daljnega vzhoda - Staro Kitajsko, induško kulturo indijskega podkontinenta, predkolumbove kulture v Ameriki in kulturo na Velikonočnih otokih.

Content (Syllabus outline):

History of Early Cultures of the pre-Antique world includes old cultures of Egypt, Mesopotamia with Near East, Hetites, Israel, Phoenicians, or everything that belongs in the arc of the fertile half-moon. Further the cultures of the Far East – Old China, Indus culture of the Indian subcontinent, Pre-Columbian cultures in America and the culture on the Easter Islands.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. T. Allan (ur.), Zora civilizacije: prazgodovina – 900 pr. n. št., Ljubljana 2009.
  2. A. Nunn, Der Alte Orient, Stuttgart 2011.
  3. Svetovna zgodovina, Ljubljana 1981.
  4. Zgodovina človeštva, II/1, II/2, II/3, Ljubljana 1970-1972.
  5. W. Westendorf, Egipt, Ljubljana 1969.
  6. G. Herm, Feničani, Ljubljana 1977.
- The Times atlas svetovne zgodovine, druga izdaja, Ljubljana 1993.

Cilji in kompetence:

Študent dobi znanje o celi vrsti temeljnih historičnih procesov na zemlji. Spremlja razvoj prvotnega sporazumevanja ljudi, pisave in koledarja, znanosti in umetnosti v simbiozi z gospodarskimi, družbenimi in civilizacijskimi dosežki antičnega sveta predstavlja bogato dediščino človeštva, brez katere ne moremo razumeti niti velikih mediteranskih kultur niti evropske civilizacije in ne azijskih ljudstev niti bogatega izročila staroselcev obeh Amerik. Predantični temelji sodobnega sveta segajo s svojimi koreninami na vse kontinente.

Objectives and competences:

Student gains knowledge about the whole variety of fundamental historical processes on earth. He follows the development of primary human communication, of writing and calendar, of science and art in the symbiosis with the economic, social and cultural achievements of the antique world. All of that presents rich human heritage, without which we can understand neither great Mediterranean cultures nor European civilization or Asian nations or the rich heritage of aborigines in both Americas. Pre-antique foundations of modern world stretch their roots on all continents.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent se seznani s pomembnimi dogajanjmi, procesi in spremembami v starodavnih civilizacijah in predantični zgodovini. Spoznava temeljne gospodarske, družbene, politične in kulturne pojme ter oblike razvoja v zgodnjih civilizacijah in predantičnem svetu.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju. Iz določene vsebine zna napisati seminarsko nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student is informed about important occurrences, processes and changes in ancient cultures in the pre-antique history. He gets to know the fundamental economic, social, political and cultural terms and also the forms of development in the early cultures of the pre-antique world.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student acquires capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all. He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources and to distinguish between inducements, motives and consequences considering the interdependence of different occurrences, continuity and discrepancies in the historical development. He is able to write a seminar assignment or original scientific work from a fixed content. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:

Razgovor, delo z viri, samostojni študij, diskusija.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, individual study, discussion.

Delež (v %) /
Weight (in %)   **Assessment:**

- izpit	100	- examination
---------	-----	---------------

Reference nosilca / Lecturer's references:

MAROLT, Janez. Primerjava med Hamurabijevim zakonikom, Pentatevhom/Peteroknjžjem in zakonikom XII plošč. *Čas. zgod. narodop.*, 1998, 69=34, št. 2, str. 209-245. [COBISS.SI-ID [8125448](#)]

MAROLT, Janez. History of Slovene Jewry. *Stud. Hist. Slov.*, 2002, letn. 2, št. 2, str. 315-325, ilustr. [COBISS.SI-ID [12285960](#)]

MAROLT, Janez. Domžale s širšo okolico v antični dobi. V: NEČAK, Dušan (ur.). *Stiplovškov zbornik*, (Historia, 10). Ljubljana: Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete, 2005, str. 359-372. [COBISS.SI-ID [14313224](#)]

MAROLT, Janez. Osrednje Slovenske gorice v antični dobi. V: RAJH, Bernard (ur.), TOŠ, Marjan (ur.). *Podobe kraja : zbornik Občine Cerklje ob Gori*. Cerklje ob Gori: Občina: Slovenskogoriški forum, 2001, str. 51-63, ilustr. [COBISS.SI-ID [10926344](#)]

MAROLT, Janez. Področje Maribora v arheoloških obdobjih in antični dobi. *Stud. Hist. Slov.*, 2006, letn. 6, št. 2/3, str. 221-242, ilustr. [COBISS.SI-ID [853637](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Grška zgodovina
Course title:	Greek History

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		1.	1.
History		1st	1st

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:

Periodizacija grške zgodovine. Minojska in mikenska Grčija. Naselitev Indoevropcejev v Grčiji in njihovo srečanje s staroselci. Dorska selitev. Arhaična doba. Nastanek in razvoj mestnih držav. Velika grška kolonizacija. Državna in družbena ureditev v dobi kolonizacije. Sparta. Atene. Nastanek in razvoj tiranije. Klasična doba: grško-perzijske vojne (500 - 479 pr.k.). Jonski upor in razvoj do bitke na Maratonskem polju 490 pr.k. Perzijski pohod v Grčijo 480/479. Zahodni Grki. Pentekontetia. Nastanek atiško-delske pomorske zveze. Atene v Periklejevi dobi. Peloponeška vojna - vzroki, povodi, posledice. Obdobje špartanske hegemonije in vzpon Teb. Razvoj sirakuške države na Siciliji po letu 400. Grška kolonizacija na Jadranu in elementi grške navzočnosti na današnjem slovenskem ozemlju. Helenistična doba. Nastanek in razvoj makedonske države Filipa II. Nastop Aleksandra Velikega. Aleksandrov

Content (Syllabus outline):

Periodization of Greek history. Minoan and Mycenaean Greece. The settlement of Indo-Europeans in Greece and their encounter with the aborigines. The Dorian Migration. Archaic Period. Formation and progress of city-states (Polis). The great Greek Colonization. State and social status in the colonizing period. Sparta. Athens. Formation and development of tyranny. Classical Period: The Greek and Persian wars (500 – 479 B. C.). The Ionian revolt and its progress until the battle of Marathon 490 B. C. The Persian expedition into Greece 480/479. West Greeks. The Pentekontetia. The foundation of Delian league. Athens in the Pericles period. The Peloponnesian War – motives, inducements and consequences. The period of the Spartan hegemony and the rise of Thebes. The development of the Greek state Syracuse on Sicily after the year 400 B. C. Greek colonization of the Adriatic coast and the elements of

pohod v Azijo in njegov pomen. Boj za Aleksandrovo dediščino. Vojne med diadohi. Obdobje ravnotežja helenističnih držav. Kulturno-zgodovinska podoba helenističnega sveta.

Greek presence in today's Slovene territory. Hellenistic Period. The formation and development of Macedonian state under Filip II. The accession of Alexander the Great. Alexander's Asian campaign and its meaning. Battle for Alexander's inheritance. The Diadoch wars. The period of balance between Hellenic states. The cultural and historical image of the Hellenic world.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. R. Bratož, Grška zgodovina, Ljubljana 2010 in druge izdaje.
2. Atlas svetovne zgodovine, Ljubljana 1989.
3. P. Lisičar, Grci i Rimljani, Zagreb 1971.
4. Svetovna zgodovina, Ljubljana 1981.
5. Zgodovina človeštva, II., Ljubljana 1970-1972.
6. Hartmut Leppin, Das Erbe der Antike, München 2010.

Cilji in kompetence:

Študent spoznava razvoj celotnega vzhodnega Mediterana, pojmovni kompleks Magna Graecia in starogrški vpliv na gospodarske, družbene, politične in kulturne oblike tedanjega razvoja. Spozna tedanje razmere na današnjem slovenskem prostoru.

Objectives and competences:

Student becomes familiar with the development of the whole East Mediterranean, with the notional complex Magna Graecia and ancient Greek influence on economic, social, political and cultural forms of that development. He is informed about the conditions of that time in the present Slovene territory.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent se seznani z najpomembnejšimi dogajanj, procesi in spremembami v grški antični zgodovini.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju. Iz določene vsebine zna napisati seminarsko nalogo, diplomsko seminarsko nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student gets acquainted with the most important occurrences, processes and changes in antique Greek history.

Student acquires capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all. He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources and to distinguish between inducements, motives and consequences, considering the interdependence of different occurrences, continuity and discrepancies in the historical development. He is able to write a seminar assignment or original scientific work from a fixed content. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij

Learning and teaching methods:

Explanation, discussion, individual study, work with sources

Načini ocenjevanja:

- izpit

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

- examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

MAVER, Aleš. Orosius and Christian universal history in Late Antiquity. *Stud. Hist. Slov.*, 2012, letn. 12, št. 1, str. 9-20, ilustr. [COBISS.SI-ID [1224069](#)]

MAVER, Aleš. Peržani in Hermanova bitka : dva vojaška spopada na odru. *Keria (Ljubl.)*, 2011, letn. 13, št. 1, str. [41]-52. [COBISS.SI-ID [47573346](#)]

MAVER, Aleš, MATJAŠIČ FRIŠ, Mateja (ur.), FRIŠ, Darko (ur.). *Od apologije do zgodovine*, (Zbirka Studia historica Slovenica, 9). Maribor: Znanstvenoraziskovalni inštitut dr. Franca Kovačiča, 2011. 134 str. ISBN 978-961-6855-04-4. [COBISS.SI-ID [68195073](#)]

MAVER, Aleš, FRIŠ, Darko (ur.), MATJAŠIČ FRIŠ, Mateja (ur.). *Religiosi et profani principes : rimski cesarji od Avgusta do Teodozija v latinskem krščanskem zgodovinopisju 4. in 5. stoletja*, (Zbirka Studia historica Slovenica, 2). Maribor: Zgodovinsko društvo dr. Franca Kovačiča, 2009. 298 str. ISBN 978-961-92402-5-0. [COBISS.SI-ID [64438017](#)]

MAVER, Aleš. Bog in bogovi pri Arnobiju. *Keria (Ljubl.)*, 2007, letn. 9, št. 1, str. [21]-60. [COBISS.SI-ID [26761005](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Rimska zgodovina in slovenski prostor v antiki
Course title:	Roman History and the Slovene Territory in Antiquity

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		1.	1.
History		1st	1st

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		10			50	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Aleš Maver

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	Slovenščina Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: - ni pogojev

Prerequisites: - none

Vsebina:
Stara Italija. Etruščani. Nastanek Rima, utrjevanje in širjenje njegove oblasti. Obdobje kraljev. Rim in helenistični svet. Punske vojne. Gospodarske in družbene razmere v času pozne republike. Državljanke vojne I. stoletja. Rimska vojska in njena organiziranost. Prvi in drugi triumvirat ter nastanek principata. Vloga senata. Rimsko cesarstvo v dobi julijsko - klavdijske dinastije, dinastija Flavijcev, doba adoptivnih cesarjev. Severska dinastija, obdobje vojaških cesarjev in kriza cesarstva. Rimsko pravo. Gospodarska in kulturna ter verska zgodovina. Dioklecijanove in Konstantinove reforme. Mitraizem. Širjenje krščanstva, vloga, vpliv, pomen. Delitev na zahodni in vzhodni del imperija. Obdobje dominata. Rimsko cesarstvo v 4. in 5. stoletju. Ceste. Pomembna upravna, trgovska in verska središča. Vzroki propada rimskega imperija. Slovenski prostor pred prihodom Rimljanov v Vzhodne Alpe, v

Content (Syllabus outline):
The Old Italy. Etruscans. The founding of Rome, consolidation and expansion of its authority. The Period of Kings. Rome and Hellenic world. The Punic wars. Economic and social conditions in the time of the Late Republic. Civil wars in the first century. Roman army and its organization. The first and the second triumvirat and the foundation of the principate. The role of the Senate. Roman Empire in the period of the Julio – Claudian dynasty, Flavian dynasty, and in the period of the adopted emperors. The Severan dynasty, the period of military emperors and the crisis of the Roman Empire. Roman law. Economic, cultural and religious history. Reforms of Diocletian and Constantine. Mitraism. The expansion of Christianity, role, influence and meaning. The division of the Roman Empire into Western and Eastern part. The Dominate era. Roman Empire in the 4th and 5th centuries. Roads. Important administrative,

cvetoči in v pozni antiki

commercial and religious centres. Reasons of the fall of the Roman Empire. Slovene territory before the Roman arrival in the Eastern Alps in the blooming and late antiquity.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. R. Bratož, Rimska zgodovina 1, Ljubljana 2007.
2. B. Cunliffe, Rimljani, Ljubljana 1982.
3. P. Lisičar, Grci i Rimljani, Zagreb 1971.
4. Svetovna zgodovina, Ljubljana 1981.
5. Zgodovina človeštva, II/1, II/2, II/3, Ljubljana 1970-1972.
6. H. Leppin, *Das Erbe der Antike*, München 2010.

Cilji in kompetence:

Študent spoznava politični, gospodarski, družbeni in kulturni pomen razvoja rimskega svetovnega imperija, širjenje latinske kulture in zgodnjega krščanstva. Dobi obširen vpogled v rimsko dobo in zaton antike na današnjem slovenskem prostoru.

Objectives and competences:

Student recognizes political, economic, social and cultural meanings of the development of the universal Roman Empire, the expansion of Latin culture and Early Christianity. He gains extensive insight into Roman era and also into decline of antiquity in the today's Slovene territory.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent se seznani s pomembnimi dogajanj, procesi in spremembami v rimskoantični zgodovini.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju. Iz določene vsebine zna napisati seminarsko nalogo, diplomsko seminarsko nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student becomes acquainted with important occurrences, processes and changes in the period of Roman Antiquity.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student acquires capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all. He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources, and to distinguish between inducements, motives and consequences, considering the interdependence of different occurrences, continuity and discrepancies in the historical development. He is able to write a seminar assignment or original scientific work from a fixed content. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, delo z viri, seminar, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge, diskusija.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Načini ocenjevanja:

- ustni izpit

Delež (v %) /

Weight (%)

Assessment:

- oral examination

100

Reference nosilca / Lecturer's references:

MAVER, Aleš. Veteres igitur primique Romani : rimsko kraljestvo in republika v zgodnji latinski krščanski apologetiki. V: KAVČIČ, Jerneja (ur.), MARINČIČ, Marko (ur.). *Musis amicus : posebna številka ob osemdesetletnici Kajetana Gantarja*, (Kerla, letn. 12, št. 2-3). Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2010, str. 111-128. [COBISS.SI-ID [1042309](#)]

MAVER, Aleš. Preganjanja kristjanov in cesarji preganjalci pri latinskih krščanskih zgodovinarjih 4. in 5.

stoletja. *Keria (Ljubl.)*, 2008, št. 1, letn. 10, str. 53-76. [COBISS.SI-ID [28683309](#)]

MAVER, Aleš. Orosius and Christian universal history in Late Antiquity. *Stud. Hist. Slov.*, 2012, letn. 12, št. 1, str. 9-20, ilustr. [COBISS.SI-ID [1224069](#)]

MAVER, Aleš, FRIŠ, Darko (ur.), MATJAŠIČ FRIŠ, Mateja (ur.). *Religiosi et profani principes : rimski cesarji od Avgusta do Teodozija v latinskem krščanskem zgodovinskoopisju 4. in 5. stoletja*, (Zbirka Studia historica Slovenica, 2). Maribor: Zgodovinsko društvo dr. Franca Kovačiča, 2009. 298 str. ISBN 978-961-92402-5-0. [COBISS.SI-ID [64438017](#)]

MAVER, Aleš, MATJAŠIČ FRIŠ, Mateja (ur.), FRIŠ, Darko (ur.). *Od apologije do zgodovine*, (Zbirka Studia historica Slovenica, 9). Maribor: Znanstvenoraziskovalni inštitut dr. Franca Kovačiča, 2011. 134 str. ISBN 978-961-6855-04-4. [COBISS.SI-ID [68195073](#)]

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Zgodovina slovenskega prostora v srednjem veku
Course title:	History of the Slovene Territory in the Middle Ages

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		1.	2.
History		1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenščina Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Študent mora obvladati znanje iz predmeta Rimska zgodovina in slovenski prostor v antiki.

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljen seminar na loga je pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisites:

Roman History and the Slovene Territory in Antiquity

Conditions for prerequisites:

Completed seminar assignment is a prerequisite for accession to the written examination.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predmet obsega tri sklope: Naselitev prednikov Slovencev v novi domovini, Karantanija in konec notranje samostojnosti slovanskih kneževin ter uveljavljanje frankovskega fevdalnega reda. Poudarek je na obravnavi naselitve Slovencev, izgubi njihove samostojnosti in uvajanju frankovskega fevdalizma, naselitvi Madžarov v Panoniji in posledicah ter na predstavitvi izoblikovanja cerkvene organizacije.

Drugi sklop: obdobje poznega srednjega veka, v čigar okviru se obravnava nemško politično in kolonizacijsko osvajanje v dobi zrelega fevdalizma in obdobje prevladovanja zaprtega in naturalnega gospodarstva. Poudarek je na obravnavanju Velike Karantanije in njenih krajin, razdelitvi pokrajin med fevdalce, notranji kolonizaciji in germanizaciji slovenske zemlje in razvoju narodnostne meje do 12. stoletja ter organiziranosti zemljiškega gospodarstva in predstavitvi fevdalne razdrobljenosti.

Tretji sklop: obravnavanje enotnega podložniškega razreda v obdobju zrele fevdalne družbe, gospodarstvo in nastanek mest ter politično združevanje slovenskih pokrajin. Obravnava kolonizacije od 12. do 15. stoletja, spremembah v organizaciji zemljiškega gospodarstva; razvoju obrti in trgovine ter v tej zvezi nastanka meščanskih naselij; boju za oblast nad slovenskimi pokrajinami in preoblikovanju v dinastične teritorije, združevanju slovenske zemlje pod Habsburžani in konfliktu s Celjani; na spremembah v cerkveni organizaciji in predstavitvi pomena delovanja samostanov.

Subject includes three units: The settlement of Slovene ancestors in the new country, Karantania and the end of internal independence of Slavic principalities and the enforcement of the Frankish feudal order. The emphasis is on the settlement of Slovenes, loss of their independency and the initiation of the Franconian feudalism, the settlement of Hungarians in Pannonia and its consequences, and on the introduction of formation of church organisation.

Second part: the period of the late Middle Ages, in which it will be dealt with German political and colonization conquest in High Middle Ages and with the period of prevailing »closed« and natural economy. The emphasis is on debating over Great Karantania and its borderlands, the division of provinces between feudal lords, inner colonization and germanization of Slovene land and on the organization of seignery and the presentation of feudal fragmentation.

Third part: discussion over uniformed serf class in the period of high feudal society, economy and formation of cities, political unification of Slovene countries, colonization from the 12th until the 15th century, changes in the organization of seignery, the development of craft and commerce and in this manner the creation of towns, fight for power over Slovene countries and the transformation into dynastic territories, unification of Slovene land under the Hapsburgs and their conflict with the counts of Cilli, changes in church organization and the introduction of the meaning of monasteries.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. P. Štih, V. Simoniti, Na stičišču svetov, Ljubljana 2010.
2. Zgodovina Slovencev, Cankarjeva založba, Ljubljana 1979.
3. O. Luthar et al. (ur.), The Land Between: A History of Slovenia, Frankfurt 2008.
4. M. Kos, Zgodovina Slovencev od naselitve do petnajstega stoletja, Ljubljana 1955.
5. Zgodovina Cerkve na Slovenskem, Ljubljana 1991.
6. Slovenija in sosednje dežele med antiko in karolinško dobo. Začetki slovenske etnogeneze/ Slowenien und die Nachbarländer zwischen Antike und karolingischer Epoche. Angänge der slowenischen Ethnogeneze I-II, Ljubljana 2000.

Cilji in kompetence:

Študent si pridobi poglobljeno znanje o pomembnih dogajanjih, pojavih in procesih v srednjeveški slovenski zgodovini in zgodovini držav, v okviru katerih so bili, tako na političnem kot kulturnem, gospodarskem in drugih področjih. Razvija sposobnost spoznavanja in razumevanja vplivov evropskih in svetovnih dogajanj na slovensko zgodovino. Oblikuje si odnos do kulturne dediščine v splošnem in nacionalnem okviru. Krepi zavest o slovenski nacionalni identiteti. Nauči se razumevati in spoštovati različne verske, ideološke in politične opredelitve Slovencev ter drugih narodov, s katerimi so nekoč živeli skupaj ter strpnega obravnavanja razlik.

Objectives and competences:

Student gains in-depth knowledge about important occurrences, appearances and processes in the medieval Slovene history and the history of nations, in which they were, on political as well as on cultural, economic and other fields. He develops the capability of recognition and understanding of influences of European and world's occurrences on Slovene history. He shapes his relation towards cultural heritage in general and on national range. He strengthens his consciousness about Slovene national identity. He learns to understand and respect different religious, ideological and political definitions of Slovenes and other nations, with which they once lived together, and treats different minded tolerantly.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent ob poznavanju srednjeveške slovenske zgodovine razume tedanje najpomembnejše razvojne procese, jasni so mu dogodki in njihove posledice.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Knowledge of the medieval Slovene history, helps student to understand the most important developmental processes of that time and also the events and their consequences are evident to him.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju. Iz določene vsebine zna napisati seminarsko nalogo, diplomsko seminarsko nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources and to distinguish between inducements, motives and consequences, considering the interdependence of different occurrences, continuity and discrepancies in the historical development. He is able to write a seminar assignment or original scientific work from a fixed content. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Načini ocenjevanja:

- seminarska naloga
- pisni izpit

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Načini ocenjevanja	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment
- seminarska naloga	30	- seminar assignment
- pisni izpit	70	- written examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAVNIKAR, Tone. *Po zvezdnih poteh : Savinjska in Šaleška dolina v visokem srednjem veku*. Velenje: Muzej, 2007. 343 str., ilustr., rodoslovne tabele, zvd. ISBN 978-961-92112-1-2. [COBISS.SI-ID [235544064](#)]

RAVNIKAR, Tone, MATJAŠIČ FRIŠ, Mateja (ur.), FRIŠ, Darko (ur.). *Benediktinski samostan v Gornjem Gradu*, (Zbirka Studia historica Slovenica, 6). Maribor: ZRI dr. Franca Kovačiča, 2010. 171 str., ilustr. ISBN 978-961-6855-01-3. [COBISS.SI-ID [67448321](#)]

RAVNIKAR, Tone, VINKLER, Jonatan (ur.). *V primežu medplemiških prerivanj*, (Zbirka Digitalna knjižnica, Dissertationes, 13). Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2010. 1 optični disk (CD-ROM), barve. ISBN 978-961-270-039-3. <http://www.pei.si/Sifranti/StaticPage.aspx?id=85>. [COBISS.SI-ID [253577216](#)]

RAVNIKAR, Tone. Posesti plemiške družine iz Orta na Savinjskem. *Stud. Hist. Slov.*, 2008, letn. 8, št. 2/3, str. 565-584, ilustr. [COBISS.SI-ID [954757](#)]

RAVNIKAR, Tone. Usnjarstvo v srednjeveških mestih slovenske Štajerske. V: APLINC, Miran (ur.). *Usnjarstvo na Slovenskem : zbornik referatov, Šoštanj, 26. september 2008*, (Zbirka Lapis bellus, Gradiva, 3). Šoštanj: Občina: Zavod za kulturo, 2009, str. 28-33. [COBISS.SI-ID [17271304](#)]

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Neevropska zgodovina srednjega veka
Course title:	Non-European History in the Middle Ages

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		1.	2.
History		1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenščina Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Širjenje krščanstva izven Evrope. Judovska izvenevropska diaspora. Evrazijski gospodarski in kulturni stiki v srednjem veku. Arabci, muslimanski svet in širjenje islama na Bližnjem vzhodu in v Severni Afriki. Mongolska svetovna država. Indija. Srednjeveške visoke kulture v jugovzhodni Aziji. Kitajska civilizacija od dinastije Tang do Songov. Japonska. Države in kulture v Afriki. Visoke kulture v Ameriki do evropskih osvojitvev.

Content (Syllabus outline):

The spread of Christianity outside Europe. Jewish diaspora outside Europe. Eurasian economic and cultural connections in the Middle Ages. Arabs, Muslim world and the spread of Islam in the Middle East and in North Africa. The Mongol World Empire. India. East Asian medieval cultures. Chinese civilization in the period of Tang and Song dynasties. Japan. Countries and cultures in Africa. High cultures in America until European conquests.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Svetovna zgodovina od začetkov do danes, CZ, Ljubljana 1976.
2. J. Fried in E-D. Diehl (ur.), Weltdeutungen und Weltreligionen: 600 bis 1500, WBG Weltgeschichte III, Darmstadt 2010.
3. The Times atlas svetovne zgodovine, druga izdaja, Ljubljana 1993.
4. Oxfordova enciklopedija zgodovine 1. Od pradavnine do 19. stoletja, DZS, Ljubljana 1993.
5. Dragan Potočnik, Azija med preteklostjo in sedanjostjo, Založba Pivec, 2006.
6. J. M. Roberts, The New Penguin History of the World, London, Penguin Books, 2004.

Cilji in kompetence:

Študent pridobi znanja o pomembnih dogajanjih srednjeveške svetovne zgodovine, o političnih in gospodarskih procesih, socialnih odnosih, življenju, delu in miselnosti ter najpomembnejših kulturnih znanstvenih dosežkih, ki so v temeljih spremenili svet in način življenja. Ustvari si sliko o razmerjih in medsebojnem vplivu med svetovno in evropsko razvojno potjo. Pridobi sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi in med globljimi civilizacijskimi spremembami. Poznati mora kulturne, verske in druge značilnosti posameznih civilizacij, sposoben mora biti kritičnega in strpnega vrednotenja razlik med njimi.

Objectives and competences:

Student gains knowledge about important occurrences in the medieval world history, about political and economic processes, social relationships, life, work and of thinking and about the most important cultural and scientific achievements, which changed the world and the way of life. He can visualize the relations and reciprocal influence between European and world's developmental path. He gains the ability to distinguish between essential and inessential historical processes and between global cultural changes. He has to know medieval cultural, religious and other characteristics of individual civilizations and has to have the capability of critical and tolerant assessment of differences between them.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent se okvirno seznanja s pomembnimi dogajanjih srednjeveške svetovne zgodovine.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent si pridobi možnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju. Iz določene vsebine zna napisati seminarsko nalogo, diplomsko seminarsko nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student is informed about important occurrences in the medieval history of the world.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student acquires capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all. He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources and to distinguish between inducements, motives and consequences considering the interdependence of different occurrences, continuity and discrepancies in the historical development. He is able to write a seminar assignment or original scientific work from a fixed content. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- seminarsko delo
- pisni izpit

30
70

- seminar work
- written examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAVNIKAR, Tone. Reformacija in Šaleška dolina. *Stati inu obstatu*, okt. 2009, št. 9/10, str. 238-249, 418. [COBISS.SI-ID [17271560](#)]

RAVNIKAR, Tone. Posesti plemiške družine iz Orta na Savinjskem. *Stud. Hist. Slov.*, 2008, letn. 8, št. 2/3,

str. 565-584, ilustr. [COBISS.SI-ID [954757](#)]

RAVNIKAR, Tone. Usnjarstvo v srednjeveških mestih slovenske Štajerske. V: APLINC, Miran (ur.). *Usnjarstvo na Slovenskem : zbornik referatov, Šoštanj, 26. september 2008*, (Zbirka Lapis bellus, Gradiva, 3). Šoštanj: Občina: Zavod za kulturo, 2009, str. 28-33. [COBISS.SI-ID [17271304](#)]

RAVNIKAR, Tone, MATJAŠIČ FRIŠ, Mateja (ur.), FRIŠ, Darko (ur.). *Benediktinski samostan v Gornjem Gradu*, (Zbirka Studia historica Slovenica, 6). Maribor: ZRI dr. Franca Kovačiča, 2010. 171 str., ilustr. ISBN 978-961-6855-01-3. [COBISS.SI-ID [67448321](#)]

RAVNIKAR, Tone. *Po zvezdnih poteh : Savinjska in Šaleška dolina v visokem srednjem veku*. Velenje: Muzej, 2007. 343 str., ilustr., rodoslovne tabele, zvd. ISBN 978-961-92112-1-2. [COBISS.SI-ID [235544064](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Evropska zgodovina srednjega veka
Course title:	History of Europe in the Middle Ages

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		1.	2.
History		1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenščina Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predznanje iz predmeta Rimska zgodovina in slovenski prostor v antiki

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljen seminar na predmetu je pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisites:

Preknowledge from subject Roman History and the Slovene Territory in Antiquity

Conditions for prerequisites:

Completed seminar assignment is a prerequisite for accession to the written examination.

Vsebina:

Predmet obravnava zgodovino severne, srednje, zahodne in vzhodne Evrope ter Sredozemlja od obdobja propada rimskega imperija konec 5. stoletja do konca srednjega veka oziroma do obdobja velikih odkritij. Deli se na dva sklopa: na obdobje zgodnjega in poznega srednjega veka.

Prvi sklop opredeljuje pojem periodizacije obravnavanega obdobja in obravnava bistvene sestavine fevdalnega

Content (Syllabus outline):

Subject deals with the history of northern, middle, western, eastern Europe and the Mediterranean from the fall of Roman Empire at the end of the 5th century until the end of the Middle Ages or until the period of discoveries. It is divided into two parts: the period of Early and Late Middle Ages.

First part defines the periodization of treated period and deals with the main components of feudal social system, migration of

družbenega sistema, preseljevanje narodov in nastanek srednjeveških državnih tvorb, pri čemer je poudarek na razvoju frankovske države in nastanku ter razvoju nemške države kot tudi na evropskem kulturnem dogajanju.

Drugi sklop zajema obravnavo nadaljnega razvoja evropskih držav in nastanek novih državnih tvorb, rekonkvisto, gospodarstvo in nastanek mest, boj med papeštvom in cesarstvom ter kulturno in duhovno življenje poznosrednjeveške in zgodnjerenesance Evrope.

peoples and the formation of medieval countries, where the emphasis is on development of Franconian state and on formation and development of German state as well as on European cultural occurrences.

Second part deals with further development of European countries and the formation of new countries, reconquista, economy and the formation of towns, struggle between papacy and the Holy Roman Empire, cultural and spiritual life in late medieval and early renaissance Europe.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Svetovna zgodovina od začetkov do danes, Ljubljana 1981.
2. Zgodovina človeštva: III/1-2. Velike civilizacije srednjega veka, Ljubljana 1975/1976.
3. J. Le Goff, Se je Evropa rodila v srednjem veku?, Ljubljana 2006.
4. M. Keen, Srednjeveška Evropa, Ljubljana 1993.
5. J. Le Goff, Za drugačen srednji vek, Studia Humanitatis, Ljubljana 1985.
6. The Times atlas svetovne zgodovine, druga izdaja, Ljubljana 1993.
7. P. Heather, Empires and Barbarians, London 2010.
8. P. Brown, Vzpon zahodnega krščanstva II, Ljubljana 2007.
9. R. I. Moore, Prva evropska revolucija, Ljubljana 2008.

Cilji in kompetence:

Študent pridobi znanje o pomembnih dogajanjih srednjeveške evropske zgodovine, o političnih in gospodarskih procesih, socialnih odnosih, življenju, delu in miselnosti ter znanstvenih dosežkih. Ustvari si sliko o razmerjih in medsebojnem vplivu med evropsko in regionalno zgodovino, pridobi sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi in med globalnimi civilizacijskimi spremembami. Poznati mora srednjeveške kulturne, verske in druge značilnosti posameznih civilizacij, pridobiti si mora sposobnost kritičnega in strpnega vrednotenja razlik med njimi.

Objectives and competences:

Student gains knowledge about important occurrences in European medieval history, about political and economic processes, social relationships, life, work and of thinking, about scientific achievements. He can visualize the relations and reciprocal influence between European and regional history, he gains the ability to distinguish between essential and inessential historical processes and between global cultural changes. He has to know medieval cultural, religious and other characteristics of individual civilizations and gain the capability of critical and tolerant assessment of differences between them.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Razumevanje množice procesov v srednjeveškem obdobju.
Spoznavanje tedanjih razvojnih razlik med evropskimi področji.
Prispevki srednjega veka k dvigu občečloveške kulture in umetnosti.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju. Iz določene vsebine zna napisati seminarsko nalogo, diplomsko seminarsko nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
To understand a large number of processes in the medieval period. To become aware of the developmental differences between European regions of that time and of the contributions of the Middle Ages for the lift of human culture and art. Student acquires capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all. He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources and to distinguish between inducements, motives and consequences considering the interdependence of different occurrences, continuity and discrepancies in the historical development. He is able to write a seminar assignment or original scientific work from a fixed content. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Načini ocenjevanja:

- seminarska naloga
- pisni izpit

30

70

- seminar assignment

- written examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAVNIKAR, Tone. *Po zvezdnih poteh : Savinjska in Šaleška dolina v visokem srednjem veku*. Velenje: Muzej, 2007. 343 str., ilustr., rodoslovne tabele, zvd. ISBN 978-961-92112-1-2. [COBISS.SI-ID [235544064](#)]

RAVNIKAR, Tone, MATJAŠIČ FRIŠ, Mateja (ur.), FRIŠ, Darko (ur.). *Benediktinski samostan v Gornjem Gradu*, (Zbirka Studia historica Slovenica, 6). Maribor: ZRI dr. Franca Kovačiča, 2010. 171 str., ilustr. ISBN 978-961-6855-01-3. [COBISS.SI-ID [67448321](#)]

RAVNIKAR, Tone, VINKLER, Jonatan (ur.). *V primežu medplemiških prerivanj*, (Zbirka Digitalna knjižnica, Dissertationes, 13). Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2010. 1 optični disk (CD-ROM), barve. ISBN 978-961-270-039-3. <http://www.pei.si/Sifranti/StaticPage.aspx?id=85>. [COBISS.SI-ID [253577216](#)]

RAVNIKAR, Tone. Posesti plemiške družine iz Orta na Savinjskem. *Stud. Hist. Slov.*, 2008, letn. 8, št. 2/3, str. 565-584, ilustr. [COBISS.SI-ID [954757](#)]

RAVNIKAR, Tone. Reformacija in Šaleška dolina. *Stati inu obstati*, okt. 2009, št. 9/10, str. 238-249, 418. [COBISS.SI-ID [17271560](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Starejša zgodovina (proseminar) (izbirni)
Course title:	Older History (Introductory Seminar) (optional)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		1.	2.
History		1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
		30			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
Temeljni pojmi in pojmovni sklopi razumevanja predzgodovinskih obdobj, antike, srednjega in zgodnjega novega veka.
Arheološki, antropološki, sociolingvistični, etnološki in drugi pogledi na starejša obdobja.
Osnove procesov zgodovinske razvojne državitvornosti od Bizanca do predrevolucijske Evrope: nastajanje državnih tvorb na različni stopnji notranje ureditve, odnosi s sosednjimi dejavniki moči in nenadne spremembe stanj.
Osnove fevdalnih in rodovnih razmerij in sovplivanje več dejavnikov na razvoj.

Content (Syllabus outline):
Fundamental ideas and concept units of understanding of prehistorical periods, Antiquity, the Middle Ages and the Early Modern Period.
Archeological, anthropological, sociolinguistical, ethnological and other views on older periods.
The basis of processes of historical evolutionary state formation from Byzantium until pre-revolutionary Europe: the beginning of state formations on the different stage of internal regulation, relations with the neighbouring factors of power and sudden change of situations.
The basis of feudal and family relations and interaction of many factors on development.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. O. Luthar et al. (ur.), *Zgodovina historične misli*, Ljubljana 2006.
2. Moses I. Finley, *Antična ekonomija*, Studia Humanitatis, Ljubljana 1987.
3. R. Sieder, *Socialna zgodovina družine*, Studia Humanitatis in ZRC SAZU, Ljubljana 1998.
4. M. Gross, *Historijska znanost*, Zagreb 1989.
5. B. Grafenauer, *Struktura in tehnika zgodovinske vede*, Ljubljana 1960.
6. P. Burke, *Zgodovina dogodkov in povratek k pripovedništvu*, *Zgodovina za vse* 1 (1994)

Cilji in kompetence:

Predmet nudi obsežen pregled mnogih pomembnejših pojmov in razvojnih procesov iz starejših zgodovinskih obdobj od družine in oblik državnosti naprej.

Objectives and competences:

Subject offers a comprehensive review of a large number of important notions and developmental processes from older historical periods starting from the family and the forms of state formation onward.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent se seznani s celo vrsto osnovnih pojmov in vzorcev zgodovinskega razvoja v starejših obdobjih.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju. Iz določene vsebine zna napisati seminarsko nalogo, diplomsko seminarsko nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student is acquainted with the whole variety of basic concepts and patterns of historical development in older periods.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student acquires capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all. He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources and to distinguish between inducements, motives and consequences, considering the interdependence of different occurrences, continuity and discrepancies in the historical development. He is able to write a seminar assignment or original scientific work from a fixed content. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- seminarska naloga	100	- seminar assignment

Reference nosilca / Lecturer's references:

POTOČNIK, Dragan. Islam between the past and the present. *International journal of Euro-Mediterranean studies*, 2009, vol. 2, no. 2, str. [171]-186. [COBISS.SI-ID [17976840](#)]

POTOČNIK, Dragan. *Zgodovinske okoliščine delovanja generala Rudolfa Maistra na Štajerskem, Koroškem in v Prekmurju*. 1. izd. Ljubljana: Koščak, 2008. 191 str., ilustr. ISBN 978-961-92252-7-1. [COBISS.SI-ID [242195712](#)]

POTOČNIK, Dragan. *Azija med preteklostjo in sedanostjo*. 1. izd. Maribor: Pivec, 2006. 407 str., ilustr. ISBN 961-6494-46-5. [COBISS.SI-ID [56033281](#)]

POTOČNIK, Dragan. Stiki civilizacij. *Zgod. šoli*, 2007, letn. 16, št. 1/2, str. 56-60. [COBISS.SI-ID [15869704](#)]

POTOČNIK, Dragan. Islam in krščanstvo v obdobju Omajadov in Abasidov. V: LAMBERGER KHATIB, Maja (ur.). *Sožitje med kulturami : poti do medkulturnega dialoga : zbornik prispevkov iz [!] Simpozija Sožitje med kulturami - poti do medkulturnega dialoga, Maribor, 20. maj 2010*. Maribor: Pivec, 2010, str. 51-68. [COBISS.SI-ID [18557960](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Zgodovina slovenskega prostora v zgodnjega novem veku
Course title:	History of the Slovene Territory in the Early Modern Period

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		2.	3.
History		2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		10			50	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	Slovenski Slovene
	Vaje / Tutorial:	Slovenski Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predznanje iz predmeta Zgodovina slovenskega prostora v srednjem veku

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljena seminarska naloga je pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisites:

Preknowledge from subject History of the Slovene Territory in the Middle Ages

Conditions for prerequisites:

Completed seminar assignment is a prerequisite for accession to the written examination.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predmet je razdeljen v tri vsebinske sklope:

I. Dogodkovni pregled
 Vzhodnoalpski, primorski in prekmurski prostor po razdelitvi celjske dediščine: državnooblastna in posestna slika, notranja in zunanja ogroženost – ogrsko-habsburške vojne, osmansoturški vpadi, plemiški upori, kmečki upor 1478. Nastop Maksimilijana I. Burna prva desetletja 16. stoletja: zasedba Goriške grofije in 1. habsburško-beneška vojna, nadaljevanje vpadov, kmečki upor 1515, Innsbruck 1518, smrt Maksimilijana I. ter novi deželni knez. Mohač 1526 – spremembe in začetek osmanskega ogrožanja na SV. Ferdinandovi davčni ukrepi, militarizacija družbe in nastajanje obrambne organiziranosti, smrt Ferdinanda in razdelitev dednih dežel. Rast in vrhunec luteranstva – Gradec 1572 in Bruck/Muri 1578, začetni protireformacijski koraki, nasprotja med deželnimi stanovi in vladarjem, smrt Karla II. začetek Dolge vojne in nastop Ferdinanda II. Izvedba protireformacije in začetek rekatolizacije, militantni vladar in 2. habsburško-beneška vojna, vsesplošno poslabšanje življenjskih razmer nižjih slojev, kmečki upor 1635. Posledice zadnje faze in konca tridesetletne vojne na Slovenskem, osmansko nasilje v Prekmurju in Porabju, nastop Leopolda I. in nova vloga habsburškega dejavnika v slovenskem sosodstvu, Rákóczijsva vstaja. Mirno 18. stoletje doma – vojne v sosodstvu: deželni knezi do Marije Terezije, merkantilizem, reformna doba.

II. Oris razvoja upravnih, oblastnih in sodnih institucij ter gospodarstva in etničnih sprememb v prostoru. Pravni temelji življenja; zasebna lastnina kot eksistenčni in fiskalni pojem; uradništvo kot nov način zaslužkarstva. Od plemiča – posestnika do plemiča – podjetnika. Regionalne posebnosti in razlike.

III. Pojavi idejnih in religioznih gibanj ter odklonov od humanizma do razsvetljenstva in tolerančnega patenta, rimokatoliška cerkev in evangeličanstvo, redovništvo, izobraževanje, kultura in umetnost od poznogotskih zaključkov do rokokojskega časa.

Subject is divided into three parts:

I. The overview of events
 Eastern Alpine and littoral region and the region of Prekmurje after the partition of the legacy of the Counts of Cilli: state authoritative and property situation, internal and external threats – wars between Hungary and the Hapsburgs, Ottoman incursions, noble revolts, peasant rising in 1478. The accession of Maximilian. Turbulent decades in the first part of the 16th century: occupation of the county of Gorizia and the first Hapsburg-Venetian war, continuation of Ottoman incursions, peasant rising in 1515, Innsbruck 1518, the death of Maximilian I. and the new land prince. Mohacs 1526 – changes and the beginning of the Ottoman threat in the northeast. Ferdinand's tax measures, militarization of society and the formation of the defence organization, the death of Ferdinand and the division of the hereditary lands. The growth and the peak of Lutheranism – Graz 1572 and Bruck an der Mur 1578, the first steps of Counter-Reformation, differences between the States and the emperor, the death of Charles II., the start of the Long War and the accession of Ferdinand II. Realization of Counter-Reformation and the start of recatholization, the militant emperor and the second Hapsburg-Venetian war, universal worsening of the living conditions of the lower stratum of society, peasant rising in 1635. The consequences of the last phase and the end of the Thirty Years' War in the Slovene territory, Ottoman tyranny in Prekmurje and Porabje, the accession of Leopold I. and the new role of the Hapsburgs in the Slovene neighbourhood, Rakoczy rebellion. Peaceful 18th century at home and the wars in neighbourhood. Land princes to Maria Theresa, mercantilism, the reform period.

II. Outline of the formation of administrative, authoritative and judicial institutions and of economy and ethnic changes in the region. The legal aspects of life; private property as an existential and fiscal notion; bureaucracy as a new way to make money. From the noble as a landowner to the noble as an entrepreneur. Regional peculiarities and differences.

III. The appearances of ideal and religious movements and the deflections from humanism until the age of enlightenment and until the Edict of Tolerance, Roman Catholic church and Evangelicalism, monasticism, education, culture and art from the ending of the Late Gothic period until the Rococo.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Priročniki in karte o organizacijski strukturi do 1918, Ljubljana 1988.
  2. Zgodovina Slovencev, Cankarjeva založba, Ljubljana 1979.
  3. V. Simoniti, Turki so v deželi že, Celje 1990.
  4. Zgodovina Cerkve na Slovenskem, Celje 1991.
  5. Katholische Reformation und Gegenreformation in Innerösterreich 1564-1628/Katoliška prenova in protireformacija v notranjeavstrijskih deželah 1564-1628, Klagenfurt-Ljubljana- Wien 1994.
  6. Reformacija na Slovenskem, Ljubljana 2010.
- Dodatna literatura:
7. P. Štih, V. Simoniti, Na stičišču svetov, Ljubljana 2010.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Študent pridobi znanja o pomembnih dogajanjih, pojavih in procesih v zgodnjemoveški slovenski zgodovini in zgodovini držav, v okviru katerih so bili, tako na političnem kot kulturnem, gospodarskem in drugih področjih. Razvija sposobnosti spoznavanja in razumevanja vplivov evropskih in svetovnih dogajanj na slovensko zgodovino.

Student learns about important occurrences, appearances and processes in the Early Modern Slovene history and the history of countries, in which they lived, in the political as well as in the cultural, economic and other fields. He develops the ability to recognize and understand influences of European and world's occurrences on Slovene history.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju. Iz določene vsebine zna napisati seminarsko nalogo, diplomsko seminarsko nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student acquires capabilities of comparative treatment of individual ethnic elements and countries or historical processes at all. He has the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources and to distinguish between inducements, motives and consequences, considering the interdependence of different occurrences, continuity and the discrepancies in the historical development. He is able to write a seminar assignment, shorter thesis or original scientific work from a fixed content. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Načini ocenjevanja:

- seminarska naloga
- ustni izpit

Delež (v %) /

Weight (in %) /

Assessment:

- seminarska naloga	30	- seminar assignment
- ustni izpit	70	- oral examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

HOZJAN, Andrej. Franc III. Nádasdy in Prekmurje. Ob 340. obletnici usmrtnice protihabsburškega zarotnika. *Kronika (Ljublj.)*, 2011, letn. 59, [št.] 2, str. 211-230, ilustr. [COBISS.SI-ID [18639112](#)]

HOZJAN, Andrej. O kulturi dopisovanja čez državno mejo : korespondenca o sporu med "Ptujčanom" in Krapinčanom konec 16. stoletja. *Stud. Hist. Slov.*, 2008, letn. 8, št. 2/3, str. 293-306, ilustr. [COBISS.SI-ID [951429](#)]

HOZJAN, Andrej. Možnosti zdravstvene rehabilitacije slavonskih krajišnikov v 16. in 17. stoletju. *Čas. zgod. narodop.*, 2006, letn. 77 = n.v. 42, št. 4, str. 5-15. [COBISS.SI-ID [58395905](#)]

HOZJAN, Andrej. Mariborska vojnopoštna postaja in poštarji v 16. stoletju. V: FRIŠ, Darko (ur.). *Koropčev zbornik*, (Časopis za zgodovino in narodopisje, Letn. 70, št. 1/2). Maribor: Univerza: Zgodovinsko društvo, 1999, str. 101-120, ilustr. [COBISS.SI-ID [9440776](#)]

HOZJAN, Andrej. Die ersten steirischen Kundschafter und Postbeförderer : Spionage, Kontraspionage und Feldpost der Grazer Behörden zwischen 1538 und 1606. *Mitteilungen des Steiermärkischen Landesarchivs*, 1998, 48, str. 237-279. [COBISS.SI-ID [7110915](#)]

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Nevropska zgodovina zgodnjega novega veka
Course title:	Non-European History in the Early Modern Period

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		2.	3.
History		2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		10			50	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Obdobje evropskih raziskovanj in odkritij. Evropska prekomorska ekspanzija: Španija, Portugalska, Nizozemska, Anglija oz. Velika Britanija, Francija. Širjenje Rusije v Evropi in Aziji. Kolonialna Amerika. Pomen mednarodne trgovine črne Afrike in njene države. Kitajska in vzhodna Azija v času dinastij Ming in Qing. Dežele jugovzhodne Azije in prihod Evropejcev. Ponoven vzpon islama. Mogulsko cesarstvo in naraščanje britanskega vpliva v Indiji. Francosko-britanski spopad za prevlado v kolonijah in nastajanje svetovnega gospodarskega sistema v 18. stol.

Content (Syllabus outline):

Period of the European exploration and discoveries. European transatlantic expansion: Spain, Portugal, Holland, England or Great Britain, France. The expansion of Russia in Europe and in Asia. Colonial America. The meaning of international commerce of Black Africa and its countries. China and East Asia during the Ming and Qing dynasties. Countries in Southeast Asia and the arrival of Europeans. Renewed rise of Islam. Mogul Empire and the rise of British influence in India. French and British engagement for the domination in colonies and the formation of world's economic system in the 18th century.

Temeljni literatura in viri / Readings:

11. J. Ki-Zerbo, *Zgodovina črne Afrike*, Ljubljana 1979.
  2. K. M. Panikkar, *Azija in zahodno gospostvo*, Ljubljana 1967.
  3. *Svetovna zgodovina od začetkov do danes*, Ljubljana 1976.
  4. *The Times atlas svetovne zgodovine*, druga izdaja, Ljubljana 1993.
  5. N. Morris, *The Illustrated History of the World*, Vancouver, New Millennium Books, 2000.
  6. W. Demel (ur.), *Entdeckungen und neue Ordnungen*, WBG Weltgeschichte IV, Darmstadt 2010.
- Dodatna literatura:
7. J. M. Roberts, *The New Penguin History of the World*, London, Penguin Books, 2004.

Cilji in kompetence:

Predmet razčleni neevropske civilizacijske kroge in njihove prve stike z Evropejci. Od sporazuma med Portugalsko in Španijo v Tordessillasu 1494. naprej spremlja geografska odkritja na vseh celinah in morjih, katerim sledijo kolonialni osvajalci. S širjenjem kolonializma nastaja zelo pomembna učna vsebina - svetovna ekonomska izmenjava (uvoz - izvoz, poglavitne trgovske poti, suženjstvo, konkurenca). Hkrati razlaga odnose med kolonialnimi vesilami v novoustanovljenih kolonijah ter povratno vplivanje le-teh na odnose v Evropi. Pozornost nameni nekaterim azijskim imperijem (Turki, Perzija, Mogulska država, Kitajska) in ruskemu osvajanju Sibirije. S primerom naseljevanja Evropejcev v Severni Ameriki predoča začetke evropskih emigracij.

Objectives and competences:

Subject analyzes non-European cultural societies and their first contacts with the Europeans. It follows geographical discoveries on all continents and seas, which are followed by colonial conquerors, from the treaty between Spain and Portugal in Tordessillas in 1494 onward. A very important teaching contents emerges with the spread of colonialism – world economic exchange (import – export, main trade routs, slavery, competition). At the same time it comments relations between colonial great powers in newly founded colonies and their recurring influence on the relations in Europe. Attention is intended for some Asian Empires (Turks, Persia, Mogul Empire, China) and for the Russian conquest of Siberia. With the example of the settlement of Europeans in North America it demonstrates the beginnings of European emigrations.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent se seznani z najpomembnejšimi problemskimi sklopi novoveške svetovne zgodovine.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju. Iz določene vsebine zna napisati seminarsko nalogo, diplomsko seminarsko nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student is acquainted with the most important complexes of the world history in the Early Modern Period.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student acquires the capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all. He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources, and to distinguish between inducements, motives and consequences, considering the interdependence of different occurrences, continuity and discrepancies in the historical development. He is able to write a seminar assignment, short thesis or original scientific work from a fixed content. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- seminarsko delo	30	- seminar work
- pisni izpit	70	- written examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

HOZJAN, Andrej. O kulturi dopisovanja čez državno mejo : korespondenca o sporu med "Ptujčanom" in Krapinčanom konec 16. stoletja. *Stud. Hist. Slov.*, 2008, letn. 8, št. 2/3, str. 293-306, ilustr. [COBISS.SI-ID [951429](#)]

HOZJAN, Andrej. Reka Drava in njeni signifikantni kraji na jožefinski vojaški izmeri za ozemlje republike Slovenije = Die Drau und seine bedeutende Siedlungen auf der josephinischen Landesaufnahme für das Gebiet der Republik Slowenien. *Ekonom. ekohist.*, 2007, vol. 3, br. 3, str. 190-205. [COBISS.SI-ID [15813896](#)]

HOZJAN, Andrej. Možnosti zdravstvene rehabilitacije slavonskih krajišnikov v 16. in 17. stoletju. *Čas. zgod. narodop.*, 2006, letn. 77 = n.v. 42, št. 4, str. 5-15. [COBISS.SI-ID [58395905](#)]

HOZJAN, Andrej. Dolnje Prekmurje v jožefinski vojaški izmeri 1784 in pomen vira za raziskave tedanjega prostora med Rabo in Muro. *Zb. soboš. muz.*, 2007, [Št.] 9-10, str. 7-29. [COBISS.SI-ID [15815688](#)]

HOZJAN, Andrej. Reka Drava in njeni signifikantni kraji na jožefinski vojaški izmeri za ozemlje republike Slovenije = Die Drau und seine bedeutende Siedlungen auf der josephinischen Landesaufnahme für das Gebiet der Republik Slowenien. *Ekon. ekohist.*, 2007, vol. 3, br. 3, str. 190-205. [COBISS.SI-ID [15813896](#)]

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Evropska zgodovina zgodnjega novega veka
Course title:	History of Europe in the Early Modern Period

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		2.	3.
History		2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. Work	ECTS
30		10			50	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	Slovenščina Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predznanje iz predmeta Evropska zgodovina srednjega veka

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljen seminar je pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisites:

Preknowledge from subject History of Europe in the Middle Ages

Conditions for prerequisites:

Completed seminar assignment is a prerequisite for accession to the written examination.

Vsebina:

Predmet obsega dva vsebinska sklopa:

1. Zahodna in Severna Evropa: Korenine francosko - cesarskih nasprotij in odnos kralj-cesar. Španska zlata doba, Portugalska, zaton moči. Anglija in Škotska za Henrika VIII. in čas do Slavne revolucije. Sveto rimsko cesarstvo z vlogo dinastije Habsburžanov in njegova nenehna notranja trenja. Verski tokovi: luteranstvo, kalvinizem. Sveta Liga, hugenotske vojne, Henrik Navarrski. Ludvik XIV. in premoč Francije, začetki notranje krize. Tridesetletna vojna, Nizozemska in Irsko

Content (Syllabus outline):

Subject is composed of two parts:

1. Western and Northern Europe: roots of French – Imperial differences and relation king – emperor. The golden age of Spain, Portugal, decline of power. England and Scotland in the time of Henry VIII and the period until the Glorious revolution. Holy Roman Empire and the role of the Hapsburgs' dynasty and its constant internal conflicts. Religious streams: Lutheranism, Calvinism. Holy League, Huguenot wars, Henry of Navarre, Louis XIV and French superiority, the beginnings of internal crisis. The

v 17. st. Baltik - utrditev luteranstva, vzpon Švedske in razvoj do bitke pri Poltavi. Italija: Milano, Benetke, papeštvo. Evropski vzhod: vrhunec in upadanje Poljske, postopno naraščanje ruskega vpliva.

2. Duhovno - kulturna podoba in ekonomija: Začetki racionalnih znanosti. Miselni tokovi 16., 17. in 18. st. Velikani umetnosti od Italije do Skandinavije. Produkcija - novi izumi; začetki industrializacije; izboljšave poljedelstva, nove kulture. Svetovna kolonialno-ekonomska izmenjava. Položaj višjih in nižjih slojev v Zahodni Evropi. Prvi emigranti.

Thirty Years' War, Holland and Ireland in the 17th century. Baltic – fortification of Lutheranism, rise of Sweden and its development until the battle of Poltava. Italy: Milan, Venice, papacy. European east: Poland at the summit of power and her decline, gradual rise of Russian influence.

2. Spiritual and cultural image and economy: Beginnings of rational sciences. Intellectual influences in the 16th, 17th and 18th centuries. Art giants from Italy to Scandinavia. Production – new inventions, the beginnings of industrialization; agricultural improvements, new cultures. World's colonial and economic exchange. The status of upper and lower classes in Western Europe. First emigrants.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Svetovna zgodovina, Ljubljana, 1976.
2. Unescova Zgodovina človeštva, Ljubljana 1982-1986, določena poglavja v več zvezkih.
3. The Times atlas svetovne zgodovine, druga izdaja, Ljubljana 1993.
4. Oxfordova enciklopedija zgodovine 1. Od pradavnine do 19. stoletja, Ljubljana 1993.
5. Maurice Keen, Srednjeveška Evropa, Ljubljana 1993.
6. P. Burke, Evropska renesansa, Ljubljana 2004.
7. D. MacCulloch, Reformation: Europe's house divided 1490-1700, London 2003.
8. T. C. W. Blanning, The culture of power and the power of culture: old regime Europe 1660-1789, Oxford 2003.

Cilji in kompetence:

Študent mora spoznati razvoj in bistvene krizne situacije v zahodni, severni, srednji, vzhodni in jugovzhodni Evropi tega časa. Ob političnem pregledu opozori na izrabljanje verskih nasprotij v državnopolitične in zasebne namene, na osnovni konflikt med Francijo in Svetim rimskim cesarstvom ter na zgrešeno evropsko politiko do Turkov kot posledico hudih nesoglasij v "krščanski" Evropi. Razloži vzroke za nastanek in razširjenje luteranstva in kalvinizma skupaj z rastočo vlogo meščanskega razreda, ki vzpostavi na Nizozemskem prvo meščansko državo. Dosežki znanosti in umetnosti, izumi ter dvig produkcije zaokrožajo celosten pogled na dobo in jo predstavijo kot rojstvo moderne evropske civilizacije.

Objectives and competences:

Student has to informed about progress and main crisis situations in western, north, middle, east and southeast Europe of that time. In connection with the political review he draws attention on the exploitation of religious contrasts for state and personal intentions, on the basic konflikt between France and the Holy Roman Empire and on the false European politics towards Turks as a consequence of bad discrepancies in »Christian« Europe. He explains the grounds for the origin and the spreading of Lutherism and Calvinism together with the growing role of the middle classes, which in Holland restores the first middle class country. Achievements in science and art, inventions and the rise of production round up the total view over the period and introduce it as a birth of modern European civilization.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent se celovito seznani z zgodovinskim razvojem v novoveški Evropi.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju. Iz določene vsebine zna napisati seminarsko nalogo, diplomsko seminarsko nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student gets fully informed about the historical development in the Early Modern Europe.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student acquires capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all. He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources and to distinguish between inducements, motives and consequences considering the interdependence of different occurrences, continuity and discrepancies in the historical development. He is able to write a seminar assignment or original scientific work from a fixed content. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
<ul style="list-style-type: none"> - Seminararska naloga - Pisni izpit 	30 70	<ul style="list-style-type: none"> - Seminar assignment - Written examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

- HOZJAN, Andrej. Franc III. Nádasdy in Prekmurje. Ob 340. obletnici usmrtnice protihabsburškega zarotnika. *Kronika (Ljublj.)*, 2011, letn. 59, [št.] 2, str. 211-230, ilustr. [COBISS.SI-ID [18639112](#)]
- HOZJAN, Andrej. O kulturi dopisovanja čez državno mejo : korespondenca o sporu med "Ptujčanom" in Krapinčanom konec 16. stoletja. *Stud. Hist. Slov.*, 2008, letn. 8, št. 2/3, str. 293-306, ilustr. [COBISS.SI-ID [951429](#)]
- HOZJAN, Andrej. Možnosti zdravstvene rehabilitacije slavonskih krajišnikov v 16. in 17. stoletju. *Čas. zgod. narodop.*, 2006, letn. 77 = n.v. 42, št. 4, str. 5-15. [COBISS.SI-ID [58395905](#)]
- HOZJAN, Andrej. Reka Drava in njeni signifikantni kraji na jožefinski vojaški izmeri za ozemlje republike Slovenije = Die Drau und seine bedeutende Siedlungen auf der josephinischen Landesaufnahme für das Gebiet der Republik Slowenien. *Ekon. ekohist.*, 2007, vol. 3, br. 3, str. 190-205. [COBISS.SI-ID [15813896](#)]
- HOZJAN, Andrej. Dolnje Prekmurje v jožefinski vojaški izmeri 1784 in pomen vira za raziskave tedanjega prostora med Rabo in Muro. *Zb. soboš. muz.*, 2007, [Št.] 9-10, str. 7-29. [COBISS.SI-ID [15815688](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Temeljne zgodovinske vede
Course title:	Historical Auxiliary Sciences

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		2.	3.
History		2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. Work	ECTS
30		10			50	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predmet vključuje dva sklopa: obravnavo t.i. pomožnih zgodovinskih ved ter sistematično obravnavo neobjavljenih virov, zgodovinskih periodik in publikacij, ki so povezane z zgodovino Slovencev. Prvi sklop obsega predstavitev in metode dela posameznih pomožnih zgodovinskih ved, ki uvajajo zgodovinarja v branje besedil, mu omogočajo ugotavljanje pristnosti dokumentov, njihovo datiranje in vsebinsko interpretacijo: diplomatika, paleografija, kronologija, sfragistika in genealogija. Z interpretacijo nekaterih pisnih in materialnih virov pa se ukvarjajo še epigrafika, numizmatika in heraldika. Drugi sklop je predstavitev in obravnavo neobjavljenih zgodovinskih virov in krajev njihove hrambe (arhivi in knjižnice doma in na tujem), ter seznanitev s tiskanimi

Content (Syllabus outline):

Subject is composed of two parts: the treatment of the so called historical auxiliary sciences and the systematic treatment of unpublished sources, historical periodicals and publications, which are in connection with the history of Slovenes. First part occupies the presentation and the work methods of individual historical auxiliary sciences, which help historian to read texts, enable him to establish the authenticity of documents, their dating and the interpretation of contents: diplomatics, palaeography, chronology, sfragistics and genealogy. Epigraphy, numismatics and heraldry are also occupied with the interpretation of some written and material sources. Second part deals with the presentation and treatment of unpublished historical sources and with the places where they are kept

virih, periodikami in z najvažnejšimi publikacijami.

(archives and libraries home and abroad), and also with the acquaintance with published sources, periodicals and the most important publications.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. J. Stipišić: Pomočne povijesne znanosti u teoriji i praksi. Zagreb, 1985.
2. A. Brandt: Werkzeug des Historikers. Stuttgart, 1986.
3. Z. Kulundžić: Historija pisama. Zagreb, 1957.
4. H. Grotefend: Taschenbuch der Zeitrechnung des deutschen Mittelalters und der Neuzeit. Hannover, 1960 (1971).
5. Z. Kulundžić, Knjiga o knjizi, Zagreb 1954.
6. D. E. Duncan, Koledar, Ljubljana 2004.
7. T. Vogtherr, Zeitrechnung: Von den Sumerern bis zur Swatch, München 2012.

Cilji in kompetence:

Pri predmetu Temeljne zgodovinske vede se študenti seznanijo z osnovnimi veščinami zgodovinskega raziskovanja s posebnim poudarkom na temeljnih virih slovenskega etničnega prostora.

Objectives and competences:

Subject Historical Auxiliary Sciences intends to inform students about basic skills of historical research with special emphasis on fundamental sources of the Slovene ethnic territory.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent pozna Temeljne zgodovinske vede, ključne za razumevanje in raziskovanje zgodovine in jih zna primerjati ter vključevati v znanstveno-raziskovalno delo.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student is informed about historical auxiliary sciences, which are essential for the comprehension and the research of history, and is able to compare and include them into scientific research.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student can find and use proper sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- seminarско delo	30	- seminar work
- pisni izpit	70	- written examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

HOZJAN, Andrej. Franc III. Nádasdy in Prekmurje. Ob 340. obletnici usmrtnice protihabsburškega zarotnika. *Kronika (Ljublj.)*, 2011, letn. 59, [št.] 2, str. 211-230, ilustr. [COBISS.SI-ID [18639112](#)]

HOZJAN, Andrej. O kulturi dopisovanja čez državno mejo : korespondenca o sporu med "Ptujčanom" in Krapinčanom konec 16. stoletja. *Stud. Hist. Slov.*, 2008, letn. 8, št. 2/3, str. 293-306, ilustr. [COBISS.SI-ID [951429](#)]

HOZJAN, Andrej. Možnosti zdravstvene rehabilitacije slavonskih krajišnikov v 16. in 17. stoletju. *Čas. zgod. narodop.*, 2006, letn. 77 = n.v. 42, št. 4, str. 5-15. [COBISS.SI-ID [58395905](#)]

HOZJAN, Andrej. Reka Drava in njeni signifikantni kraji na jožefinski vojaški izmeri za ozemlje republike Slovenije = Die Drau und seine bedeutende Siedlungen auf der josephinischen Landesaufnahme für das Gebiet der Republik Slowenien. *Ekonom. ekohist.*, 2007, vol. 3, br. 3, str. 190-205. [COBISS.SI-ID [15813896](#)]

HOZJAN, Andrej. Dolnje Prekmurje v jožefinski vojaški izmeri 1784 in pomen vira za raziskave tedanjega

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Nevropska zgodovina 19. stoletja (1776-1914)
Course title:	Non-European History in the 19th Century (1776-1914)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		2.	4.
History		2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	10				50	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predmet obsega zgodovinski razvoj v izvenevropskih deželah v obdobju med letoma 1750 in 1918. Prikazano bo:
Stanje v Afriki pred kolonialnimi osvajanjmi:
– zgodovina kolonialnih osvajanj Afrike in potek boja med kolonialnimi velesilami za razdelitev Afrike,
– kolonialni sistemi (upravna ureditev, gospodarstvo, politična gibanja proti kolonialnim gospodarjem),
– vplivi dogajanj med prvo svetovno vojno na afriški kontinent.
Stanje na severoameriškem kontinentu:
– ameriška revolucija,
– razvoj v ZDA do državljanske vojne 1861-65,
– osvajanje divjega zahoda in oblikovanje ameriških zveznih

Content (Syllabus outline):

Subject includes historical development in non-European countries in the period between 1750 and 1918. It will describe:
Situation in Africa before colonial conquest:
- the history of colonial conquests in Africa and the course of struggle between colonial superpowers for partition of Africa,
- colonial systems (administrative regulation, economy, political movements against colonial masters),
- the influences of the First World War occurrences on African continent.
Situation on North American continent:
- American Revolution
- development in USA until the civil war 1861-1865
- the conquering of the Wild West and the formation of American states

<p>držav,</p> <ul style="list-style-type: none"> – obdobje obnove v ameriški zgodovini, – problemi priseljencev in njihovega vraščanja v ameriško industrijsko družbo, – prva svetovna vojna in ZDA, – oblikovanje Kanade, njena upravna razdelitev ter uprava in gospodarstvo do leta 1918, <p>Stanje v Aziji: (brez področij carske Rusije):</p> <ul style="list-style-type: none"> – razvoj Kitajske in Japonske 1750-1918, – razvoj odnosov z Evropejci zlasti z Britanci 1750-1918, – obrobni predeli Azije 1750-1918 in prvi poizkusi kolonialnih osvajanj, – Indija kot angleški dominion; <p>Zgodovina Avstralije do 1918</p> <ul style="list-style-type: none"> – ostale britanske kolonije <p>Stanje v Latinski Ameriki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – španski in portugalski kolonialni sistemi, – boj za osamosvajanje kolonij na južnomeriškem kontinentu, – gospodarstvo, družba in politika v državah latinske Amerike pred prvo svetovno vojno, – prva svetovna vojna in gospodarstvo in politika južnoameriških držav
--

<ul style="list-style-type: none"> - the period of restoration in American history - problems of immigrants and their growing into American industrial society, - the First World War in USA - the formation of Canada, its administrative regulation, government and economy until 1918, <p>Situation in Asia: (without the territories of Empirical Russia):</p> <ul style="list-style-type: none"> - the development of China and Japan 1750-1918, - the progress of relationships with Europeans, especially with the British 1750-1918, - the marginal parts of Asia 1750-1918 and the first attempts of colonial conquests, - India as a British dominion; - Australian history until 1918 - remaining British colonies <p>Situation in Latin America</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spanish and Portuguese colonial systems - struggle for the independence of colonies on South American continent - economy, society and politics in countries of Latin America before the First World War, - the First World War and economy and politics of South American countries.
--

Temeljni literatura in viri / Readings:

<ol style="list-style-type: none"> 1. Svetovna zgodovina, Ljubljana 1976. 2. H. Zinn, A People's History of the United States 1492 – Present, New York 1995. 3. M. Saje, Zgodovina Kitajske: Obdobje Qing, Od tradicionalne do moderne Kitajske, Ljubljana 1994. 4. Keneth Mcnaught, The Penguin History of Canada, London 1988. 5. J. D. Fage, A History of Africa, New York 1995. <p>Dodatna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Columbia History of the World, New York 1988. 7. W. Demel in H-U. Thamer (ur.), Die Entstehung der Moderne: 1700-1914, WBG Weltgeschichte V, Darmstadt 2010.
--

Cilji in kompetence:

<p>Študenti pri predmetu Zgodovina neevropskih narodov od 1750 do 1918 pridobijo znanja o pomembnih dogajanjih, o političnih in gospodarskih procesih, socialnih odnosih, življenju, delu in miselnosti neevropskih narodov. Ustvarijo si sliko o razmerjih in medsebojnem vplivu med neevropsko in evropsko zgodovino, pridobijo sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi in med globljimi civilizacijskimi spremembami. Poznati morajo kulturne, verske in druge značilnosti posameznih narodov, sposobni morajo biti kritičnega in strpnega vrednotenja razlik med njimi. Zmožni morajo biti komparativne obravnave posameznih narodov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh.</p>
--

Objectives and competences:

<p>Students gain knowledge about important occurrences, political and economic processes, social relationships, life, work and of thinking of the non-European nations.</p> <p>They can visualize the relations and reciprocal influence between non-European and European history, gain the ability to distinguish between essential and inessential historical processes and between global cultural changes. They have to know the cultural, religious and other characteristics of individual civilizations and have to have the capability of critical and tolerant assessment of differences between them. They have to have the capabilities of comparative treatment of individual nations and countries or historical processes at all.</p>
--

Predvideni študijski rezultati:

<p>Znanje in razumevanje:</p> <p>Študent ob poznavanju neevropske zgodovine v 19. stoletju razume procese, jasni so mu dogodki in njihove posledice, skratka, znanje predmeta Neevropska zgodovina 19. stoletja je ključno za razumevanje neevropske zgodovine 20. stoletja.</p>
--

Intended learning outcomes:

<p>Knowledge and Understanding:</p> <p>Student's knowledge of the 19th century non-European history enables him to understand processes and events and their consequences are also clear to him. In short. The knowledge of this subject is of key importance for understanding the non-European history in the 20th century.</p>

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.

Študent obvlada neevropsko zgodovino v obravnavanem obdobju in jo zna kritično primerjati z evropsko zgodovino.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student can find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes.

Student masters non-European history in treated period and can critically compare it with the European history.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Delež (v %) /

Weight (in %) **Assessment:**

Načini ocenjevanja:

- seminarsko delo	30	- seminar work
- ustni izpit	70	- oral examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

KLEMENČIČ, Matjaž. Naseljevanje in prostorski razvoj slovenskih naselbin v Pueblu v Koloradu. *Razpr. gradivo - Inšt. nar. vpraš. (1990)*, 2009, št. 60, str. 62-94, zvd., tabele. <http://www.inv.si>. [COBISS.SI-ID [11515469](#)]

KLEMENČIČ, Matjaž. *Zgodovina skupnosti slovenskih Američanov v Pueblu, Kolorado*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 79), (Ethnicity, 13). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta; Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja, 2011. 353 str., ilustr., tabele. ISBN 978-961-6656-74-0. [COBISS.SI-ID [67840001](#)]

KLEMENČIČ, Matjaž, PUGELJ, Karl. *Jim Pugel and other Slovenian pioneers of Pueblo, Colorado*, (Ethnicity, no. 6). Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja: = Institute for Ethnic Studies, 2009. 141 str., ilustr. ISBN 978-961-6159-34-0. [COBISS.SI-ID [249018112](#)]

KLEMENČIČ, Matjaž. Slovene periodicals in the USA, 1891-1920. *Razpr. gradivo - Inšt. nar. vpraš. (1990)*, 2008, št. 55, str. 98-117. <http://www.inv.si>. [COBISS.SI-ID [11152461](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Slovenska zgodovina 19. stoletja (1790-1914)
Course title:	Slovene History in the 19th Century (1790-1914)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		2.	4.
History		2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		10			50	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predznanje iz predmeta Zgodovina slovenskega prostora v zgodnjem novem veku

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljen seminar je pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisites:

Preknowledge from subject Slovene History in the Early Modern Period

Conditions for prerequisites:

Completed seminar assignment is a prerequisite for accession to the written examination.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predmet se ukvarja z slovensko zgodovino 19. stoletja, ki ga zamejujeta smrt avstrijskega cesarja Jožefa II. (1790) in začetek prve svetovne vojne. Prva svetovna vojna pomeni začetek preloma starega »ancien regima« in uvod v neko novo stvarnost (po prvi svetovni vojni razpad Avstro-Ogrske monarhije, kamor je spadal slovenski prostor, in preoblikovanje evropskega zemljevida). Znotraj teh dveh mejnikov je predmet naravnano k temeljitemu poznavanju političnih, gospodarskih, kulturnih in tudi socialnih tokov slovenskega 19. stoletja znotraj širšega avstrijskega prostora. Slovenski prostor je po francoski revoluciji za nekaj let »podlegel« Napoleonu, dokler ni zmagala evropska reakcija. Avstrijo in slovenski prostor je »nadzirak« knez Metternich do leta 1848, po njej Alexander Bach, dokler ni v 60- tih letih ponovno prišlo do parlamentarne demokracije, ki pa je sicer bila na mnogih področjih le na papirju. Po obnovitvi ustavne dobe so se Slovenci pričeli organizirati in krepili svojo nacionalno zavest, ki se je proti svetovni vojni le stopnjevala. Predmet obravnava tudi upravno zgodovino, volilni sistem, nastanek in razvoj političnih strank, klerikalni in liberalni tabor, nastop in razvoj socialnodemokratskega gibanja, Nemce na Slovenskem, slovanske, neslovanske in jugoslovanske koncepte, razvoj šolstva, demografski, gospodarski, kulturni in socialni položaj Slovencev.

Subject is about Slovene history in the 19th century, which is on the one side limited by the death of Austrian emperor Joseph II (1790) and on the other side by the beginning of the First World War.

First World War means the starting point for the breaking of the old »ancien regim« and introduction into some new reality (the fall of Austro-Hungarian Empire after the First World War, a part of which was also the Slovene territory, and remodelling of European map). Inside these two time limits the subject is oriented towards thorough understanding of political, economic, cultural and also social forms in the Slovene 19th century within the broader Austrian territory.

After the French Revolution the Slovene territory »succumbed« to Napoleon for few years. It remained that way until the European reaction won. After that Austria and the Slovene territory were controlled by prince Metternich until 1848, and after him by Alexander Bach. In the 1860s parliamentary democracy was again introduced but only on paper on many fields. After the restoration of the constitutional era the Slovenes started organizing themselves and strengthening their national consciousness, which only intensified towards the First World War. Subject also deals with administrative history, electoral system, formation and development of political parties, clerical and liberal camp, appearance and development of social democratic movement, Germans in Slovenia, Slavic, non-Slavic and Yugoslav concepts, the development of educational system and demographic, economic, cultural and social status of Slovenes.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. F. Gestrin-V. Melik, Slovenska zgodovina od konca osemnajstega stoletja do 1918, Ljubljana 1966.
2. P. Vodopivec, Od Pohlinove slovnice do samostojne države, Ljubljana 2007.
3. J. Fischer et al. (ur.), Slovenska novejša zgodovina 1848-1992, zv. 1, Ljubljana 2006.
4. V. Melik, Volitve na Slovenskem 1861-1918, Ljubljana 1965.
5. F. Zwitter, J. Šidak, V. Bogdanov, Nacionalni problemi v Habsburški monarhiji, Ljubljana 1962.
6. E. J. Görlich - Felix Romanik, Geschichte Österreichs, Innsbruck - Wien 1970.
7. R. Bauer, Österreich, Ein Jahrtausend Geschichte im Herzen Europas, München 1994.

Cilji in kompetence:

Študent se temeljito seznanja z slovensko in avstrijsko zgodovino 19. stoletja, spozna domačo in tujo sodobno literaturo, spomine pomembnejših politikov tedanje dobe in aktualno slovensko in avstrijsko časopisje. Z vsem tem izoblikuje podobo 19. stoletja na Slovenskem in širše v Avstriji.

Objectives and competences:

Student is fully informed about Slovene and Austrian history in the 19th century, gets to know domestic and foreign contemporary literature, memories of important politicians of that time and current Slovene and Austrian newspapers. These enable him to visualize the 19th century in the Slovene territory and broader in Austria.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent ob poznavanju slovenske zgodovine 19. stoletja razume procese, jasni so mu dogodki in njihove posledice. Oblikuje si odnos do kulturne dediščine v splošnem in nacionalnem okviru. Krepi zavest o slovenski nacionalni identiteti. Nauči se razumevati in spoštovati različne verske, ideološke in politične opredelitve Slovencev ter drugih narodov, s katerimi so nekoč živeli skupaj ter strpnega obravnavanja razlik. Znanje predmeta Slovenska zgodovina 19. stoletja je ključno za razumevanje širše povezave slovenskega prostora z avstrijsko monarhijo.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Student's knowledge of the 19th century Slovene history enables him to understand processes and the events and their consequences are also clear to him. He shapes his attitude towards cultural heritage in general and on national range. He strengthens his consciousness about Slovene national identity. He learns to understand and respect different religious, ideological and political definitions of Slovenes and other nations, with which they once lived together, and treats different minded tolerantly. The knowledge of this subject, Slovene History in the 19th Century, is of key importance for understanding the broader connection of Slovene territory with Austrian Monarchy.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.
Študent obvlada primerjavo med slovensko zgodovino in zgodovino drugih avstrijskih narodov ter razume procese, ki so medsebojno povezani (npr. razvoj po posameznih avstrijskih deželah).

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student can find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes.
Student masters comparison between Slovene history and the history of other Austrian nations and understands the processes, which are in reciprocal connection (for example the development in individual Austrian provinces).

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Načini ocenjevanja:

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- seminarska naloga	30	- seminar assignment
- Ustni izpit	70	- oral examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAHTEN, Andrej. Dr. Ivan Šusteršič - vzpon in padec državnika pozne habsburške monarhije. *Stud. Hist. Slov.*, 2011, letn. 11, št. 2/3, str. 277-311, ilustr. [COBISS.SI-ID [1144453](#)]

RAHTEN, Andrej. Mednarodne okoliščine Maistrove akcije. *Čas. zgod. narodop.*, 2011, letn. 82 = n. v. 47, zv. 2/3, str. 5-17. [COBISS.SI-ID [68311809](#)]

RAHTEN, Andrej. Geneza knezoškofove stranke na Kranjskem : vprašanje trojne kandidature na nadomestnih volitvah v državni zbor leta 1896. *Zgod. čas.*, 2011, letn. 65, št. 1/2, str. 104-118. [COBISS.SI-ID [32755501](#)]

RAHTEN, Andrej. Dr. Ivan Schwegel in jadransko vprašanje na pariški mirovni konferenci. *Acta Histriae*, 2010, letn. 18, št. 3, str. 691-712. [COBISS.SI-ID [31798829](#)]

RAHTEN, Andrej, ADLGASSER, Franz (ur.). *Ivan Šusteršič : der ungekrönte Herzog von Krain : die slowenische katholische Bewegung zwischen trialistischem Reformkonzept und jugoslawischer Staatsidee*, (Studien zur Geschichte der österreichisch-ungarischen Monarchie, Bd 32). Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 2012. 438 str., ilustr. ISBN 978-3-7001-7138-6. [COBISS.SI-ID [34990893](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Zgodovina Balkana 19. stoletja (1790-1914)
Course title:	History of the Balkans in the 19th Century 1790 – 1914

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		2.	4.
History		2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		10			50	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Franc Rozman

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predznanje iz predmeta Evropska zgodovina zgodnjega novega veka

Prerequisites:

Preknowledge from subject History of Europe in the Early Modern Period

Vsebina:

Predmet obsega zgodovino osmanskega cesarstva in iz njega nastalih držav (Grčija, Bolgarija, Romunija, Albanija), posebne pozornosti pa je potrebno dati zgodovini Srbov, Hrvatov, Makedoncev in Črnogorcev, s katerimi nas veže zadnjih sedemdeset let skupne zgodovine. Študij poteka v obliki pregleda ali ciklusov izbranih poglavij iz politične, gospodarske in družbene zgodovine tega prostora in teh narodov, upoštevajoč njihov pomen v evropski zgodovini ali vpliv na slovensko zgodovino. Težišče študija je na temah kot so: razkroj fevdalizma v Turčiji, narodnoosvobodilna gibanja, narodni preporod in nastanek nacionalnih držav, naraščanje

Content (Syllabus outline):

Subject includes history of Ottoman Empire and of the countries which came into existence out of it (Greece, Bulgaria, Romania, Albania). Special attention is also given to Serbian, Croatian, Macedonian and Montenegrin history, because we share with these countries the last seventy years of common history. Study will progress in the form of review of some selected chapters from political, economic and social history, connected with this region and its nations. Their significance in European history and impact on the Slovene history will also be taken into consideration. The main stress of this subject will be on these themes: the decay of feudalism in Turkey, national liberation

moči ruskega carstva, Vzhodno vprašanje, začetek kapitalizma, demografski razvoj, spremembe družbenih struktur, panslavizem, jugoslovanska ideja, nastanek in razvoj političnih strank, balkanske vojne in prva svetovna vojna.

movements, national revival and the formation of national states, growing power of the Russian Empire, Eastern question, beginning of capitalism, demographical development, changes in social structures, Pan-Slavism, Yugoslav idea, formation and development of political parties, Balkan wars and the First World War.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. M. W. Weithman, *Balkan Chronik, 2000 Jahre zwischen Orient und Okzident*, Graz Wien Köln 1995.
  2. P. Bartl, *Albanien*, Muenchen 1995.
  3. E. S. George, *A Short History of Bulgaria*, London 1960.
  4. M. W. Weithmann, *Griechenland*, München 1994.
  5. J. Hammer, *Historija Turskog (Osmanskog carstva)*, 3, Zagreb 1979.
  6. A. Rahten, *Jugoslovanska velika noč*, Ljubljana 2012.
  7. M. Mazower, *Balkan*, Ljubljana 2008.
- Dodatna literatura:
8. *Istorija srpskog naroda, VI/1, VI/2, VI/1, VI/2*, Beograd 1982-1983.

Cilji in kompetence:

Študent se temeljito seznani z balkansko zgodovino 19. stoletja, spozna domačo in tujo sodobno literaturo. Z vsem tem izoblikuje podobo 19. stoletja na Balkanu, ki je ključna pri študiju balkanske zgodovine 20. stoletja.

Objectives and competences:

Student is fully informed about the history of the Balkans in the 19th century and gets to know domestic and foreign contemporary literature. These enable him to visualize the 19th century in the Balkans, which is of key importance for the study of Balkan history in the 20th century.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent ob poznavanju Balkana v 19. stoletju razume procese, jasni so mu dogodki in njihove posledice, skratka, znanje predmeta Zgodovina Balkana 19. stoletja je ključno za razumevanje balkanske zgodovine 20. stoletja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.

Študent obvlada primerjavo med balkansko zgodovino in evropsko zgodovino kot tudi neevropsko zgodovino in razume procese, ki medsebojno sicer ne vplivajo drug na drugega (Balkan v 19. stoletju in Amerika v 19. stoletju).

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student's knowledge of the Balkans in the 19th century enables him to understand processes and the events and their consequences are also clear to him. In short. The knowledge of this subject is of key importance for understanding Balkan history in the 20th century

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student can find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes.

Student masters comparison between Balkan history and European history as well as non-European history and understands the processes, which are otherwise in no reciprocal connection (for example the Balkans in the 19th century and America in the 19th century).

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- seminarsko delo	30	- seminar work
- pisni izpit	70	- written examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

ROZMAN, Franc. Admirali avstro-ogrske mornarice s Spodnje Štajerske. *Čas. zgod. narodop.*, 2010, letn. 81 = n. v. 46, št. 4, str. 29-45, ilustr. [COBISS.SI-ID [66588929](#)]

ROZMAN, Franc. Franz Wiesthaler - Marburger Liberaldemokrat, Arbeiterführer und Journalist. *Z. Hist. Ver. Steiermark*, 2009, jg. 100, str. 523-530. [COBISS.SI-ID [64792321](#)]

ROZMAN, Franc. Baron Josef Schwegel - diplomat in politik. V: ROZMAN, Franc (ur.), SCHWEGEL, Josef. *Spomini in pisma*, (Zbirka Studia Diplomatica Slovenica - Personae, 01). Mengeš: Ustanova Center za evropsko prihodnost, 2007, str. 15-30, 187-205. [COBISS.SI-ID [2338164](#)]

ROZMAN, Franc. Feldmaršallajtnant Julius Josef Anton baron Schmigoz (1821-1889). *Čas. zgod. narodop.*, 2009, letn. 80 = n.v. 45, št. 1, str. 23-30. [COBISS.SI-ID [63572225](#)]

ROZMAN, Franc. Nekaj dopolnil k biografiji Miroslava Hubmajerja. V: PREINFALK, Miha (ur.). *V zlatih črkah v zgodovini : razprave v spomin Olgi Janša-Zorn*, (Kronika, 57). Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 2009, str. 437-442, ilustr. [COBISS.SI-ID [2646644](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Novejša zgodovina (proseminar) (izbirni)
Course title:	Recent History (Introductory Seminar) (optional)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		2.	4.
History		2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
		30			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Študentje se seznanijo z:

- odnosom med novejšo zgodovino in ostalimi vedami, še zlasti z geografijo; sociologijo, filozofijo, politologijo, ekonomijo, ob tem pa se jih opozori tudi na obstoj tako imenovanih pomožnih zgodovinskih ved, s katerimi se bodo podrobneje seznanili pri posebnem predmetu;
- viri za novejšo zgodovino;
- razvojem novejše zgodovine v svetu, še zlasti v Evropi ter ZDA;
- razvojem slovenskega novejšega zgodovinopisja ter njegovim stanjem v primerjavi s stanjem zgodovinske vede v svetu, v okviru tega tudi osrednje domače in tuje znanstvene revije;
- novjšim zgodovinopisjem sosednjih narodov, še zlasti z

Content (Syllabus outline):

Students are informed about:

- relationship between recent history and other sciences, especially with geography, sociology, philosophy, politology, economy. At the same time they are also reminded about the existence of the so-called auxiliary historical sciences, with which they will get fully acquainted in different subject;
- sources for recent history;
- the development of recent history in the world, especially in Europe and USA;
- the development of the Slovene recent historiography and its state in comparison with the state of historical science in the world; and also with the main domestic and foreign scientific periodicals;
- recent historiography of neighbouring nations, especially

avstrijskim, italijanskim, hrvaškimi, srbskim in madžarskim;
– deli zgodovinarjev (novejšega obdobja) slovenskega rodu, ki delujejo tako v sosednjih državah kakor tudi v izseljenstvu ter z deli tujih zgodovinarjev, ki se ukvarjajo s slovensko novejšo zgodovino;

with Austrian, Italian, Croatian, Serbian and Hungarian;
- works of historians of Slovene origin (recent periods), who work in neighbouring countries as well as in emigration and also with the works of foreign historians, who occupy themselves with recent Slovene history.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. M. Gross, *Historijska znanost*, Zagreb 1989.
2. B. Grafenauer, *Struktura in tehnika zgodovinske vede*, Ljubljana 1960.
3. O. Luthar, *Med kronologijo in fikcijo: strategije historičnega mišljenja*, Ljubljana 1993.
4. P. Elbow, *Writing with Power*, New York 1981.
5. P. Burke, *Zgodovina dogodkov in povratek k pripovedništvu*, *Zgodovina za vse* 1 (1994) 2.
6. O. Luthar et al. (ur.), *Zgodovina historične misli*, Ljubljana 2006.
7. D. Potočnik, *Viri in pouk zgodovine*, Maribor 2013.

Cilji in kompetence:

V proseminarju se kot priprava za seminarsko delo in samostojna seznanjanja z odprtimi vprašanji v poznejšem študiju dopolnjuje že osvojeno znanje iz Uvoda v študij zgodovine.

Objectives and competences:

With the preparation for seminar assignment and for independent acquaintances with open questions in introductory seminar student supplements knowledge, which he already gained in subject Introduction to Study of History.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent osvoji temeljne metode zgodovinopisnega dela, ki jih s pridom izkorišča pri delu z viri 19. in 20. stoletja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student learns basic methods of historiographical work, which he uses in his favour when working with sources, concerning the 19th and 20th centuries.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student can find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- seminarska naloga	100	- seminar assignment
---------------------	-----	----------------------

Reference nosilca / Lecturer's references:

POTOČNIK, Dragan. Islam between the past and the present. *International journal of Euro-Mediterranean studies*, 2009, vol. 2, no. 2, str. [171]-186. [COBISS.SI-ID [17976840](#)]

POTOČNIK, Dragan. Primorski Slovenci v Mariboru 1918-1941. *Ann, Ser. hist. sociol.*, 2011, letn. 21, št. 1, str. 55-70, graf. prikazi. [COBISS.SI-ID [2060243](#)]

POTOČNIK, Dragan. *Azija med preteklostjo in sedanostjo*. 1. izd. Maribor: Pivec, 2006. 407 str., ilustr. ISBN 961-6494-46-5. [COBISS.SI-ID [56033281](#)]

POTOČNIK, Dragan. Stiki civilizacij. *Zgod. šoli*, 2007, letn. 16, št. 1/2, str. 56-60. [COBISS.SI-ID [15869704](#)]

POTOČNIK, Dragan. Prve večstrankarske volitve na Slovenskem. *Stud. Hist. Slov.*, 2007, letn. 7, št. 1/2, str. 103-130, ilustr. [COBISS.SI-ID [889221](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Evropska zgodovina 19. stoletja (1789-1914)
Course title:	History of Europe in the 19th Century (1789-1914)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		2.	4.
History		2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	10				50	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lectures:	slovenščina Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
Opravljen seminarski naloga je pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisites:

Conditions for prerequisites:
Completed seminar assignment is a prerequisite for accession to the written examination.

Vsebina:

Predmet se ukvarja z evropsko zgodovino 19. stoletja, ki ga zamejajeta francoska revolucija (1789) in začetek prve svetovne vojne. S francosko revolucijo so bili postavljeni temelji »modernega« meščanskega obdobja, ki označuje celotno 19. stoletje, zato jo smemo jemati kot preobrat v mentaliteti evropske civilizacije. Na drugi strani pomeni prva svetovna vojna začetek preloma starega »ancien regima« in uvod v neko novo stvarnost (po prvi svetovni vojni razpad Avstro-Ogrske monarhije in preoblikovanje evropskega zemljevida). Znotraj teh dveh mejnikov je predmet naravnano k temeljitemu poznavanju političnih, gospodarskih, kulturnih in tudi socialnih tokov evropskega 19. stoletja, začenši z Napoleonom, ki je

Content (Syllabus outline):

Subject is about European history in the 19th century and is limited on the one side by the French Revolution and on the other side by the beginning of the First World War. With the French Revolution the foundations of »modern« citizen period were laid, which marks the whole 19th century, that's why it can be taken as a turning point in the mentality of the European civilization. On the other side denotes the beginning of the First World War the starting point for the breaking of the old »ancien regim« and introduction into some new reality (the fall of Austro-Hungarian Empire after the First World War and the remodelling of the European map). Inside these two limits subject is oriented towards thorough understanding of political, economic, cultural

izšel iz revolucije, dunajskim kongresom (ki utrdi »stari fevdalni sistem« vse do marčne revolucije leta 1848), revolucijami v 30-tih letih (npr. Belgija in Poljska), pomladjo narodov leta 1848, novo nastalimi državami (Italija in Nemčija) in dvigom imperializma proti koncu 19. stoletja ter pred prvo svetovno vojno, industrijsko revolucijo v prvi polovici stoletja, krepitvijo delavstva in njegovim neugodnim socialnim položajem v družbi.

and also social forms in the 19th century in Europe, starting with Napoleon, who came up from the revolution, Vienna Congress (which strengthens »old feudal system« until the March Revolution in 1848), revolutions in the 1830s (for example Belgium and Poland), the spring of nations in 1848, newly formed countries (Italy and Germany) and the rise of imperialism at the end of the 19th century and before the First World War, industrial revolution in the first half of the century, strengthening of the working class and its unpleasant social status.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Svetovna zgodovina od začetkov do danes, Ljubljana 1976.
2. Stefan Zweig, Včerajšnji svet, Ljubljana 1958.
3. F. Zwitter, Nacionalni problemi v habsburški monarhiji, Ljubljana 1962.
4. E. Hobsbawm, Obdobje revolucije, Ljubljana 1968.
5. Jonathan Sperber, The European Revolutions, 1948-1951, New York 2005

Dodatna literatura:

6. J.P. McKay, B.D.Hill, J. Buckler, A History of Western Society, Volume II From Absolutism to the Present, Boston 2000.
7. E. Hobsbawm, Nacije in nacionalizmi po 1780, Ljubljana 2007.
8. A. Fahrmeir, Revolutionen und Reformen: Europa 1789-1850, München 2010.

Cilji in kompetence:

Študent se temeljito seznanja z evropsko zgodovino 19. stoletja, spozna domačo in tujo sodobno literaturo, spomine pomembnejših politikov tedanje dobe in aktualno evropsko časopisje. Z vsem tem izoblikuje podobo 19. stoletja v Evropi, ki je ključna pri študiju evropske zgodovine 20. stoletja.

Objectives and competences:

Student is thoroughly informed about the European history in the 19th century, becomes aware of the domestic and foreign contemporary literature, of the memories of important politicians of that era and of the current European newspapers. All these enable him to visualize the 19th century in Europe, which is of key importance for the studies, concerning the European history in the 20th century.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent ob poznavanju Evrope v 19. stoletju razume procese, jasni so mu dogodki in njihove posledice, skratka, znanje predmeta Evropska zgodovina 19. stoletja je ključno za razumevanje evropske zgodovine 20. stoletja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.

Študent obvlada primerjavo med evropsko zgodovino in neevropsko zgodovino kot tudi zgodovino Balkana in razume procese, ki medsebojno sicer ne vplivajo drug na drugega (npr. druga polovica 19. stoletja v Evropi in v Ameriki).

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student's knowledge of the 19th century Europe enables him to understand processes and the events and their consequences are also clear to him. In short. The knowledge of this subject is of key importance for understanding the European history in the 20th century.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student can find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes.

Student masters the comparison between European and non-European history as well as the history of the Balkans and understands the processes, which otherwise do not influence each other reciprocally (for example the second part of the 19th century in Europe and America).

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Načini ocenjevanja:

- seminarska naloga	30	- seminar assignment
- ustni izpit	70	- oral examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

KLEMENČIČ, Matjaž. Germanizacija slovenske Štajerske, ki jo je preprečil poseg generala Rudolfa Maistra. *Čas. zgod. narodop.*, 2011, letn. 82 = n. v. 47, zv. 2/3, str. 49-66, zvd. [COBISS.SI-ID [68312833](#)]

KLEMENČIČ, Matjaž. Naseljevanje in prostorski razvoj slovenskih naselbin v Pueblu v Koloradu. *Razpr. gradivo - Inšt. nar. vpraš. (1990)*, 2009, št. 60, str. 62-94, zvd., tabele. <http://www.inv.si>. [COBISS.SI-ID [11515469](#)]

KLEMENČIČ, Matjaž. *Zgodovina skupnosti slovenskih Američanov v Pueblu, Kolorado*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 79), (Ethnicity, 13). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta; Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja, 2011. 353 str., ilustr., tabele. ISBN 978-961-6656-74-0. [COBISS.SI-ID [67840001](#)]

KLEMENČIČ, Matjaž, PUGELJ, Karl. *Jim Pugel and other Slovenian pioneers of Pueblo, Colorado*, (Ethnicity, no. 6). Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja: = Institute for Ethnic Studies, 2009. 141 str., ilustr. ISBN 978-961-6159-34-0. [COBISS.SI-ID [249018112](#)]

KLEMENČIČ, Matjaž. Slovene images of the United States from the 1830s to the 1930s. V: HARRIS, Mary N. (ur.). *Sights and insights : interactive images of Europe and the wider world*, (Thematic work group, Europe and the world, 6, 2). Pisa: Edizioni Plus, cop. 2007, str. 143-164. [COBISS.SI-ID [15575560](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Slovenska zgodovina 1914-1941
Course title:	Slovene History 1914-1941

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		3.	5.
History		3rd	5th

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	10				50	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Študent mora obvladati znanje iz predmeta Slovenska zgodovina 19. stoletja (1790-1914)

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljen seminar je pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisites:

Slovene History in the 19th Century (1789-1914)

Conditions for prerequisites:

Completed seminar assignment is a prerequisite for accession to the written examination.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predmet zajema obdobje prve svetovne vojne in čas med obema vojnama na Slovenskem. Tematsko obravnava slovensko zgodovino (politično, ekonomsko, kulturno in drugo dogajanje na Slovenskem) ter položaj Slovencev v vsakokratnih državnih tvorbah oziroma zgodovino državnih tvorb, v okviru katerih so bili Slovenci od začetka prve svetovne vojne do napada na Jugoslavijo aprila leta 1941 (Avstro - Ogrska pred njenim razpadom, Kraljevina SHS/Jugoslavija). V predmetu je zajeta tudi zgodovina zamejskih in izseljenskih Slovencev. Še posebej pa predmet analizira Slovenijo znotraj Kraljevine SHS/Jugoslavije v 20-tih in 30-tih letih. V dvajsetih letih je na Slovenskem pomembno prizadevanje za federalistično ureditev, medtem ko so 30-ta leta zaznamovana z diktaturo kralja Aleksandra. Na Slovenskem je bila v času Kraljevine Jugoslavije najmočnejša stranka prepovedana Slovenska ljudska stranka (pred drugo svetovno vojno ji načeloval dr. Anton Korošec, ki je bil v drugi polovici 30-tih let tudi minister v Stojadinovičevi vladi). Seveda se predmet posveča tudi Nemcem na Slovenskem po prvi vojni, razvoju šolstva, demografskemu, gospodarskemu, kulturnemu in socialnemu položaju Slovencev.

Subject occupies the period of the First World War and the time between both wars in the Slovene territory. It deals thematically with the Slovene history (political, economic, cultural and other occurrences in Slovene territory) and with the Slovenes' situation in different state formations or the history of the state formations, in which the Slovenes lived from the beginning of the First World War until the invasion on Yugoslavia in April 1941 (Austro-Hungarian Empire until its downfall, Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes/Kingdom of Yugoslavia). Subject also informs about the history of foreign and emigrational Slovenes. Subject especially analyzes Slovenia as a part of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes/Kingdom of Yugoslavia in the 1920s and 1930s. In the 1920s there was a strong tendency in the Slovene territory for the federal regulation, while the 1930s are marked by the king Alexander's dictatorship. The most predominant Slovene party during the period of the kingdom of Yugoslavia was the forbidden Slovene rural party (its leader was before the Second World War Anton Korosec, who was in the second part of the 1930s a member of the Stojadinovic's government). Of course, subject also pays attention to the Germans in the Slovene territory after the First World War, to the growth of educational system, to demographical, economic, cultural and social status of Slovenes.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. J. Pirjevec, Jugoslavija 1918 - 1995, Koper 1995.
2. B. Repe, Naša doba 1995.
3. J. Perovšek, Liberalizem in vprašanje slovenstva, Ljubljana, 1996.
4. Slovenska novejša zgodovina I, Ljubljana 2005.
5. J. Perovšek, Slovenska osamosvojitve v letu 1918, Ljubljana 1998.
6. P. Vodopivec, Od Pohlinove slovnice do samostojne države, Ljubljana 2007.
7. B. Repe in D. Nečak, Prelom: 1914-1918, Ljubljana 2005.
8. B. Repe in D. Nečak, Kriza: Svet in Slovenci od prve svetovne vojne do sredine tridesetih let, Ljubljana 2008.

Cilji in kompetence:

Študenti pri predmetu pridobijo poglobljeno znanje o pomembnih dogajanjih, pojavih in procesih v slovenski zgodovini in zgodovini držav, v okviru katerih so bili, tako na političnem kot kulturnem, gospodarskem in drugih področjih. Razvijajo sposobnost spoznavanja in razumevanja vplivov evropskih in svetovnih dogajanj na slovensko zgodovino.

Objectives and competences:

Students gain in-depth knowledge about important occurrences, appearances and processes in Slovene history and the history of countries, in which they were, in political as well as in cultural, economic and other fields. They develop the capability of recognition and understanding of influences of European and world's occurrences on Slovene history.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentje si oblikujejo odnos do kulturne dediščine v splošnem in nacionalnem okvirju. Krepijo zavest o slovenski nacionalni identiteti. Naučijo se razumevati in spoštovati različne verske, ideološke in politične opredelitve Slovencev ter drugih narodov, s katerimi so nekoč živeli skupaj ter strpnega obravnavanja razlik. Pridobijo sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete, a tudi protislovij v zgodovinskem razvoju.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Students shape their attitude towards cultural heritage in general and on national range. They strengthen their consciousness about Slovene national identity. They learn to understand and respect different religious, ideological and political definitions of Slovenes and other nations, with which they once lived together, and treats different minded tolerantly. They gain the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources, and to distinguish between inducements, motives and consequences, considering the interdependence of different occurrences, continuity and discrepancies in the historical development.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.
Študent obvlada primerjavo med slovensko zgodovino in zgodovino ostalih evropskih narodov ter razume procese, ki so medsebojno povezani (npr. položaj Slovenije v Jugoslaviji in le-te v Evropi pred drugo svetovno vojno).

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student can find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes.
Student masters the comparison between Slovene history and the history of other European nations and understands the processes, that are in reciprocal connection (for example Slovenia's position in Yugoslavia and the latter's in Europe before the Second World War).

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Načini ocenjevanja:

- seminarska naloga
- pisni izpit

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

- seminar assignment
- written examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

JENUŠ, Gregor, FRIŠ, Darko. Die Reaktion der Deutschen der Untersteiermark auf die Mai-Deklaration. *Stud. Hist. Slov.*, 2008, letn. 8, št. 1, str. 141-169, ilustr. [COBISS.SI-ID [940165](#)]

FRIŠ, Darko. Turneja Petra Živkovića in vodstva Jugoslovanske nacionalne stranke po slovenskih krajih leta 1937. *Prispev. novejšo zgod.*, 2005, letn. 45, št. 1, str. 61-78. [COBISS.SI-ID [725381](#)]

FRIŠ, Darko. Delovanje slovenskih frančiškanov v ZDA pred II. svetovno vojno : "ljubi Bog je poslal Frančiškane v Ameriko". *Stud. Hist. Slov.*, 2005, letn. 5, št. 1/3, str. 457-482, ilustr. [COBISS.SI-ID [749957](#)]

FRIŠ, Darko. Banovinska konferenca Jugoslovanske nacionalne stranke leta 1937 v Ljubljani. *Zgod. čas.*, 2005, letn. 59, št. 1-2, str. 129-146. [COBISS.SI-ID [708741](#)]

FRIŠ, Darko. Aktivnosti mestnega odbora Orjune v Mariboru v prvem letu delovanja. V: FRIŠ, Darko (ur.). *Hartmanov zbornik*, (Studia Historica Slovenica, letn. 4 (2004), št. 2-3). Maribor: Zgodovinsko društvo dr. Franca Kovačiča, 2004, str. 507-528, ilustr. [COBISS.SI-ID [677253](#)]

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Evropska zgodovina 1914-1939
Course title:	European History 1914-1939

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		3.	5.
History		3rd	5th

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	10				50	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Študent mora obvladati znanje iz predmeta Evropska zgodovina 19. stoletja (1789-1914)

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
Opravljen seminarski naloga je pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisites:

History of Europe in the 19th Century (1789-1914)

Conditions for prerequisites:
Completed seminar assignment is a prerequisite for accession to the written examination.

Vsebina:**Content (Syllabus outline):**

Predmet zajema obdobje od začetka prve svetovne vojne leta 1914 do začetka druge svetovne vojne v Evropi leta 1939. Tematsko in problemsko obravnava glavne procese v evropski zgodovini prve polovice 20. st., ki so jih zaznamovali predvsem nova načela v mednarodnih odnosih v Evropi z nastankom Društva narodov, oktobrska revolucija v Rusiji in njeni vplivi po Evropi, posledice mirovnih sporazumov in rast totalitarnih režimov. Skozi zgodovino posameznih držav obravnava splošne in posamične značilnosti s področja politične, gospodarske, socialne, kulturne in znanstvene zgodovine, s poudarkom na spremembah, ki jih je sprožila prva svetovna vojna. Posebej se posveti problemom razvoja republike v Nemčiji in v državah, ki so nastale po razpadu Avstroogrške monarhije, kakor tudi spremembam, ki jih je v Evropi povzročila gospodarska kriza in rast agresivne politike Sil osi v tridesetih letih, razvoju Kominterne in Stalinovi politiki v Sovjetski zvezi, španski državljanski vojni in ljudski fronti v Evropi širše. To je spremljalo tudi zelo različno zgodovinsko dogajanje v posameznih evropskih državah, katerega glavne značilnosti je potrebno komparativno in analitično podati. Prva svetovna vojna je pomenila veliko cezuro ne samo v razvoju posameznih držav, temveč tudi v stanju duha, umetnosti in kulture v Evropi in zaznamovala uvod v ti. Eisteinovo obdobje zgodovine. Hkrati pa je z razvojem demokracije in demokratičnih ustanov na eni strani in razvojem totalitarizma na drugi, privedla Evropo do velikih delitev in naposled do izbruha druge svetovne vojne. Procesi, ki so k temu vodili, so kompleksni in prepleteni, nekateri tudi z dolgoročnimi posledicami, in zahtevajo podrobnejšo zgodovinsko analizo.

Subject includes period from the First World War in 1914 until the beginning of the Second World War in Europe in 1939. It deals thematically and problematically with main processes in European history in the first half of the 20th century, which were marked above all by new rules of conduct in international relations in Europe with the formation of League of Nations, with October revolution in Russia and its influences across Europe, the consequences of peace treaties and the growth of totalitarian regimes. Through the history of individual countries subject deals with general and individual characteristics from the aspect of political, economic, social, cultural and scientific history, with the emphasis on changes, which were triggered by the First World War. It deals especially with the problems of formation of republic in Germany and in countries, which were formed after the ruin of Austrian and Hungarian monarchy, as well as with the changes, which were caused in Europe by great depression and by growth of aggressive politics, which was implemented by Central Powers in 1930s. Further it deals with the development of Comintern and Stalin's politics in Soviet Union, Spanish civil war and people's front in Europe. All of that was accompanied by a very different historical happening in individual European countries, which chief characteristics have to be comparatively and analitically presented. First World War did not mean big censorship only in the development of individual countries, but also in the state of mind, art and culture in Europe. It marked the introduction to the so called Einstein period of history. With the development of democracy and democratic institutions on the one hand and with the development of the totalitarianism on the other, it led Europe to big divisions and eventually to outbreak of the Second World War. Processes, which followed, are complex and interweaven, some also with long-term consequences and demand detailed historical analysis.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Davies, Norman: Europe: a history, Oxford Univ. Press, Oxford-N.Y. 1997.
  - Fest, Joachim: Hitler, Penguin Books, London 2002.
  - Volkogonov, Dimitri: Stalin, Triumph and Tragedy, Prima 1996.
  - Getty, J.A. in Naumov, O.V.: The Road to terror, Yale Univ. Press, N. Haven-London 1999.
  - Hobsbawm, E.: Čas skrajnosti, Ljubljana 2000.
  - Pipes, R.: Kratka zgodovina ruske revolucije, Ljubljana 2011.
  - Kershaw, I.: Hitler, Ljubljana 2012.
- Dodatna literatura:
- McKenzie, Kermit: Comintern and world revolution 1928-1943, CU Press 1964.

Cilji in kompetence:

Cilji predmeta Evropska zgodovina 1914-1939 so, da študenti pridobijo bolj poglobljeno znanje o pomembnih procesih, ki so se odvijali v Evropi kot celoti in v posameznih državah. Razumeti morajo interakcijo med posameznimi dogajanj, obvadati zgodovinsko literaturo oziroma različne zgodovinske šole in razlage posameznih procesov kot so komunizem, nacizem, fašizem. Obenem morajo slediti razvoju družbene in socialne zgodovine, predvsem pa razvoju duha in znanosti v Evropi, kar si pridobijo z branjem najbolj znanih del evropskih literatov in znanstvenikov. Z analizo dogajanja v posameznih državah si ustvarijo sliko o vplivu med evropsko in regionalno zgodovino ter pridobijo sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi. Obvladati morajo glavne zbirke tiskanih virov in virov na spletu, morajo jih biti zmožni analizirati in kritično vrednotiti. Na podlagi literature in tiskanih virov morajo biti sposobni samostojne analize posameznega zgodovinskega problema, predstavitev te

Objectives and competences:

Students gain in-depth knowledge about important occurrences, which took place in Europe and in individual Europe's countries. They have to understand the interaction between individual occurrences, master historical literature or different historical schools and explanations of individual processes like Communism, Nazism, Fascism. At the same time they have to follow the development of the social history, but most of all the development of mind and science in Europe, which they get by reading the most famous works of European men of letters and scientists. With the analysis of occurrences in individual countries they can visualize the influence between European and regional history and also gain the ability to distinguish between essential and inessential historical processes. They have to know main collections of printed sources and sources on the internet, they must be able to analyze and critically value them. On the basis of literature and printed sources they have to be able to independently analyze individual historical problem, present that

analize in izdelave besedila za objavo.

analysis and prepare the text for publication.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent se ob poznavanju Evrope v prvi polovici 20. stoletja nauči razumeti procese, vzročno-posledično povezanost dogodkov, spozna glavne razlage teh procesov v zgodovino pisju, jih razume in je zmožen analitičnega branja literature ter povezovanja svojih spoznanj z vsebino ostalih predmetov, ki obravnavajo zgodovino 20. stoletja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent se seznanja s starejšo in novejšo zgodovinsko literaturo, z različnimi zgodovinskimi razlagami, z zbirkami virov, nauči se kritične analize virov za evropsko zgodovino ter je sposoben samostojnega iskanja podatkov in samostojnega razmišljanja in pisanja.

Na podlagi tega študent obvlada primerjavo med evropsko zgodovino in neevropsko zgodovino ter zgodovino Balkana, kar mu pomaga vnesti slovensko zgodovino in zgodovino pisje v širši okvir ter mu omogoči razumeti procese v drugi polovici 20. stoletja in tvori podlago za nadaljni študij

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student's knowledge of Europe in the first half of the 20th century enables him to understand processes, causal-consecutive connection of occurrences, to become aware of principal explanations of these processes in historiography, to understand them and to be able to read literature analytically and to connect his cognitions with the contents of other subjects, which deal with the history of the 20th century.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student is introduced with older and recent historical literature, with different historical interpretations and collections of sources. He learns to critically analyze sources for European history and is able to search for data independently and to think and write individually.

On the basis of that student masters the comparison between European history and non-European history and the Balkan history, which helps him to install Slovene history and historiography into broader frame and enables him to understand processes in the second half of the 20th century and lays the foundation for further study.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Načini ocenjevanja:

- seminarska naloga
- pisni izpit

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

- seminar assignment
- written examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

JENUŠ, Gregor, FRIŠ, Darko. Die Reaktion der Deutschen der Untersteiermark auf die Mai-Deklaration. *Stud. Hist. Slov.*, 2008, letn. 8, št. 1, str. 141-169, ilustr. [COBISS.SI-ID [940165](#)]

FRIŠ, Darko. Anton Kaspret in Franc Kovačič - uredništvo Časopisa za zgodovino in narodopisje (1904-1917). *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2013, letn. 13, št. 1, str. 121-142, ilustr. [COBISS.SI-ID [1268101](#)], [Scopus do 7. 1. 2015: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0]

MAVER, Aleš, FRIŠ, Darko. Historical development of the party landscape in Slovenia and Croatia between 1990 and 2007. *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2013, letn. 13, št. 1, str. 185-222, ilustr. [COBISS.SI-ID [1267845](#)], [Scopus do 7. 1. 2015: št. citatov (TC): 0, istih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0] FRIŠ, Darko. Franc Šušteršič - duhovnik, organizator, narodni delavec, časnikar in publicist (1891-1910). *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2013, letn. 13, št. 2/3, str. 639-672, ilustr. [COBISS.SI-ID [1272709](#)]

FRIŠ, Darko. *Demosova vlada in osamosvojitve Slovenije*, (Mednarodna digitalna knjižna zbirka Studia historica Slovenica, 2). Maribor: Mednarodna založba Znanstvenoraziskovalnega inštituta

dr. Franca Kovačiča, 2013. 1. el. optični disk (CD-ROM), barve. ISBN 978-961-6855-07-5.
[COBISS.SI-ID [77514497](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Zgodovina Balkana 1914-1941
Course title:	History of the Balkans 1914-1941

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		3.	5.
History		3rd	5th

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	10				50	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Študent mora obvladati znanje iz predmeta Zgodovina Balkana 19. stoletja

Prerequisites:

History of the Balkans in the 19th Century (1789-1914).

Vsebina:

Predmet zajema obdobje prve svetovne vojne in čas med obema vojnoma na Balkanu. Temeljno vsebino predmeta predstavlja pregled zgodovine balkanskih držav (Romunije, Bolgarije, Grčije, Turčije, Albanije in Jugoslavije). Študij poteka v obliki pregleda ali ciklusov izbranih poglavij iz politične, gospodarske in družbene zgodovine tega prostora. Seveda se predmet posveča tudi odnosu Slovenije do Kraljevine Jugoslavije, v katero je tedaj spadala, in odzive slovenske politike na tedanje jugoslovansko dogajanje (npr. Anton Korošec).

Zgodovino Balkana po prvi svetovni zaznamuje razpad

Content (Syllabus outline):

Subject occupies the period of the First World War and the time between the first and the Second World War in the Balkans. Vital contents of the subject represents the historical overview of the Balkan countries (Romania, Bulgaria, Greece, Turkey, Albania and Yugoslavia). Study will progress in the form of a review of some selected chapters from political, economic and social history connected with this region. Subject also pays a lot of attention to Slovene relation towards the Kingdom of Yugoslavia, which part it once was, and to responses of Slovene politics to Yugoslav occurrences of that time (for example Anton Korošec). History of the Balkans after the First World War is marked by the

Osmanskega imperija in nastanek novih nacionalnih držav, ki sooblikujejo podobo Balkana do druge svetovne vojne.

ruin of Ottoman Empire and the formation of the new national countries, that shape the image of the Balkans until Second World War.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. M. W. Weithman, Balkan Chronik, 2000 Jahre zwischen Orient und Okzident, Graz Wien Köln 1995.
2. Albanci, Ljubljana 1994.
3. E. S. George, A Short History of Bulgaria, London 1960.
4. M. W. Weithmann, Griechenland, München 1994.
5. E. Völkl, Rumänien, München 1995.
6. J. Hammer, Historija Turskog (Osmanskog carstva), 3, Zagreb 1979.
7. D. Dukovski, Povijest Srednje i Jugoistočne Europe 19. I 20. stoljeća, I-II, Zagreb 2007.
8. M. Mazower, Balkan, Ljubljana 2008.

Cilji in kompetence:

Cilji predmeta Zgodovina Balkana 1914-1941 so, da študenti pridobijo znanje o pomembnih dogajanjih balkanske zgodovine, o političnih in gospodarskih procesih, socialnih odnosih, življenju, delu in miselnosti. Ustvarijo si sliko o vplivu med balkansko in širšo evropsko zgodovino, pridobijo sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi. Poznati morajo kulturne, verske in druge značilnosti posameznih nacij, sposobni morajo biti kritično in strpno vrednotenje razlik med njimi. Zmožni morajo biti komparativne obravnave posameznih narodov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Obvladati in kritično selekcionirati morajo relativno veliko ponudbo informacij o sodobni zgodovini in iz nje izluščiti ter v razumljivi obliki posredovati naprej samo najkvalitetnejše.

Objectives and competences:

Students gain knowledge about important occurrences of the Balkan history, about political and economic processes, social relations, life, work and of thinking. They can visualize the influence between Balkan and broader European history and gain the ability to distinguish between essential and inessential historical processes. They have to know cultural, religious and other characteristics of individual nations and have to have the capability of critical and tolerant assessment of differences between them. They also have to have the capabilities of comparative treatment of individual nations and countries or historical processes at all. They have to master and critically select rather large offer of information on contemporary history, but select from them and pass on only what is of the best quality.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent ob poznavanju Balkana v prvi polovici 20. stoletja razume procese, jasni so mu dogodki in njihove posledice, skratka, znanje predmeta Zgodovina Balkana 1914-1941 je ključno za razumevanje balkanske zgodovine druge svetovne vojne in kasneje.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.

Študent obvlada primerjavo med balkansko zgodovino in evropsko zgodovino kot tudi neevropsko zgodovino in razume procese, ki medsebojno vplivajo drug na drugega (Balkan in evropska zgodovina v prvi polovici 20. stoletja).

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Student's knowledge of the Balkans in the first half of the 20th century enables him to understand processes and the events and their consequences are also clear to him. In short. The knowledge of this subject is of key importance for understanding Balkan history in the period from the Second World War onward. Transferable/Key Skills and other attributes:

Student can find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes.

Student masters comparison between Balkan history and European history as well as non-European history and understands the processes, that are in reciprocal connection (for example the Balkans and the European history in the first half of the 20th century).

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- seminarско delo	30	- seminar work
- pisni izpit	70	- written examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

FRIŠ, Darko. Turneja Petra Živkovića in vodstva Jugoslovanske nacionalne stranke po slovenskih krajih leta 1937. *Prispev. novejšo zgod.*, 2005, letn. 45, št. 1, str. 61-78. [COBISS.SI-ID [725381](#)]

FRIŠ, Darko. Banovinska konferenca Jugoslovanske nacionalne stranke leta 1937 v Ljubljani. *Zgod. čas.*, 2005, letn. 59, št. 1-2, str. 129-146. [COBISS.SI-ID [708741](#)]

FRIŠ, Darko. Aktivnosti mestnega odbora Orjune v Mariboru v prvem letu delovanja. V: FRIŠ, Darko (ur.). *Hartmanov zbornik*, (Studia Historica Slovenica, letn. 4 (2004), št. 2-3). Maribor: Zgodovinsko društvo dr. Franca Kovačiča, 2004, str. 507-528, ilustr. [COBISS.SI-ID [677253](#)]

FRIŠ, Darko. Mariborski odbor Orjune in dogodki leta 1923. V: RAJŠP, Vincenc (ur.), BRATOŽ, Rajko (ur.), CVIRN, Janez (ur.), FISCHER, Jasna (ur.), MARUŠIČ, Branko (ur.), LUKAN, Walter (ur.). *Melikov zbornik : Slovenci v zgodovini in njihovi srednjeevropski sosedje*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2001, str. 933-950. [COBISS.SI-ID [4086302](#)]

FRIŠ, Darko. SLS in slovensko naciona[l]no vprašanje med sprejetjem Vidovdanske ustave in blejskim protokolom. V: GRANDA, Stane (ur.), ŠATEJ, Barbara (ur.). *Slovenija 1848-1998: iskanje lastne poti : mednarodni znanstveni simpozij, Maribor, Narodni dom - Pokrajinski muzej, 16. - 17. april 1998*. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 1998, str. 180-184. [COBISS.SI-ID [7762440](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Nevropska zgodovina 1914-1941
Course title:	Non-European History 1914-1941

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		3.	5.
History		3rd	5th

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		10			50	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Študent mora obvladati znanje iz predmeta Neevropska zgodovina 19. stoletja (1776-1914)

Prerequisites:

Non-European History in the 19th Century (1789-1914)

Vsebina:

Predmet zajema obdobje od začetka prve svetovne vojne leta 1914 do začetka druge svetovne vojne v svetovnem merilu leta 1941. Vstop ZDA v prvo svetovno vojno je povzročil ne samo notranje spremembe v ZDA temveč tudi spremembe v razmerju sil v svetu. Glavna posledica je začetek globalizacije sveta. Med vojno so se pričeli tudi drugi procesi, ki so se nadaljevali do druge svetovne vojne in vplivali na dogajanje na vseh kontinentih zunaj Evrope, kot so uvajanje postopkov za osamosvajanje kolonij (dominioni, home rule, mandati in protektorati) in nastajanje samostojnih držav po svetu (razpad otomanskega imperija, parlamentarizem v Indiji in drugod ipd.). Specifičen razvoj sta v tem obdobju imela Latinska Amerika z že oblikovanim državnim sistemom in črna Afrika s svojimi gibanji za enakopravnost in pravice.

Content (Syllabus outline):

Subject occupies the period from the beginning of the First World War in 1914 until the beginning of the Second World War on world's scale in 1941. Entrance of the USA in the First World War did not cause only internal changes in the USA but also changed the proportion of powers in the world. Its main consequence is globalization. Some other processes, which started during the first war and continued until the Second World War, also influenced on occurrences on all continents outside Europe. Some of those were the introduction of procedures for the emancipation of colonies (dominions, home rule, mandates and protectorates), the formation of independent countries in the world (the downfall of Ottoman Empire, parliamentarism in India and elsewhere...). Latin America and Black Africa had a specific development in this period. First with already formed state

Temeljno vsebino predmeta predstavlja primerjalna analiza zgodovinskih procesov na globalni ravni in po posameznih državah ali regijah, s poudarkom na podrobnejši predstavitvi zgodovinske problematike v posameznih državah ali regijah po svetu, ki so imele ključen vpliv za dogajanje na splošni ravni. Tako na primer analiza zgodovinskih procesov kot so bili: gospodarski liberalizem v ZDA in gospodarska kriza ter rešitve, ki jih vpeljal predsednik Roosevelt z New Dealom ali vzpon militarističnega režima na Japonskem in agresije v Aziji, pa državljanska vojna na Kitajskem in vzpon KP z Mao-om na čelu, vpliv Kominterne v Aziji, posledice gospodarske krize po svetu, razvoj Kanade in Avstralije, specifičnosti Jugovzhodne Azije in drugi podobni zgodovinski procesi, ki so sooblikovali podobo sveta med svetovnjima vojnama.

system and the latter with its movements for equality and rights. Subject's principal content represents comparative analysis of historical processes on global scale as well as on national or regional level. The emphasis is on detailed presentation of historical problems in individual countries and regions around the world, which played a key role on occurrences on general level. For example the analysis of historical processes, such as economic liberalism in the USA, the Great Depression and solutions for it, introduced by president Roosevelt with New Deal, rise of militaristic regime in Japan and its aggression in Asia, civil war in China and the rise of Communist party, headed by Mao, Comintern's influence in Asia, consequences of the Great Depression around the world, the formation of Canada and Australia, specificities of South East Asia and many other similar historical processes, that influenced the world's image between two wars.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Svetovna zgodovina od začetkov do danes, Ljubljana 1976.
  2. D. M. Kennedy: Freedom from fear, Oxford History of the United States, Vol. 9.
  3. Ferro, Marc: Colonization, A Global History, Routledge, London & NY 1997.
  4. Philip Short: Mao, A life, J. Murray, London 2004.
  5. Rönnefahrt und Euler: Konferenzen und Vertäge, Vertrags Plötz, Teil II, Band 4A: Neuste Zeit (1914- 1959), A.G. Plötz, Würzburg 1959.
  6. A. Rahten, Od Svete alianse do Združenih narodov, Nova Gorica 2010.
  7. N. Ferguson, Empire, London 2004.
- Dodatna literatura:
8. A. Hourani, A History of the Arab Peoples, New York 1991.

Cilji in kompetence:

Osnovni cilj predmeta Neevropska zgodovina 1914-1941 je, da študenti pridobijo poglobljeno znanje o pomembnih dogajanjih neevropske zgodovine, o političnih in gospodarskih procesih, socialnih odnosih, življenju, delu in miselnosti, ki je spremenila svet in način življenja v 20. stoletju. Sposobni so dojetja in analize vplivov med neevropsko in evropsko zgodovino, pridobijo sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi. Zmožni morajo biti razpoznavanja pomena kulturnih, verskih, ideoloških procesov v posameznih delih sveta. Z analizo dogajanja v posameznih državah si ustvarijo sliko o vplivu med svetovno, evropsko in regionalno zgodovino ter pridobijo sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi. Obvladati morajo glavne zbirke tiskanih virov in virov na spletu, morajo jih biti zmožni analizirati in kritično vrednotiti. Na podlagi literature in tiskanih virov morajo biti sposobni samostojne analize posameznega zgodovinskega problema, predstaviti te analize in izdelave besedila za objavo.

Objectives and competences:

Basic aim of the subject Non-European History 1914-1941 is for students to get thorough knowledge about important occurrences in non-European history, about political and economic processes, social relations, life, work and of thinking, which changed the world and the way of life in the 20th century. They are able to comprehend and analyze sources between non-European and European history, they gain the ability to distinguish between essential and less essential historical processes. They have to recognize the meaning of cultural, religious and ideological processes in individual parts of the world. With the analysis of occurrences in individual countries they can visualize influences between world's, European and regional history and are capable of distinction between essential and less essential historical processes. They have to master the chief collections of printed sources and sources on the internet, to analyze and critically assess them. On the basis of literature and printed sources they have to be able to independently analyze individual historical problem, present that analysis and produce the text for publication.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent ob poznavanju neevropske zgodovine v prvi polovici 20. stoletja nauči razumeti procese, vzročno-posledično povezanost dogodkov, spozna glavne razlage teh procesov v zgodovini, jih razume in je zmožen analitičnega branja literature ter povezovanja svojih spoznanj z vsebino ostalih predmetov, ki obravnavajo zgodovino 20. stoletja .

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student's knowledge of the non-European history in the first half of the 20th century enables him to understand processes, causal-consecutive connection of occurrences, to become aware of principal explanations of these processes in historiography, to understand them and to be able to read literature analitically and to connect his cognitions with the contents of other subjects, which deal with the history of the 20th century.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent se seznanja s starejšo in novejšo zgodovinsko literaturo, z različnimi zgodovinskimi razlagami, z zbirkami virov, nauči se kritične analize virov za zgodovino ZDA, mednarodnih odnosov in zgodovino posameznih držav po svetu ter je sposoben samostojnega iskanja podatkov in samostojnega razmišljanja in pisanja.

Na podlagi tega študent obvlada primerjavo med evropsko zgodovino in neevropsko zgodovino ter zgodovino Balkana, kar mu pomaga vnesti slovensko zgodovino in zgodovinopisje v širši okvir ter mu omogoči razumeti procese v drugi polovici 20. stoletja in tvori podlago za nadaljni študij

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student is informed about older and recent historical literature, about different historical interpretations and collections of sources. He learns to critically analyze sources for the history of the USA, for the international relations and for the history of individual countries and is able to search for data independently and to think and write individually.

On the basis of that student masters the comparison between European history and non-European history and the Balkan history, which helps him to install Slovene history and historiography into broader frame and enables him to understand processes in the second half of the 20th century and lays the foundation for further study.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Načini ocenjevanja:	Weight (in %)	Assessment:
- seminarsko delo	30	- seminar work
- ustni izpit	70	- oral examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAHTEN, Andrej. Mednarodne okoliščine Maistrove akcije. *Čas. zgod. narodop.*, 2011, letn. 82 = n. v. 47, zv. 2/3, str. 5-17. [COBISS.SI-ID [68311809](#)]

RAHTEN, Andrej. Izidor Cankar and the Royal Yugoslav Legation in Buenos Aires. *Dve domov..* [Tiskana izd.], 2009, [Št.] 29, str. 69-92. [COBISS.SI-ID [30157101](#)]

RAHTEN, Andrej. Wilsonova srečanja in razhajanja s Slovenci = Les rencontres et les différends entre Wilson et les Slovènes. V: RAHTEN, Andrej (ur.), ŠUMRADA, Janez (ur.), PETRIČ, Ernest (ur.). *Velikih pet in nastanek Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev*, (Studia diplomatica Slovenica, Fontes, 2). [Loka pri Mengšu]: Center za evropsko prihodnost: = Centre pour l'avenir européen; Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti: = Centre de la recherche scientifique de l'Académie slovène des sciences et des arts, 2011, str. 195-219, 437-466. [COBISS.SI-ID [33186093](#)]

RAHTEN, Andrej, PETRIČ, Ernest (ur.). *Izidor Cankar : diplomat dveh Jugoslavij*, (Zbirka Studia diplomatica Slovenica, Personae, 2). [Mengeš]: Center za evropsko prihodnost; [Ljubljana]: Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, 2009. 420 str., [16] str. pril. ISBN 978-961-92173-8-2. ISBN 978-961-254-133-0. [COBISS.SI-ID [245618176](#)]

RAHTEN, Andrej. *Od Svete alianse do Združenih narodov : svet in politika velesil 1815-1945*. 1. izd. Kranj: Fakulteta za državne in evropske študije, 2010. 218 str. ISBN 978-961-91541-6-8. [COBISS.SI-ID [251184128](#)]

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Evropska zgodovina po I. 1939
Course title:	European History after 1939

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		3.	6.
History		3rd	6st

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	10				50	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predznanje iz predmeta Evropska zgodovina 1914-1939

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
Opravljen seminar je pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisites:

Preknowledge from subject History of Europe 1914-1941

Conditions for prerequisites:
Completed seminar assignment is a prerequisite for accession to the written examination.

Vsebina:**Content (Syllabus outline):**

Predmet zajema obdobje druge svetovne vojne in obdobje po drugi svetovni vojni. Tematsko obravnava vojaško in politično zgodovino vojne v Evropi, s posebnim poudarkom na analizi odporiških gibanj, kolaboracije ter povezav in stališč znotraj zavezniškega tabora in dogajanje v taboru sil osi. Poudarek je dan tudi prehodu iz vojne v povojni čas, ponovni vzpostavitvi držav na območju okupirane Evrope, razdelitvi Nemčije in denacifikaciji ter mirovni konferenci. Temu sledi predstavitev in analiza dogajanja v času hladne vojne v Evropi po ustaljenih obdobjih, formiranje dveh taborov oziroma širitev vpliva Sovjetske zveze na Vzhodno in del srednje Evrope. Povojno obdobje obravnava tudi razvoj posameznih evropskih držav, glavne politične, ekonomske, kulturne in druge procese s poudarkom na gospodarskem in varnostnem povezovanju v zahodni Evropi.

Druga svetovna vojna je bila zaključen zgodovinski proces, katega izkušnje pa so v veliki meri vplivale na povojno ureditev in spremenile značaj Evrope, predvsem pa so pomenile zmanjšanje njene moči v svetu, tako ekonomske kot politične v pogojih svetovne globalizacije. Ta dejstva so povzročila razvoj novih idej in gibanj, zlasti v prelomnih šestdesetih letih. Razvoj v vzhodnem bloku pa je zaznamovalo gospodarsko, politično in kulturno poenotenje s cilji, ki jih je narekovala Sovjetska zveza in z občasnimi hudimi upori tej politiki. Povojno evropsko dogajanje je bilo tako prežeto z demokratičnim zahodom in komunističnim vzhodom, dokler ni konec 80-tih let prišlo do zloma Sovjetske zveze in komunističnih »satelitov«, na njihovih temeljih pa so se vzpostavile nove demokracije.

Subject occupies the period of the Second World War and the period after the war. Thematically it deals with military and political history of war in Europe with the emphasis on analysis of resistance movements, collaboration and connections and standpoints inside Allied camp and occurrences inside Axis powers' camp. Emphasis is also on the crossing from wartime to postwar time, on renewed restoration of countries in the territory of once occupied Europe, on the division of Germany and denazification and on the peace conference. This is followed by the presentation and analysis of occurrences in the period of Cold War in Europe, formation of two camps or expansion of the influence of the Soviet Union in Eastern and in the part of Middle Europe. Postwar period also deals with the progress of individual European countries, chief political, economic, cultural and other processes with the emphasis on economic and security connection in Western Europe.

Second World War was a closed historical process, which experiences played a significant role on the postwar regulation and changed Europe's character, but above all they signified the reduction of its power in the world, both economic and political. These facts caused the development of new ideas and movements, especially in the 1960s, which were a turning point. Development in Eastern Block was marked by the making of uniform economic, political and cultural objects, which were orchestrated by Soviet Union and by some periodical rebellions against this politics. Postwar European occurrences were thus pervaded with democratic West and communist East until the late 1980s, when the Soviet Union and its communist »satellites« broke down and new democracies were founded on their foundations.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Gilbert, Martin: The Second World War, A Complete History, Henry Holt & Co., New York 1989.
2. Foot, M.R.D.: Resistance, An Analysis of European Resistance to Nazism, London 1976.
3. John Young: Cold War Europe, 1945-1991: A Political History, Hodder Arnold Publication, 1996.
4. Gaddis, John L.: We now know, Rethinking Cold War, Clarendon Press, Oxford 1998.
5. Fojtö, Francois: A History of the Peoples Democracies, 1., 2., London 1971.
6. T. Judt, Povojna Evropa, Ljubljana 2007.

Cilji in kompetence:

Cilji predmeta Evropska zgodovina po 1939 so, da študenti pridobijo bolj poglobljeno znanje o pomembnih procesih, ki so se odvijali v Evropi kot celoti in v posameznih državah. Najprej se morajo podrobneje seznaniti s potekom druge svetovne vojne in posledicami, ki jih je ta pustila na evropsko dogajanje po vojni; seznaniti se morajo s koreninami hladne vojne in konflikti, ki so nastajali znotraj zavezniškega tabora. V povojni Evropi morajo spoznati evropski mednarodni razvoj, kakor tudi glavne značilnosti razvoja v posameznih državah, ki so vplivale na skupno podobo Evrope. Razumeti morajo interakcijo med posameznimi dogajanjimi, predvsem pa morajo spoznati tri pogloblitve historiografske šole hladne vojne in na podlagi zgodovinske literature in tiskanih virov morajo spoznati značilnosti komunističnih sistemov na eni strani in novih silnic v zahodni Evropi na drugi strani (socialna država, rast krščanske demokracije, ipd.). Tudi v tem obdobju morajo slediti razvoju miselnosti in duha, literature in umetnosti, kot dela celote evropske zgodovine. Obvladati morajo glavne zbirke tiskanih virov in virov na spletu, morajo jih biti zmožni analizirati in kritično vrednotiti. Na podlagi literature in tiskanih virov morajo biti sposobni samostojne analize posameznega zgodovinskega

Objectives and competences:

Students gain in-depth knowledge about important occurrences, which took place in Europe and in its individual countries. First of all they have to acquaint themselves with the course of the Second World War and its consequences for the European occurrences in the postwar period. Further, they have to be informed about the roots of Cold War and conflicts, which took place inside Allied camp. In connection with the postwar Europe they have to be informed about international European progress, as well as about chief developmental characteristics of individual countries, which shaped the common image of Europe. They have to understand interaction between individual occurrences and above all to become aware of three main historiographical schools on Cold War and on the basis of historical literature and printed sources to recognize characteristics of communist systems on the one hand and new lines of force in Western Europe on the other (social state, growth of christian democracy...). At the same time they have to follow the development of mentality and mind, literature and art as a part of the whole European history. They have to know main collections of printed sources and sources on the internet, they must be able to analyze and

problema, predstavitev te analize in izdelave besedila za objavo.

critically value them. On the basis of literature and printed sources they have to be able to independently analyze individual historical problem, present that analysis and prepare the text for publication.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent se ob poznavanju Evrope v prvi polovici 20. stoletja nauči razumeti procese, vzročno-posledično povezanost dogodkov, spozna glavne razlage teh procesov v zgodovini, jih razume in je zmožen analitičnega branja literature ter povezovanja svojih spoznanj z vsebino ostalih predmetov, ki obravnavajo zgodovino 20. stoletja .

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent se seznanja s starejšo in novejšo zgodovinsko literaturo, z različnimi zgodovinskimi razlagami, z zbirkami virov, nauči se kritične analize virov za evropsko zgodovino in ter je sposoben samostojnega iskanja podatkov in samostojnega razmišljanja in pisanja.

Na podlagi tega študent obvlada primerjavo med evropsko zgodovino in neevropsko zgodovino ter zgodovino Balkana, kar mu pomaga vnesti slovensko zgodovino in zgodovino v širši okvir ter mu omogoči razumeti procese v sodobnem svetu in tvori podlago za nadaljni študij ali samostojno delo.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student's knowledge of Europe in the first half of the 20th century enables him to understand processes, causal and consecutive connection of occurrences, to become aware of the principal explanations of these processes in historiography, to understand them and to be able to read literature analytically and to connect his cognitions with the contents of other subjects, which deal with the history of the 20th century.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student is introduced with older and recent historical literature, with different historical interpretations and collections of sources. He learns to critically analyze sources for European history and is able to search for data independently and to think and write individually.

On the basis of that student masters the comparison between European history and non-European history and the Balkan history, which helps him to install Slovene history and historiography into broader frame and enables him to understand processes in the modern world and lays the foundation for further study or individual work.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Načini ocenjevanja:

- seminarska naloga
- ustni izpit

Delež (v %) /

Weight (in %) /

Assessment:

	30	- seminar assignment
	70	- oral examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

VODUŠEK STARIČ, Jerca. The Infiltration of Yugoslavia by the Third Reich. *Journal for intelligence, propaganda and security studies*, 2011, 5, št. 2, str. 63-85. [COBISS.SI-ID [2950260](#)]

VODUŠEK STARIČ, Jerca. The Concurrence of Allied and Yugoslav Intelligence Aims and Activities. *The journal of intelligence history*, 2005, 5, št. 1, str. 29-44. [COBISS.SI-ID [2099316](#)]

VODUŠEK STARIČ, Jerca. The making of communist regime in Slovenia and Yugoslavia. V: JAMBREK, Peter (ur.). *Crimes committed by totalitarian regimes : reports and proceedings of the 8 April European Public Hearing on Crimes Committed by Totalitarian Regimes*. Ljubljana: Slovenian Presidency of the Council of the European Union, 2008, str. 25-38. [COBISS.SI-ID [2524020](#)]

VODUŠEK STARIČ, Jerca. Stalinist and anti-Stalinist repression in Yugoslavia, 1944-1953. V: MCDERMOTT, Kevin (ur.), STIBBE, Matthew (ur.), MCDERMOTT, Kevin. *Stalinist terror in Eastern Europe : elite purges and mass repression*. Manchester: Manchester University Press, 2010, str. [160]-179. [COBISS.SI-ID [2813044](#)]

VODUŠEK STARIČ, Jerca. A model for "people's democracy" : some backgrounds of the Tito-Šubašić. V: ČEPIČ, Zdenko (ur.). *1945 - a break with the past : a history of central European countries at the end of*

World War II : zgodovina srednjeevropskih držav ob koncu druge svetovne vojne. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino: = Institute for Contemporary History, 2008, str. 141-158. [COBISS.SI-ID [2464628](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Slovenska zgodovina po I. 1941
Course title:	Slovene History after 1941

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		3.	6.
History		3rd	6st

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	10				50	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predznanje iz predmeta Slovenska zgodovina 1914-1941
Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
Opravljen seminar je pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisites:

Preknowledge from subject Slovene History 1914 - 1941
Conditions for prerequisites:
Completed seminar assignment is a prerequisite for accession to the written examination.

Vsebina:

Predmet zajema obdobje od začetka napada na Jugoslavijo leta 1941 na Slovenskem. Tematsko obravnava slovensko zgodovino (politično, ekonomsko, kulturno in drugo dogajanje na Slovenskem) ter položaj Slovencev v vsakokratnih državnih tvorbah oziroma zgodovino državnih tvorb, v okviru katerih so bili Slovenci od začetka druge svetovne vojne (Jugoslavija pred vojno, medvojno obdobje, povojna komunistična Jugoslavija). V predmetu je zajeta tudi zgodovina zamejskih in izseljenških Slovencev. Še posebej pa predmet analizira razvoj Slovenije v povojni Jugoslaviji in položaj Slovenije znotraj države. Predmet analizira komunistični sistem in nepluralistično družbo v

Content (Syllabus outline):

Subject occupies the period from the invasion of Yugoslavia in 1941 in the Slovene territory. It deals thematically with Slovene history (political, economic, cultural and other occurrences on Slovene territory) and with the Slovenes' situation in different state formations or the history of state formations, in which the Slovenes lived from the beginning of the Second World War (Yugoslavia before the war, wartime period, postwar communist Yugoslavia). Subject also contains the history of foreign and emigrational Slovenes. Subject especially analyses Slovenia's development in postwar Yugoslavia and its position inside the country. Subject analyses communist system and nonpluralistic

Sloveniji, znotraj katere je Slovenija (in Jugoslavija) pokazala še največ demokratične »volje« za razliko od ostalih komunističnih držav. Seveda se predmet posveča tudi drugim temam, kot razvoj šolstva, demografski, gospodarski, kulturni in socialni položaj Slovencev v Jugoslaviji.

society in Slovenia, in which Slovenia (and Yugoslavia) in contrast to other communistic countries showed the most democratic »will«.
Of course, subject also pays attention to Germans on Slovene territory after the First World War, growth of educational system, demographical, economic, cultural and social status of Slovenes.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. J. Pirjevec, Jugoslavija 1918 - 1995, Koper 1995.
2. B. Repe, Naša doba 1995.
3. P. Vodopivec, Od Pohlinove slovnice do samostojne države, Ljubljana 2007.
4. J. Perovšek, Liberalizem in vprašanje slovenstva, Ljubljana, 1996.
5. Slovenska novejša zgodovina II, Ljubljana 2006.
6. M. Režek, Med resničnostjo in iluzijo, Ljubljana 2005.
7. T. Griesser Pečar, Razdvojeni narod, Ljubljana 2004.

Cilji in kompetence:

Študenti pri predmetu pridobijo poglobljeno znanje o pomembnih dogajanjih, pojavih in procesih v slovenski zgodovini in zgodovini držav, v okviru katerih so bili, tako na političnem kot kulturnem, gospodarskem in drugih področjih. Razvijajo sposobnost spoznavanja in razumevanja vplivov evropskih in svetovnih dogajanj na slovensko zgodovino.

Objectives and competences:

Students gain in-depth knowledge about important occurrences, appearances and processes in Slovene history and history of nations, in which they were, on political as well as on cultural, economic and other fields. They develop the capability of recognition and understanding of influences of European and world's occurrences on Slovene history.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentje si oblikujejo odnos do kulturne dediščine v splošnem in nacionalnem okvirju. Krepijo zavest o slovenski nacionalni identiteti. Naučijo se razumevati in spoštovati različne verske, ideološke in politične opredelitve Slovencev ter drugih narodov, s katerimi so nekoč živeli skupaj ter strpnega obravnavanja razlik. Pridobijo sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete, a tudi protislovij v zgodovinskem razvoju.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.

Študent obvlada primerjavo med slovensko zgodovino in zgodovino ostalih evropskih narodov ter razume procese, ki so medsebojno povezani (npr. položaj Jugoslavije v Evropi in svetu po drugi svetovni vojni).

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Students shape their attitude towards cultural heritage in general and on national range. They strengthen their consciousness about Slovene national identity. They learn to understand and respect different religious, ideological and political definitions of Slovenes and other nations, with which they once lived together, and treat different minded tolerantly. They gain the ability of critical assessment of all forms of messages that have the value of historical sources, and the ability to distinguish between inducements, motives and consequences considering the interdependence of different occurrences, continuity and discrepancies in the historical development.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student can find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is capable to analyze and synthesize selected themes.

Student masters comparison between Slovene history and history of other European nations and understands the processes, that are in reciprocal connection (for example Yugoslavia's position in Europe and world after Second World War).

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

-seminarska naloga	30	- seminar work
- pisni izpit	70	- written examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

VODUŠEK STARIČ, Jerca. The Infiltration of Yugoslavia by the Third Reich. *Journal for intelligence, propaganda and security studies*, 2011, 5, št. 2, str. 63-85. [COBISS.SI-ID [2950260](#)]

VODUŠEK STARIČ, Jerca. Boris Kraigher - od revolucionarja do ministra. *Stud. Hist. Slov.*, 2011, letn. 11, št. 2/3, str. 405-438, ilustr. [COBISS.SI-ID [1141893](#)]

VODUŠEK STARIČ, Jerca. The making of communist regime in Slovenia and Yugoslavia. V: JAMBREK, Peter (ur.). *Crimes committed by totalitarian regimes : reports and proceedings of the 8 April European Public Hearing on Crimes Committed by Totalitarian Regimes*. Ljubljana: Slovenian Presidency of the Council of the European Union, 2008, str. 25-38. [COBISS.SI-ID [2524020](#)]

VODUŠEK STARIČ, Jerca. V boju za revolucijo, meje, proti notranjemu sovražniku in za reformo: Boris Kraigher. V: MATJAŠIČ FRIS, Mateja (ur.). *Pomembne slovenske osebnosti 20. stoletja : zbornik povzetkov referatov*. Maribor: Zgodovinsko društvo dr. Franca Kovačiča v Mariboru, 2010, str. 30-31. [COBISS.SI-ID [2821492](#)]

VODUŠEK STARIČ, Jerca. Pomen in posledice brionskega plenuma : varnostne ocene = The significance and impact of the brioni plenum : security evaluations. V: ČEPIČ, Zdenko (ur.). *Slovenija in Jugoslavija : krize in reforme 1968/1988 : povzetki : znanstvena konferenca : crises and reforms 1968/1988 : abstracts : scientific conference, Ljubljana, 22.-23. januar 2009*. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino = Institut of Contemporary History, 2009, str. 12-13. [COBISS.SI-ID [2566516](#)]

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Zgodovina Balkana po I. 1941
Course title:	History of the Balkans after 1941

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		3.	6.
History		3rd	6st

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	10				50	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predmet zajema obdobje od začetka druge svetovne vojne naprej na Balkanu. Temeljno vsebino predmeta predstavlja pregled zgodovine balkanskih držav (Romunije, Bolgarije, Grčije, Turčije, Albanije in Jugoslavije) in vplivu Sovjetske zveze do njih. Študij poteka v obliki pregleda ali ciklusov izbranih poglavij iz politične, gospodarske in družbene zgodovine tega prostora. Seveda se predmet posveča tudi odnosu Slovenije do Jugoslavije, v katero je tedaj spadala, in odzive slovenske politike na povojno jugoslovansko dogajanje. Zgodovino Balkana po drugi svetovni zaznamuje vznik novih komunističnih držav, ki jih je »nadzirala« Moskva, te pa so dale Balkanu po drugi svetovni vojni poseben pečat.

Content (Syllabus outline):

Subject occupies the period from the beginning of the Second World War onwards in the Balkans. Vital contents of the subject represents the historical overview of the Balkan countries (Romania, Bulgaria, Greece, Turkey, Albania and Yugoslavia) and the influence of the Soviet Union on them. Study will progress in the form of a review of some selected chapters from political, economic and social history, connected with this region. Subject also pays a lot of attention to Slovene relation towards Yugoslavia, which part it then was, and to responses of Slovene politics to postwar Yugoslav occurrences. History of the Balkans after the Second World War is marked by the formation of new communist countries, which were supervised from Moscow. These newly formed communist countries gave the Balkans after the Second World War a

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. M. W. Weithman, *Balkan Chronik, 2000 Jahre zwischen Orient und Okzident*, Graz Wien Köln 1995.
2. Albanci, Ljubljana 1994.
3. E. S. George, *A Short History of Bulgaria*, London 1960.
4. M. W. Weithmann, *Griehenland*, München 1994.
5. E. Völkl, *Rumänien*, München 1995.
6. E. Bisbee, *The new Turks, Pioneers of the Republic 1820-1950*, Philadelphia 1951.
7. D. Dukovski, *Povijest Srednje i Jugoistočne Europe 19. i 20. stoljeća, II*, Zagreb 2007.
8. M. Mazower, *Balkan*, Ljubljana 2008.

Cilji in kompetence:

Cilji predmeta Zgodovina Balkana po letu 1941 so, da študenti pridobijo znanje o pomembnih dogajanjih balkanske zgodovine, o političnih in gospodarskih procesih, socialnih odnosih, življenju, delu in miselnosti. Ustvarijo si sliko o vplivu med balkansko in širšo evropsko zgodovino, pridobijo sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi. Poznati morajo kulturne, verske in druge značilnosti posameznih nacij, sposobni morajo biti kritično in strpo vrednotenje razlik med njimi. Zmožni morajo biti komparativne obravnave posameznih narodov in (komunističnih) držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Obvladati in kritično selekcionirati morajo relativno veliko ponudbo informacij o sodobni zgodovini in iz nje izluščiti ter v razumljivi obliki posredovati naprej samo najkvalitetnejše.

Objectives and competences:

Students gain knowledge about important occurrences in the Balkan history, about political and economic processes, social relations, life, work and of thinking. They can visualize the influence between Balkan and broader European history and gain the capability to distinguish between essential and inessential historical processes. They have to know cultural, religious and other characteristics of individual nations and have to be able to critically and tolerantly assess differences between them. They also have to have the capability of comparative treatment of individual nations and countries or the historical processes at all. They have to master and critically select rather large offer of information on contemporary history, but select from them and pass on only what is of the best quality.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent ob poznavanju Balkana v drugi polovici 20. stoletja razume procese, jasni so mu dogodki in njihove posledice, skratka, znanje predmeta Zgodovina Balkana po letu 1941 zaokrožuje smiselno celoto 20. stoletja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Študent obvlada primerjavo med balkansko zgodovino in evropsko zgodovino kot tudi neevropsko zgodovino in razume procese, ki medsebojno vplivajo drug na drugega (Balkan in evropska zgodovina v drugi polovici 20. stoletja).

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student's knowledge of the Balkans in the second half of the 20th century enables him to understand processes and the events and their consequences are also clear to him. In short. The knowledge of this subject rounds up logical integrity of the 20th century.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student can find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes. Student masters comparison between Balkan history and European history as well as non-European history and understands processes, that are in reciprocal connection (for example the Balkans and the European history in the second half of the 20th century).

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %) **Assessment:**

- seminarско delo	30	- seminar work
- pisni izpit	70	- written examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

FRIŠ, Darko. Demosova vlada - na poti do razglasitve slovenske samostojnosti. *Čas. zgod. narodop.*, 2001,

letn. 72, št. 3/4, str. 503-535. [COBISS.SI-ID [11836168](#)]

FRIŠ, Darko. Demosova vlada po razglasitvi slovenske samostojnosti in odmevi v mariborskem časniku Večer. *Stud. Hist. Slov.*, 2007, letn. 7, št. 1/2, str. 341-364, ilustr. [COBISS.SI-ID [892549](#)]

FRIŠ, Darko. Borko in slovanski narodi. V: JESENŠEK, Marko (ur.), VRBNJAK, Viktor (ur.). *Borkov zbornik : [referati s simpozija]*, (Zbirka Piramida). Maribor: Slavistično društvo, 1996 [i. e. 1997], str. 350-360. [COBISS.SI-ID [5723912](#)]

FRIŠ, Darko. Banovinska konferenca Jugoslovanske nacionalne stranke leta 1937 v Ljubljani. *Zgod. čas.*, 2005, letn. 59, št. 1-2, str. 129-146. [COBISS.SI-ID [708741](#)]

FRIŠ, Darko. Turneja Petra Živkoviča in vodstva Jugoslovanske nacionalne stranke po slovenskih krajih leta 1937. *Prispev. novejšo zgod.*, 2005, letn. 45, št. 1, str. 61-78. [COBISS.SI-ID [725381](#)]

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Nevropska zgodovina po I. 1941
Course title:	Non-European History after 1941

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		3.	6.
History		3rd	6st

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	10				50	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predmet obravnava svetovno zgodovino v času druge svetovne vojne in v obdobju od konca vojne do preloma tisočletja. Druga svetovna vojna v svetovnem merilu obsega tako vlogo ZDA na evropskem in pacifiškem bojišču, kakor tudi vse mednarodne dovore in dogajanja v zvezi bojem zavezniških sil proti silam osi in načrti ter načeli za povojno ureditev v svetu (nastanek OZN, povojnih zavezništev, začetki hladne vojne itd.).
Obdobje po drugi svetovni vojni v svetu ključno zaznamuje hladna vojna kot svetovni zgodovinski proces, katerega eden glavnih nosilcev so bile ZDA. Hladna vojna je v različnih obdobjih svojega razvoja imele specifične posledice na vseh kontinentih – od vojn v Koreji in Vietnamu, do gospodarskega vpliva obeh blokov na posamezne dele sveta, oboroževalne

Content (Syllabus outline):

Subject deals with the history of the world in the Second World War and in the period from the end of the war until the end of millennium. Second World War on the the world scale includes the role of the USA in the European and Pacific battlefield, as well as all international treaties and occurrences in connection with the fight of Allied forces against Axis powers, then plans and projects for postwar regulation in the world (founding of UN, postwar alliances, beginnings of Cold war...)
The period after the Second World War is mostly denoted by Cold War as a world's historical process and by one of its chief holders the USA. Cold war had a specific consequences in the different periods of its formation on all continents – from the wars in Korea and Vietnam to economic influence of both Blocks in individual parts of the world, arms race... At the same time there

tekme in dr. Hkrati je potekal proces dekolonizacije v Afriki in Aziji in nastanek novih držav po svetu, večinoma pod okriljem OZN; tudi ta razvoj so spremljale vojne in krize po svetu. Posebej se analizira konec hladne vojne in posledice po svetu. Pod vplivom tega splošnega dogajanja se je odvijal razvoj v posameznih državah, ki mu je potrebno slediti s stališča splošnega razvoja in ugotavljati interakcije v zgodovinskem dogajanju. Med posebnosti, ki jih velja analizirati je zmaga komunistične revolucije na Kitajskem in njen specifični razvoj (kulturna revolucija...), vzpon Indije, gospodarski razcvet Japonske, razvoj arabskega in muslimanskega povezovanja, razvoj Izraela, notranji razvoj ZDA ter druga vprašanja, ob katerih je zgodovina posameznih držav ali regij sveta stopila na svetovno prizorišče oziroma vplivala na dogajanje po svetu.

were in progress a processes of deolonization in Africa and Asia and the formation of new countries around the world, under the protection of UN. This development was also accompanied by wars and crisis. Special attention is given to the analysis of the end of the Cold War and its consequences around the world. The development in some individual countries was under the influence of general occurrences. This has to be followed from the standpoint of general development and cooperations in historical happening need to be established. Some of the peculiarities, that have to be analyzed, are the victory of communist revolution in China and its specific development (cultural revolution...), rise of India, economic success in Japan, formation of Arab and Muslim connection, formation of Israel, internal formation in USA and other questions, which put the history of individual countries or regions onto world, that is influenced on the occurrences all over the world.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Gilbert, Martin: The Second World War, A Complete History, Henry Holt & Co., New York 1989.
  2. J. T. Patterson: Grand Expectations (1945-74). Oxford History of the United States, Vol. 10.
  3. Gaddis, John L.: The United States and the Cold War 1941-1947, Columbia Univ. Press, NY 1972.
  4. Kort, Michael: The Columbia guide to the Cold War, CUP, NY 1998.
  5. Rachelson, Jeffrey: Century of Spies, Oxford Univ. Press, N.Y.-Oxford 1995.
  6. J. D. Fage in W. Tordoff, Zgodovina Afrike, Ljubljana 2011.
  7. H-J. König, Kleine Geschichte Lateinamerikas, Ditzingen 2006.
- Dodatna litaratura:
8. Cooper, F.: Africa since 1940: the past of the present, CUP, Cambridge 2002.

Cilji in kompetence:

Cilji predmeta Neevropska zgodovina po 1941 so, da študenti pridobijo bolj poglobljeno znanje o pomembnih procesih, ki so se odvijali v po svetu med drugo in po drugi svetovni vojni in v posameznih državah. Najprej se morajo podrobneje seznaniti s potekom druge svetovne vojne in njenimi posledicami, nastankom OZN, mirovnimi pogodbami. Seznaniti se morajo s koreninami hladne vojne, vlogo ZDA v hladni vojni (Marshallov plan, Trumanova doktrina). Spoznati morajo mednarodni razvoj, kakor tudi glavne značilnosti razvoja v posameznih državah, ki so vplivale na zgodovinski razvoj. Razumeti morajo interakcijo med posameznimi dogajanjmi in na podlagi zgodovinske literature in tiskanih virov morajo spoznati vse glavne značilnosti hladne vojne, značilnosti komunističnih sistemov po svetu, procese dekolonizacije, oroževalno tekmo in vojaška zavezništva, vpliv vojn in procesa razorožitve, ipd. Tudi v tem obdobju morajo slediti ekonomskemu razvoju in razvoju duha in kulture po svetu ter izbranim problemom v posameznih državah. Obvladati morajo glavne zbirke tiskanih virov in virov na spletu, morajo jih biti zmožni analizirati in kritično vrednotiti. Na podlagi literature in tiskanih virov morajo biti sposobni samostojne analize posameznega zgodovinskega problema, predstaviti te analize in izdelave besedila za objavo.

Objectives and competences:

Students gain in-depth knowledge about important occurrences, which took place around the world in individual countries during and after the Second World War. First of all they have to acquaint themselves with the course of the Second World War and its consequences, with the formation of UN and peace treaties. Further, they have to be informed about the roots of the Cold War and the role of the USA in it (Marshall Plan, Truman Doctrine). They have to be acquainted with international development as well as with chief developmental characteristics of individual countries, which shaped historical progress. They have to understand interaction between individual occurrences and on the basis of historical literature and printed sources to recognize all the main characteristics of Cold war, communist systems around the world, processes of decolonization, arms race and military alliances, influence of the wars and process of disarmament... At the same time they have to follow the economic development, the development of mind and art around the world as well the selected problems in individual countries. They have to know the main collections of printed sources and sources on the internet, they must be able to analyze and critically value them. On the basis of literature and printed sources they have to be able to independently analyze individual historical problem, present that analysis and prepare the text for publication.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent ob poznavanju neevropske zgodovine drugi polovici 20. stoletju razume procese, jasni so mu dogodki in njihove posledice, skratka, znanje predmeta Neevropska zgodovina po letu 1941 je ključno za razumevanje neevropske zgodovine v 20. stoletju v celoti.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student's knowledge of the non-European history in the second half of the 20th century enables him to understand processes and the events and their consequences are also clear to him. In short. The knowledge of this subject is of key importance for the full understanding of non-European history in the 20th century.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.

Študent obvlada neevropsko zgodovino v obravnavanem obdobju in jo zna kritično primerjati z evropsko zgodovino.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student can find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes.

Student masters non-European history in treated period and can critically compare it with European history.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion.

Načini ocenjevanja:

- seminarsko delo
- ustni izpit

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

- seminar work
- oral examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

KLEMENČIČ, Matjaž. The reactions of immigrants from the South Slavic lands and their descendants in the USA to the dissolution of Yugoslavia (1989-1993). *Dve domov..* [Tiskana izd.], 2011, [Št.] 33, str. 37-53. [COBISS.SI-ID [32882733](#)]

KLEMENČIČ, Matjaž. Bosniaks (Muslims) and Bosniak Americans, 1870-1940. V: BARKAN, Elliott Robert (ur.). *Immigrants in American history : arrival, adaptation, and integration*. Santa Barbara; Denver; Oxford: ABC-CLIO, 2013, vol. 1, str. 229-233. [COBISS.SI-ID [19670792](#)]

KLEMENČIČ, Matjaž. Slovenes and Slovene Americans, 1870-1940. V: BARKAN, Elliott Robert (ur.). *Immigrants in American history : arrival, adaptation, and integration*. Santa Barbara; Denver; Oxford: ABC-CLIO, 2013, vol. 2, str. 613-622. [COBISS.SI-ID [19672840](#)]

KLEMENČIČ, Matjaž. Naseljevanje in prostorski razvoj slovenskih naselbin v Pueblu v Koloradu. *Razpr. gradivo - Inšt. nar. vpraš. (1990)*, 2009, št. 60, str. 62-94, zvd., tabele. <http://www.inv.si>. [COBISS.SI-ID [11515469](#)]

KLEMENČIČ, Matjaž. Slovenes and Slovene Americans, 1870-1940. V: BARKAN, Elliott Robert (ur.). *Immigrants in American history : arrival, adaptation, and integration*. Santa Barbara; Denver; Oxford: ABC-CLIO, 2013, vol. 2, str. 613-622. [COBISS.SI-ID [19672840](#)]

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Pisanje zgodovinskih besedil
Course title:	WRITING OF HISTORIOGRAPHICAL TEXTS

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		3.	6.
History		3rd	6th

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
20		10			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

- Vsebina:**
- Razumevanje zakonitosti raziskovalnega dela;
  - Tipi zgodovinskih besedil;
  - Značilnosti teoretičnega raziskovalnega dela;
  - Značilnosti empiričnega raziskovalnega dela;
  - Struktura zgodovinskega besedila;
  - Uporaba znanstvenega aparata;
  - Razvoj in značilnosti posameznih tipov citiranja.

- Content (Syllabus outline):**
- Understanding rules of the research work;
  - Types of historiographical texts;
  - Characteristics of theoretical research work;
  - Characteristics of empirical research work;
  - Structure of a historiographical text;
  - Use of scientific apparatus;
  - Development and characteristics of quotation types.

Temeljni literatura in viri / Readings:

-Eco, Umberto (2003). Kako napišemo diplomsko delo. Ljubljana: Vale-Novak.
- Hladnik, Miran (2002 in druge izdaja). Praktični spisovnik ali šola strokovnega ubesedovanja. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- Luthar, Oto et al (2006). Zgodovina historične misli. Ljubljana: ZRC SAZU.
- Grafton, Anthony (2011). Ponarejevalci in kritiki: Ustvarjalnost in zavajanje v zahodni humanistiki. Ljubljana: Sophia.

Cilji in kompetence:

Bistveni cilji zaključnega predmeta so:

- Študent obvlada znanstveno - kritično metodo
- Pridobi sposobnost kritičnega ovrednotenja zgodovinskih virov in relevantne literature
- Obvlada znanstveni aparat
- Študent je usposobljen napisati zgodovinski znanstveni tekst (sposoben je kritično ovrednotiti stališča dosedanjih raziskav in jih s pritegnitvijo novih virov in spoznanj nadgraditi.)

Objectives and competences:

Fundamental aims of this subject are:

- student masters scientific and critical method
- student acquires the ability to critically assess historical sources and relevant literature
- student masters scientific apparatus
- Student is qualified to write scientific historical text (he is able to critically value the standpoints of existing researches and upgrade them with the use of new sources).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire in relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Hkrati lahko pisno ali ustno argumentira svoja stališča.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Osvojeno specifično znanje in metodološke pristope lahko uporablja tudi na drugih področjih.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student can find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes. At the same time he can defend his points of view in written or orally.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student can use acquired specific knowledge and methodological approaches in other fields.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, razgovor, seminarske vaje, samostojni študij

Learning and teaching methods:

lectures, discussion, tutorial, individual study

Načini ocenjevanja:

- pisni izpit

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

- written examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

JENUŠ, Gregor, FRIŠ, Darko. Die Reaktion der Deutschen der Untersteiermark auf die Mai-Deklaration. *Stud. Hist. Slov.*, 2008, letn. 8, št. 1, str. 141-169, ilustr. [COBISS.SI-ID [940165](#)]

FRIŠ, Darko. Anton Kaspert in Franc Kovačič - uredništvo Časopisa za zgodovino in narodopisje (1904-1917). *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2013, letn. 13, št. 1, str. 121-142, ilustr. [COBISS.SI-ID [1268101](#)], [Scopus do 7. 1. 2015: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0]

MAVER, Aleš, FRIŠ, Darko. Historical development of the party landscape in Slovenia and Croatia between 1990 and 2007. *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2013, letn. 13, št. 1, str. 185-222, ilustr. [COBISS.SI-ID [1267845](#)], [Scopus do 7. 1. 2015: št. citatov (TC): 0, istih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0] FRIŠ, Darko. Franc Šušteršič - duhovnik, organizator, narodni delavec, časnikar in publicist (1891-1910). *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2013, letn. 13, št. 2/3, str. 639-672, ilustr. [COBISS.SI-ID [1272709](#)]

FRIŠ, Darko. *Demosova vlada in osamosvojitve Slovenije*, (Mednarodna digitalna knjižna zbirka Studia historica Slovenica, 2). Maribor: Mednarodna založba Znanstvenoraziskovalnega inštituta dr. Franca Kovačiča, 2013. 1. el. optični disk (CD-ROM), barve. ISBN 978-961-6855-07-5.

[COBISS.SI-ID [77514497](#)]

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Kulturna zgodovina (starejša)
Course title:	Cultural History (Older)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni enopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		1. ali 2.	1., 2. ali 3.
History		1st or 2nd	1st, 2nd, 3rd

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
Vloga in pomen umetnostnega izražanja v predzgodovinskih obdobjih.
Modeli antične kulture in umetnosti. Zgodnje krščanstvo in Bizanc.
Srednjeveška kulturna in umetnostna raznolikost izraznih oblik.
Renesančni prelom.
Novoveški kulturni in umetnostni tokovi, nove izrazne oblike.
Kultura in umetnost v slovenskem prostoru do poznega 18. stoletja.

Content (Syllabus outline):
The role and the meaning of artistic expression in prehistorical periods.
Models of antique culture and art.
Early Christianity and Byzantium.
Medieval cultural and artistic diversity of forms of expression.
The breach of the Renaissances.
Early Modern cultural and artistic forms, new forms of expression.
Culture and art in the slovene territory until the late 18th century.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. G. Pischel, Zgodovina umetnosti. Slikarstvo, kiparstvo, arhitektura, uporabna umetnost, 1-3, Ljubljana 1970.
  2. L. Menaše, Evropski umetnostnozgodovinski leksikon, Ljubljana 1971.
  3. L. Menaše, Umetnostni zakladi Slovenije, Beograd 1982.
  4. Svetovna zgodovina, Ljubljana 1976.
  5. Maurice Keen, Srednjeveška Evropa, Ljubljana 1993.
  6. J. Huizinga, Jesen srednjega veka, Ljubljana 2011.
  7. R. I. Moore, Prva evropska revolucija, Ljubljana 2008.
  8. G. B. Conte, Zgodovina latinske književnosti, Ljubljana 2010.
- Dodatna literatura:
9. Zgodovina v slikah.

Cilji in kompetence:

Študent si ustvari sliko o razmerjih in medsebojnem vplivu med družbo, kulturo in umetnostjo v historičnem razvojnem loku starejše evropske zgodovine, pridobi sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi kulturnimi in umetnostnozgodovinskimi procesi. Poznat mora kulturne in umetnostne značilnosti posameznih področij.

Objectives and competences:

Student visualizes the relations and reciprocal influence between society, culture and art in the period of older European history, he also gains the capability of making a distinction between fundamental and nonfundamental cultural and art and historical processes.
He has to know cultural and artistic characteristics of individual periods.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent pridobi osnovna znanja o razvojnih fazah in pomembnejših dogajanjih v zgodovini kulture in umetnosti na prostoru Evrope ter o umetnostnih dosežkih, ki so iz stoletja v stoletje bogatili ter spreminjali ta prostor.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih kulturno- oziroma umetnostnozgodovinskih procesov sploh.

Iz določene vsebine zna napisati seminarsko nalogo, diplomsko seminarsko nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Knowledge and Understanding:
Student acquires basic knowledge about developmental phases and important occurrences in the history of culture and art in the european territory and about artistic achievements, which enriched and changed this space from century to century.
Transferable/Key Skills and other attributes:

Student acquires the capabilities of comparative treatment of individual cultural or art and historical processes at all.
He is able to write a seminar assignment, short thesis or original scientific work from a fixed content.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, individual study, discussion.

Načini ocenjevanja:

- izpit

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

- Examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

MAROLT, Janez. Področje Maribora v arheoloških obdobjih in antični dobi. *Stud. Hist. Slov.*, 2006, letn. 6, št. 2/3, str. 221-242, ilustr. [COBISS.SI-ID [853637](#)]

MAROLT, Janez. Primerjava med Hamurabijevim zakonikom, Pentatevhom/Peteroknjižjem in zakonikom XII plošč. *Čas. zgod. narodop.*, 1998, 69=34, št. 2, str. 209-245. [COBISS.SI-ID [8125448](#)]

MAROLT, Janez. History of Slovene Jewry. *Stud. Hist. Slov.*, 2002, letn. 2, št. 2, str. 315-325, ilustr. [COBISS.SI-ID [12285960](#)]

MAROLT, Janez. Razvoj koledarja. *Zgod. šoli*, 2001, letn. 10, št. 1, str. 26-32. [COBISS.SI-ID [11000840](#)]

MAROLT, Janez. Škof Karel Herberstein in njegovi dopisovalci. V: ŠKULJ, Edo (ur.). *Herbersteinov simpozij v Rimu, [septembra 2003]*, (Simpoziji v Rimu, 21). Celje: Mohorjeva družba, 2004, str. 399-411. [COBISS.SI-ID [13634824](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Cerkvena zgodovina (starejša)
Course title:	Church History (Older)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		1. ali 2.	1., 2. ali 3.
History		1st or 2nd	1st, 2nd, 3rd

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
Predkrščanska verovanja in kulti v evropskem prostoru.
Pojav krščanstva; utrditev zgodnjekrščanskih struktur.
Pokristjanjevanje osrednje in zahodne Evrope.
Pokristjanjenje jugovzhodne in vzhodne Evrope; razkol 1054 in nova stvarnost evropskega krščanstva.
Visoko- in poznosrednjeveška krščanska cerkev; herezije; redovništvo; duhovnost.
Judeje in judovstvo v antiki in srednjem veku (s poudarkom na srednji Evropi).
Islam na evropskih tleh.
Luteranski prelom; Trident, protireformacija, rekatolicizacija.
Novoveške krščanske cerkve v Evropi.
Cerkev v slovenskem prostoru od antike do poznega 18. stoletja.

Content (Syllabus outline):
Pre-Christian beliefs and cults in the European territory.
The appearance of Christianity; consolidation of the Early Christian structures.
Christianization of the Middle and Western Europe.
Christianization of the Southeastern and Eastern Europe;
Schism of 1054 and the new reality of European Christianity.
High- and late medieval Christian church, heresies, monasticism, spirituality.
Jews and Jewry in Antiquity and in the Middle Age (with the emphasis on the Middle Europe).
Islam in Europe.
Lutheran breach; Trident, Counter-Reformation, Recatholization.
Early Modern Christian churches in Europe.
Church in the Slovene territory from Antiquity until the late 18th century.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Zgodovina Cerkev, Ljubljana 1994.
2. T. Mastnak, Kristjanstvo in muslimani, Ljubljana 2001.
3. Zgodovina Cerkev na Slovenskem, Celje 1991.
4. Velike svetovne religije, Ljubljana 2002.
5. M. Abmbrožič, Prvih tisoč let krščanstva na Slovenskem, Ljubljana 2010.
6. C. in L. Pietri (ur.), Geschichte des Christentums, I-VI, Freiburg et al. 2001 ss.
7. P. Brown, Vzpon zahodnega krščanstva, I-II, Ljubljana 2007.

Cilji in kompetence:

Predmet nudi natančnejši vpogled v procese nastajanja institucionalnega verovanja od prvotnih religioznih oblik do množičnih cerkva na evropskem prostoru. Študent spozna razvojno pot vseh svetovnih religij, ki so se do novega veka pojavile in se tukaj tudi utrde. Ob tem mora spoznati še mnoge druge spremljevalne pojave kot so herezije, redovništvo, duhovnost. Temeljit pregled cerkvenih razmer na Slovenskem od tukajšnjega pojava krščanstva naprej mu pripomore k celovitejšemu razumevanju zgodovinskega razvoja v slovenskem prostoru.

Objectives and competences:

Subject offers pretty detailed insight into processes of formation of institutional belief from the first religious forms until mass churches in the European territory. Student is informed about the evolutionary path of all world religions, which appeared and were established here until the Early Modern Period. Besides that he has to recognize a lot of other following occurrences like heresies, monasticism, spirituality. Thorough view over church conditions in Slovenia from the appearance of christianity onward helps him to get complete understanding of historical development in the Slovene territory.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent se seznani s pomembnimi dogajanjimi, procesi in spremembami v cerkveni zgodovini.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Iz določene vsebine zna napisati seminarsko nalogo, diplomsko seminarsko nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student is informed about important occurrences, processes and changes in the church history.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Student is able to find and use adequate sources, relevant domestic and foreign literature and is qualified to analyze and synthesize selected themes. He is able to write a seminar assignment, short thesis or original scientific work from a fixed content. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, individual study, discussion.

Načini ocenjevanja:

- izpit

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

- Examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

HOZJAN, Andrej. Maribor v prvih dveh desetletjih po pridobitvi škofije : podoba mestnega razvoja in prebivalstva, pomen prenosa škofijskega sedeža in primerjave mesta z drugimi spodnještajerskimi mesti. *Stud. Hist. Slov.*, 2010, letn. 10, št. 2/3, str. 357-397, ilustr. [COBISS.SI-ID [1060485](#)]

HOZJAN, Andrej. Tomaž Hren in drugi tedanji škofje Notranje Avstrije. V: ŠKULJ, Edo (ur.). *Hrenov simpozij v Rimu*, (Simpoziji v Rimu, 15). Celje: Mohorjeva družba, 1998, str. 99-103. [COBISS.SI-ID [7045635](#)]

HOZJAN, Andrej. Cerkvoupravna razdelitev slovenskih dežel pred Jožefom II. V: ŠKULJ, Edo (ur.). *Herbersteinov simpozij v Rimu, [septembra 2003]*, (Simpoziji v Rimu, 21). Celje: Mohorjeva družba, 2004, str. 285-294.

HOZJAN, Andrej. Pomen preselitve sedeža lavantinske škofije za razvoj mesta Maribor in njegov položaj med spodnještajerskimi mesti. V: MATJAŠIČ FRIŠ, Mateja (ur.). *Slomškov simpozij ob 150-letnici predstavitev škofijskega sedeža iz Št. Andraža v Maribor : zbornik povzetkov referatov : znanstveni simpozij*. Maribor: Znanstvenoraziskovalni inštitut pri Zgodovinskem društvu dr. Franca Kovačiča v Mariboru, 2009, str. 19-20. [COBISS.SI-ID [17357576](#)]

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Zgodovina vsakdanjega življenja (starejša)
Course title:	History of Everyday Life (Older)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		1. ali 2.	1., 2. ali 3.
History		1st or 2nd	1st, 2nd, 3rd

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	90/3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lectures:	slovenščina Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Osnovni pojmi vsakdanjika skozi starejšo zgodovino. Zgodovinske poglede na vsakdanjik kot raziskovalni problem. Izbrana poglavja in teme iz vsakdanjika v antičnih, srednjeveških in novoveških obdobjih. Vsakdanjik v slovenskem prostoru na podeželju, v mestu in na plemiškem dvoru skozi stoletja.

Content (Syllabus outline):

Basic terms of everyday life through older history. Historiographical views on everyday life as a research problem. Selected chapters and themes from everyday life in antique, medieval and early modern periods. Everyday life in the Slovene territory on the countryside, in the city or the country seats throughout centuries.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Der Alltag im Mittelalter, München 1987.
2. P. L. Berger, T. Luckmann, Družbena konstrukcija realnosti, Ljubljana 1988.
3. Slovenski etnološki leksikon, Ljubljana 2004.
4. Svetovna zgodovina, Ljubljana 1976.
5. Ferdinand Braudel, Materialna civilizacija, ekonomija in kapitalizem, XV.-XVIII. stoletje, I.-III., Ljubljana 1988, 1989 in 1991.
6. J. Carcopino, Rim na vzponu cesarstva, Ljubljana 2001.
7. K.-W. Weeber, Alltag im Alten Rom, Düsseldorf 2000 in poznejše izdaje.

Cilji in kompetence:

Predmet omogoči študentu celovito informacijo o pojavnih oblikah, vzorcih in posebnostih vsakdanjega življenja v starejših zgodovinskih obdobjih. Študent mora znati ločevati vzorce po evropskih regijah. Hkrati pa mora poznati mnoge vsakdanje običaje in navade urbanega in ruralnega okolja po Evropi.

Objectives and competences:

Subject enables student to get thorough information about forms, patterns and peculiarities of everyday life in the older historical periods. Student has to be able to differ patterns according to European regions. At the same time he has to know a number of everyday customs and habits of urban and rural environment across Europe.

Znanje in razumevanje:

Študent se seznanja s procesi in spremembami v zgodovini vsakdanjega življenja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Iz določene vsebine zna napisati seminarsko nalogo, diplomsko seminarsko nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Knowledge and Understanding:

Student is informed about processes and changes in the history of everyday life.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student is able to find and use adequate sources, relevant domestic and foreign literature and is qualified to analyze and synthesize selected themes. He is able to write a seminar assignment, short thesis or original scientific work from a fixed content. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, individual study, discussion.

Načini ocenjevanja:

- izpit

Delež (v %) /

Weight (in %) /

Assessment:

- examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

MAROLT, Janez. Primerjava med Hamurabijevim zakonikom, Pentatevhom/Peteroknjižjem in zakonikom XII plošč. *Čas. zgod. narodop.*, 1998, 69=34, št. 2, str. 209-245. [COBISS.SI-ID [8125448](#)]

MAROLT, Janez. History of Slovene Jewry. *Stud. Hist. Slov.*, 2002, letn. 2, št. 2, str. 315-325, ilustr. [COBISS.SI-ID [12285960](#)]

MAROLT, Janez. Domžale s širšo okolico v antični dobi. V: NEČAK, Dušan (ur.). *Stiplovškov zbornik*, (Historia, 10). Ljubljana: Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete, 2005, str. 359-372. [COBISS.SI-ID [14313224](#)]

MAROLT, Janez. Razvoj koledarja. *Zgod. šoli*, 2001, letn. 10, št. 1, str. 26-32. [COBISS.SI-ID [11000840](#)]

MAROLT, Janez. Nekateri novi vidiki bitke pri Ajdovščini, 5. in 6. septembra 394. V: *Mednarodni kolokvij Zaton rimskega cesarstva in poznoantična doba na Slovenskem*, [3. marca 1994 na Filozofski fakulteti]. [Ljubljana: Filozofska fakulteta, 1994], str. 1-11. [COBISS.SI-ID [8055044](#)]

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Gospodarska zgodovina (starejša)
Course title:	Economic History (Older)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		1. ali 2.	1., 2. ali 3.
History		1st or 2nd	1st, 2nd, 3rd

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
Predmet nudi natančnejši vpogled v procese razvoja gospodarstva v evropskem prostoru. Študent spozna razvojno pot ekonomskih procesov, ki so se do novega veka pojavile in se tukaj tudi utrdile. Temeljit pregled gospodarskih razmer na Slovenskem, kar pripomore k celovitejšemu razumevanju zgodovinskega razvoja v slovenskem prostoru. Ta predmet bo torej študentom približal gospodarske razmere srednjega veka.

Content (Syllabus outline):
Subject offers pretty detailed insight into processes of economical development in the European territory. Student is informed about the evolutionary path of the economical proceses, which appeared and were established here until the Early Modern Period. Thorough view over economical conditions in Slovenia helps him to get complete understanding of historical development in the Slovene territory. The subject will intoruce the students with the economical conditions in the Middle Ages.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Šorn, Jože (1984): Začetki industrije na Slovenskem. Maribor. Zgodovina Slovencev. Ljubljana 1979.

Lazarevič, Ž. (1994): Kmečki dolgovi na Slovenskem : socialno-ekonomski vidiki zadolženosti slovenskih kmetov 1848-1948. Ljubljana, Znanstveno in publicistično središče.

Lazarevič, Ž., Prinčič, J. (2000): Zgodovina slovenskega bančništva. Ljubljana, ZBS.

Kresal, F. (1998): Zgodovina socialne in gospodarske politike v Sloveniji od liberalizma do druge svetovne vojne, (Zbirka Ekonomska knjižnica). Ljubljana, Cankarjeva založba.

Borak, Neven, Lazarevič, Žarko (1996): Prevrti in slovensko gospodarstvo v XX. stoletju : 1918-1945-1991, (Ekonomska knjižnica). Ljubljana, Cankarjeva založba.

Borak, Neven, Lazarevič, Žarko, Prinčič, Jože (1997): Od kapitalizma do kapitalizma : izbrane zamisli o razvoju slovenskega gospodarstva v XX. stoletju, (Zbirka Ekonomska knjižnica). Ljubljana, Cankarjeva založba.

Sommer, Michael (2013): Wirtschaftsgeschichte der Antike. München, C. H. Beck.

Gilomen, Jörg (2014). Wirtschaftsgeschichte des Mittelalters. München, C. H. Beck.

Cilji in kompetence:

Predmet nudi natančnejši vpogled v procese razvoja gospodarstva v evropskem prostoru. Študent spozna razvojno pot ekonomskih procesov, ki so se do novega veka pojavile in se tukaj tudi utrdile. Temeljiti pregled gospodarskih razmer na Slovenskem, kar pripomore k celovitejšemu razumevanju zgodovinskega razvoja v slovenskem prostoru. Ta predmet naj bi torej študentom približal gospodarske razmere 18., 19. in 20. stoletja, oziroma še čas po drugi svetovni vojni.

Objectives and competences:

Subject offers pretty detailed insight into processes of economical development in the European territory. Student is informed about the evolutionary path of the economical proceses, which appeared and were established here until the Early Modern Period. Thorough view over economical conditions in Slovenia helps him to get complete understanding of historical development in the Slovene territory.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent se seznani s pomembnimi dogajanjmi, procesi in spremembami starejše gosodarske zgodovine.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Iz določene vsebine zna napisati seminarsko nalogo, diplomsko seminarsko nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student is informed about important occurences, processes and changes in the economical history.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Student is able to find and use adequate sources, relevant domestic and foreign literature and is qualified to analyze and synthesize selected themes. He is able to write a seminar assignment, short thesis or original scientific work from a fixed content. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, individual study, discussion.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- izpit	100	- examination
---------	-----	---------------

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAVNIKAR, Tone, MATJAŠIČ FRIŠ, Mateja (ur.), FRIŠ, Darko (ur.). *Benediktinski samostan v Gornjem Gradu*, (Zbirka Studia historica Slovenica, 6). Maribor: ZRI dr. Franca Kovačiča, 2010. 171 str., ilustr. ISBN 978-961-6855-01-3. [COBISS.SI-ID [67448321](#)]

RAVNIKAR, Tone. *Po zvezdnih poteh : Savinjska in Šaleška dolina v visokem srednjem veku*. Velenje: Muzej, 2007. 343 str., ilustr., rodoslovne tabele, zvd. ISBN 978-961-92112-1-2. [COBISS.SI-ID [235544064](#)]

RAVNIKAR, Tone. Eberhard III. Vrbovški, ustanovitelj avguštinskega samostana v Judenburgu. *Stud. Hist. Slov.*, 2005, letn. 5, št. 1/3, str. 133-150, ilustr. [COBISS.SI-ID [785285](#)]

RAVNIKAR, Tone. Usnjarstvo v srednjeveških mestih slovenske Štajerske. V: APLINC, Miran (ur.). *Usnjarstvo na Slovenskem : zbornik referatov, Šoštanj, 26. september 2008*, (Zbirka Lapis bellus, Gradiva, 3). Šoštanj: Občina: Zavod za kulturo, 2009, str. 28-33. [COBISS.SI-ID [17271304](#)]

RAVNIKAR, Tone. Posesti plemiške družine iz Orta na Savinjskem. *Stud. Hist. Slov.*, 2008, letn. 8, št. 2/3, str. 565-584, ilustr. [COBISS.SI-ID [954757](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Vojaška zgodovina (starejša)
Course title:	Military history (Older)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		1. ali 2.	2. ali 3.
History		1st or 2nd	1st, 2nd, 3rd

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Vloga in pomen vojskovanja v zgodovini antične kulture, zgodnjega krščanstva in Bizanca.
Srednjeveško zgodovino in vojaška zgodovina.
Turški imperij in vojskovanje v novem veku.
Vojaštvo v slovenskem prostoru do poznega 18. stoletja.

Content (Syllabus outline):

The role and the meaning of warfare in the antique culture early Christianity and Byzantium.
Medieval historiography and military history.
The Turkish empire and the warfare in Early Modern period.
Warfare in the slovene territory until the late 18th century.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. John Keegan, Zgodovina vojskovanja, Ljubljana 2005.
  2. Sun Zi, Umječe ratovanja, Zagreb, 1982.
  3. Carl von Clausewitz, On War, London, 1968, 1982.
  4. Vojna enciklopedija, Beograd, 1970 – 1976.
  5. Janez J. Švajncer, Vojna zgodovina, Ljubljana, 1998.
  6. Janez J. Švajncer, Vojna in vojaška zgodovina Slovencev, Ljubljana, 1992.
- Dodatna literatura:
7. Allmayer-Beck, Die K.u.K. Armee 1848 – 1918, Wien, 1990.
  8. Marko Simič, Po sledih soške fronte, Ljubljana, 1996.
  9. Lojze Ude, Boj za severno slovensko mejo 1918 - 1919, Maribor, 1977.
  10. Tomaž Kladnik, Slovenska partizanska in domobranska vojska, Ljubljana, 2006.
  11. Jože Pirjevec, Jugoslovanske vojne 1991 - 1999, Ljubljana, 2001.
  12. Tomaž Kladnik, Slovenska vojska v službi domovine, Ljubljana, 2006.
  13. Slovenska novejša zgodovina, Ljubljana, 2005.
  14. Svetovna zgodovina, Ljubljana, 1981.

Cilji in kompetence:

Predmet nudi natančnejši vpogled v procese razvoja vojaštva v evropskem prostoru. Študent spozna razvojno pot vojaških procesov, ki so se do novega veka pojavile in se tukaj tudi utrdile. Temeljiti pregled v vojaške razmere na Slovenskem, kar pripomore k celovitejšemu razumevanju zgodovinskega razvoja v slovenskem prostoru. Ta predmet naj bi torej študentom približal gospodarske razmere v srednjem in novem veku.

Objectives and competences:

Subject offers pretty detailed insight into processes of military development in the European territory. Student is informed about the evolutionary path of the military processes, which appeared and were established here until the Early Modern Period. Thorough view over military conditions in Slovenia helps him to get complete understanding of historical development in the Slovene territory.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent se seznani s pomembnimi dogajanjem, procesi in spremembami starejše gosodarske zgodovine.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Iz določene vsebine zna napisati seminarsko nalogo, diplomsko seminarsko nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student is informed about important occurrences, processes and changes in the economical history.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Student is able to find and use adequate sources, relevant domestic and foreign literature and is qualified to analyze and synthesize selected themes. He is able to write a seminar assignment, short thesis or original scientific work from a fixed content. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, individual study, discussion.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- izpit	100	- examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

POTOČNIK, Dragan. Stiki civilizacij. *Zgod. šoli*, 2007, letn. 16, št. 1/2, str. 56-60. [COBISS.SI-ID [15869704](#)]

POTOČNIK, Dragan. *Zgodovinske okoliščine delovanja generala Rudolfa Maistra na Štajerskem, Koroškem in v Prekmurju*. 1. izd. Ljubljana: Koščak, 2008. 191 str., ilustr. ISBN 978-961-92252-7-1. [COBISS.SI-ID [242195712](#)]

POTOČNIK, Dragan. *Azija med preteklostjo in sedanostjo*. 1. izd. Maribor: Pivec, 2006. 407 str., ilustr. ISBN 961-6494-46-5. [COBISS.SI-ID [56033281](#)]

POTOČNIK, Dragan. Islam in krščanstvo v obdobju Omajadov in Abasidov. V: LAMBERGER KHATIB, Maja (ur.). *Sožitje med kulturami : poti do medkulturnega dialoga : zbornik prispevkov iz [!] Simpozija Sožitje med kulturami - poti do medkulturnega dialoga, Maribor, 20. maj 2010*. Maribor: Pivec, 2010, str. 51-68. [COBISS.SI-ID [18557960](#)]

POTOČNIK, Dragan. Stičišča kultur: islam - krščanstvo. V: GRABUS, Nedžad (ur.), STRIKOVIĆ, Denis (ur.). *Z dialogom do medsebojnega spoštovanja*. 1. in posebna izd. glasila Sožitje. Ljubljana: Kulturno-izobraževalni zavod Averroes, 2012, str. 29-50. [COBISS.SI-ID [19424776](#)]

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Zgodovina migracij (starejša)
Course title:	History of Migrations (Older)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni enopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		1. ali 2.	1., 2. ali 3.
History		1st or 2nd	1st, 2nd, 3rd

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	Slovenščina Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Osnovni problemski in vzročni sklopi migracij; migracijski vzorci.
Navezave: nasilje – migracije, gospodarstvo – migracije, individualni nagibi – migracije, v zgodovinskih obdobjih do 18. stoletja.
Komparativne podobe in pojavne oblike migracij v izbranih področjih Evrope od zgodnjega srednjega veka naprej.
Migracije v slovenskem prostoru.

Content (Syllabus outline):

Basic problems and sample units of migrations; migrational patterns.
Ties: violence and migrations, economy and migrations, individual tendencies and migrations in the periods until the 18th century.
Comparative likes and forms of migrations in chosen European regions from the Early Middle Ages onward.
Migrations in the Slovene territory.

Temeljna literatura in viri / Readings:

1. Ferdinand Braudel, Materialna civilizacija, ekonomija in kapitalizem, XV.-XVIII. stoletje, I-III. , Ljubljana 1988-1991.
2. Migrationen und Ethnogenese im Panonischen Raum bis zum Ende des 12. Jahrhunderts/Migracije in etnogeneza v panonskem postoru do konca 12. stoletja, Mogersdorf 1993 in Graz 1996.
3. Svetovna zgodovina, Ljubljana 1996.
4. Ilustrirana zgodovina Slovencev, Ljubljana 1999.
5. Zgodovina v slikah.
6. K. J. Bade, Evropa v gibanju, Ljubljana 2005.
7. P. Štih in B. Balkovec (ur.), Migracije in slovenski prostor od antike do danes, Ljubljana 2010.

Cilji in kompetence:

Predmet študentu nudi celovit pregled pojmov in vzorcev migracij v starejši evropski zgodovini. S primerjalnimi modeli določenih migracijskih procesov mu podaja sliko vzročnih nagibov in posledic teh pojavov v različnih evropskih regijah.

Objectives and competences:

Subject offers a student a total view of the migrational notions and patterns in older European history. The picture of consequential inclinations and consequences of these occurrences in different European regions is shown to him with the comparative models of selected migrational processes.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent se seznani s pomembnimi dogajanjem, procesi in spremembami v zgodovini migracij.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Iz določene vsebine zna napisati seminarsko nalogo, diplomsko seminarsko nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student is informed about important occurrences, processes and changes in migrational history.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student is able to find and use adequate sources, relevant domestic and foreign literature and is qualified to analyze and synthesize selected themes. He is able to write a seminar assignment, short thesis or original scientific work from a fixed content. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, individual study, discussion.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- Samostojno seminarsko delo	30	- Independent seminar assignment
- izpit	70	- Examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

KLEMENČIČ, Matjaž. *Zgodovina skupnosti slovenskih Američanov v Pueblu, Kolorado*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 79), (Ethnicity, 13). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta; Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja, 2011. 353 str., ilustr., tabele. ISBN 978-961-6656-74-0. [COBISS.SI-ID [67840001](#)]

KLEMENČIČ, Matjaž, PUGELJ, Karl. *Jim Pugel and other Slovenian pioneers of Pueblo, Colorado*, (Ethnicity, no. 6). Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja: = Institute for Ethnic Studies, 2009. 141 str., ilustr. ISBN 978-961-6159-34-0. [COBISS.SI-ID [249018112](#)]

KLEMENČIČ, Matjaž. *Bosniaks (Muslims) and Bosniak Americans, 1870-1940*. V: BARKAN, Elliott Robert (ur.). *Immigrants in American history: arrival, adaptation, and integration*. Santa Barbara; Denver; Oxford: ABC-CLIO, 2013, vol. 1, str. 229-233. [COBISS.SI-ID [19670792](#)]

KLEMENČIČ, Matjaž. *Življenje in delo ameriškega politika slovenskega porekla Franka Lauscheta s*

posebnim ozirom na slovenske zadeve. *Stud. Hist. Slov.*, 2011, letn. 11, št. 2/3, str. 735-761, ilustr.
[COBISS.SI-ID [1147013](#)]

KLEMENČIČ, Matjaž. Slovene periodicals in the USA, 1891-1920. *Razpr. gradivo - Inšt. nar. vpraš. (1990)*, 2008, št. 55, str. 98-117. <http://www.inv.si>. [COBISS.SI-ID [11152461](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Kulturna zgodovina (novejša)
Course title:	Cultural History (Recent)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		2. ali 3.	3, 4., 5..
History		2nd or 3rd	3rd, 4th, 5th

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Pregled slovenske kulturne ustvarjalnosti (umetnost, znanost, šolstvo, množična kultura) od protestantizma dalje s poudarkom na drugi polovici 19. in 20. stoletja, ko dobiva dejavnost institucionalne oblike. Pozornost pri razvoju književnosti, šolskih in znanstvenih ustanov, gledališč, založništva ipd. bo usmerjena na odnos kulture do širše družbene stvarnosti. Za čas od sredine 19. stoletja, ko se začne poleg dotedaj prevladujoče katoliške cerkve za kulturno ustvarjalnost vse bolj zanimati tudi država, bo poleg razvoja slovenskih kulturnih ustanov poudarek še na kulturni politiki, tj. na odnosu države in političnih skupin (katolištva in liberalizma) do šolske, umetniške in znanstvene dejavnosti in ustanov. Pri 20. stoletju bo največji poudarek na pomenu politično

Content (Syllabus outline):

The overview of the Slovene cultural activity (art, science, educational system, mass culture) from Protestantism onward with the emphasis on the second part of the 19th and 20th centuries, when the activity gets institutional forms. Cultural relation towards broader social reality will be looked at through the development of literature, school and scientific institutions, theatres, publishing... One of the characteristics of the time from the second part of the 19th century onward is the increasing interest of the state in cultural creativity, which was until that time mainly in connection with catholic church. The main emphasis, concerning this time, will be on the development of Slovene cultural institutions and on the cultural politics, that is, the relation of state and political parties (catholicity, liberalism)

prelomnih let 1918, 1945 in 1991 za slovensko kulturo in na porastu nacionalnih slovenskih kulturnih ustanov.

towards school, artistic and scientific activities and towards institutions. Concerning the 20th century a lot of attention will be given to the significance of politically important turning points in 1918, 1945 and 1991 for Slovene culture and to the increase of Slovene national cultural institutions.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. J. Ciperle, A. Vovko, Šolstvo na Slovenskem skozi stoletja. Ljubljana, 1987
2. E. Dolenc - B. Godeša, A. Gabrič : Slovenska kultura in politika v Jugoslaviji. Ljubljana, 1999.
3. E. Dolenc, Kulturni boj. Slovenska kulturna politika v Kraljevini SHS 1918-1929. Ljubljana, 1996.
4. A. Gabrič, Socialistična kulturna revolucija. Slovenska kulturna politika 1953-1962. Ljubljana, 1995
5. J. Pogačnik, F. Zadavec, Zgodovina slovenskega slovstva (8 zvezkov). Maribor, 1968-1972.
6. J. Kos, Primerjalna zgodovina slovenske literature, Ljubljana 2001.

Cilji in kompetence:

Študentje se pregledno seznanijo s kulturno zgodovino od novega veka naprej. Glede znanja in razumevanja študent pridobi temeljna znanja iz kulturne zgodovine. Razume tudi vzroke in posledice spreminjanja temeljnih kulturnih pristopov. Sposoben je kritično ovrednotiti kulturne dosežke posameznih obdobj in njihov vpliv na družbo. Prav tako je sposoben kritično pristopiti k dosedanjim raziskavam in jih s pritegnitvijo novih virov in spoznanj nadgraditi. Poleg tega se je zmožen spopadati tudi s teoretičnimi vprašanji kulturne zgodovine.

Objectives and competences:

Students are informed about cultural history from the Early Modern period onward. As for knowledge and understanding student acquires basic knowledges from cultural history. He also understands reasons and consequences of changes of fundamental cultural approaches. He has the ability to critically value cultural achievements of individual periods and their influence on society. Just so, he has the ability to critically approach towards previous researches and upgrade them with the attraction of new sources and cognitions. Besides that he is also able to tackle the theoretical questions of cultural history.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire in relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Hkrati lahko pisno ali ustno argumentira svoja stališča.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Osvojeno specifično znanje in metodološke pristope lahko uporablja tudi na drugih področjih.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student can find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes. At the same time he can reason his points of view in written or orally.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student can also use acquired specific knowledge and methodological approaches in other fields.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, individual study, discussion.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- izpit	100	- examination
---------	-----	---------------

Reference nosilca / Lecturer's references:

KLEMENČIČ, Matjaž. *Zgodovina skupnosti slovenskih Američanov v Pueblu, Kolorado*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 79), (Ethnicity, 13). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovenske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta; Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja, 2011. 353 str., ilustr., tabele. ISBN 978-961-6656-74-0. [COBISS.SI-ID [67840001](#)]

KLEMENČIČ, Matjaž, PUGELJ, Karl. *Jim Pugel and other Slovenian pioneers of Pueblo, Colorado*, (Ethnicity, no. 6). Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja: = Institute for Ethnic Studies, 2009. 141 str., ilustr. ISBN 978-961-6159-34-0. [COBISS.SI-ID [249018112](#)]

KLEMENČIČ, Matjaž. *Naseljevanje in prostorski razvoj slovenskih naselbin v Pueblu v Koloradu. Razpr. gradivo - Inšt. nar. vpraš. (1990)*, 2009, št. 60, str. 62-94, zvd., tabele. <http://www.inv.si>. [COBISS.SI-ID [11515469](#)]

KLEMENČIČ, Matjaž. Življenje in delo ameriškega politika slovenskega porekla Franka Lauscheta s posebnim ozirom na slovenske zadeve. *Stud. Hist. Slov.*, 2011, letn. 11, št. 2/3, str. 735-761, ilustr. [COBISS.SI-ID [1147013](#)]

KLEMENČIČ, Matjaž. Vincent Cainkar in stara domovina = Vincent Cainkar and the old homeland. V: KLEMENČIČ, Matjaž (ur.), LUSKOVIČ, Tone (ur.). *Vincent Cainkar, Vincenc Cajnko : (1879-1948) : zbornik referatov : življenje in delo ameriško slovenskega politika, društvenega in kulturnega delavca ter dolgoletnega predsednika Slovenske narodne podporne jednote*. Ormož: Zgodovinsko društvo, 2012, str. 37-56, 99-120, ilustr. [COBISS.SI-ID [19162376](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Cerkvena zgodovina (novejša)
Course title:	Church History (Recent)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		2. ali 3.	3, 4., 5.
History		2nd or 3rd	3rd, 4th, 5th

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Ker zahteva sodobni svet pluralnosti vrednot in življenjskih usmeritev vnovični premislek o vlogi in pomenu religije na različnih področjih kulture in družbe, vodi študij zgodovine religij k razumevanju raznovrstnih religijskih izročil in ob tem slušatelje seznanja z dinamiko zgodovinskega srečevanja različnih religij. Zgodovina religij sistematično predstavlja temeljne značilnosti posameznih religijskih sistemov ter pri tem izpostavi pojem medreligijske tolerance, ki je ključnega pomena za sobivanje kultur in civilizacij v sodobnem svetu. Posebnega pomena so pri novejši zgodovini religij religije v zgodovini in družbi (religije in vojne, religijska etika; dialog med religijami, religije in politika, religije in globalizacija).

Content (Syllabus outline):

Contemporary world of plural values and living orientations demands anew reflection of the religion's role and its meaning in the different areas of culture and society. That is why the study of the history of religions leads to understanding of diverse religious traditions and at the same time introduces listeners with the dynamics of historical encounters of different religions. History of religions systematically introduces fundamental characteristics of individual religious systems and at the same time singles out the notion of interreligious tolerance, which is of key importance for the cohabitation of cultures and civilizations in contemporary world. In the contemporary history of religions are of special importance religions in history and society (religions and wars, religious

ethics, dialogue between religions, religions and politics, religions and globalization).

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. J. Bowker. 1999 *Enciklopedija verstev sveta*, Ljubljana, 1999
  2. H. Küng, *Christianity: Essence, History and Future*. 1996.
  3. D. COHN SHERBOK. *Judaism: History, Belief and Practice.*, London/New York, 2003.
  4. *Encyclopedia of Religion and War* (ur. G. Palmer-Fernandez), London/New York 2003
  5. M. ELIADE. 1996 *Zgodovina religioznih verovanj in idej*, zv. I–III . DZS, Društvo za primerjalno religiologijo, Ljubljana. 1996
- Dodatna literatura:
6. B. E. *Radikalni islamizem*. Cankarjeva založba, Ljubljana 2000.
  7. M. Benedik et al. (ur.), *Cerkev na Slovenskem v 20. stoletju*, Ljubljana 2002.
  8. H. Küng, *Katoliška cerkev: Kratka zgodovina*, Ljubljana 2005.

Cilji in kompetence:

Študenti imajo v povezavi s številnimi drugimi humanističnimi in družboslovnimi vsebinami možnost poglobiti zavedanje o vlogi in pomenu religij in ovrednotiti zgodovinske in sodobne medkulturne in medcivilizacijske pojave. Študenti se seznanijo predvsem s sodobnimi temami kot so religije in vojne, religije in globalizacija ipd.

Objectives and competences:

Students have, in connection with numerous other humanistic and sociological contents, the opportunities to deepen their consciousness about the role of religion and its meaning and to value historical and contemporary intercultural phenomena. Students are mainly informed about contemporary themes, such as religions and wars, religions and globalization...

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti so z znanjem sposobni razumeti zakonitosti religijske vere, religijskega mišljenja in drugih oblik religioznega čutenja in religijske misli.

Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire in relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben/a analizirati in sintetizirati izbrane teme.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Osvojeno specifično znanje in metodološke pristope lahko uporablja tudi na drugih področjih.

Predmet se povezuje z zgodovinskimi in drugimi humanističnimi in družboslovnimi predmeti in vsebinami (antropologija, filozofija, teologija, sociologija, psihologija, etnologija, kulturologija, arheologija, geografija).

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Students' knowledge enables them to understand the laws of religious faith, religious thinking and other forms of religious sensuality and religious thought.

Student can find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student can use acquired specific knowledge and methodological approaches in other fields.

Subject is connected with historical and other humanistic and sociological subjects and contents (anthropology, physiology, theology, sociology, psychology, ethnology, culturology, archeology, geography).

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, individual study, discussion.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- izpit

100

- examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

POTOČNIK, Dragan. Islam between the past and the present. *International journal of Euro-Mediterranean studies*, 2009, vol. 2, no. 2, str. [171]-186. [COBISS.SI-ID [17976840](#)]

POTOČNIK, Dragan. Stičišča kultur: islam - krščanstvo. V: GRABUS, Nedžad (ur.), STRIKOVIĆ, Denis (ur.). *Z dialogom do medsebojnega spoštovanja*. 1. in posebna izd. glasila Sožitje. Ljubljana: Kulturno-izobraževalni zavod Averroes, 2012, str. 29-50. [COBISS.SI-ID [19424776](#)]

POTOČNIK, Dragan. Islam in krščanstvo v obdobju Omajadov in Abasidov. V: LAMBERGER KHATIB, Maja (ur.). *Sožitje med kulturami : poti do medkulturnega dialoga : zbornik prispevkov iz [!] Simpozija Sožitje med*

kulturami - poti do medkulturnega dialoga, Maribor, 20. maj 2010. Maribor: Pivec, 2010, str. 51-68.
[COBISS.SI-ID [18557960](#)]

POTOČNIK, Dragan. *Azija med preteklostjo in sedanostjo.* 1. izd. Maribor: Pivec, 2006. 407 str., ilustr.
ISBN 961-6494-46-5. [COBISS.SI-ID [56033281](#)]

POTOČNIK, Dragan. Stiki civilizacij. *Zgod. šoli*, 2007, letn. 16, št. 1/2, str. 56-60. [COBISS.SI-ID [15869704](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Gospodarska zgodovina (novejša)
Course title:	Economic History (Recent)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		2. ali 3.	3, 4., 5..
History		2nd or 3rd	3rd, 4th, 5th

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
Predmet nudi natančnejši vpogled v procese razvoja gospodarstva v evropskem prostoru. Študent spozna razvojno pot ekonomskih procesov, ki so se do novega veka pojavile in se tukaj tudi utrdile. Temeljit pregled gospodarskih razmer na Slovenskem, kar pripomore k celovitejšemu razumevanju zgodovinskega razvoja v slovenskem prostoru. Ta predmet bo torej študentom približal gospodarske razmere 18., 19. in 20. stoletja.

Content (Syllabus outline):
Subject offers pretty detailed insight into processes of economical development in the European territory. Student is informed about the evolutionary path of the economical proceses, which appeared and were established here until the Early Modern Period. Thorough view over economical conditions in Slovenia helps him to get complete understanding of historical development in the Slovene territory. The subject will intoruce the students with the economical conditions in the 18., 19. & 20. Century.

Temeljni literatura in viri / Readings:

orn, Jože (1984): Začetki industrije na Slovenskem. Maribor. Zgodovina Slovencev. Ljubljana 1979.

Lazarevič, Ž. (1994): Kmečki dolgovi na Slovenskem : socialno-ekonomski vidiki zadolženosti slovenskih kmetov 1848-1948. Ljubljana, Znanstveno in publicistično središče.

Lazarevič, Ž., Prinčič, J. (2000): Zgodovina slovenskega bančništva. Ljubljana, ZBS.

Kresal, F. (1998): Zgodovina socialne in gospodarske politike v Sloveniji od liberalizma do druge svetovne vojne, (Zbirka Ekonomska knjižnica). Ljubljana, Cankarjeva založba.

Borak, Neven, Lazarevič, Žarko (1996): Prevrati in slovensko gospodarstvo v XX. stoletju : 1918-1945-1991, (Ekonomska knjižnica). Ljubljana, Cankarjeva založba.

Borak, Neven, Lazarevič, Žarko, Prinčič, Jože (1997): Od kapitalizma do kapitalizma : izbrane zamisli o razvoju slovenskega gospodarstva v XX. stoletju, (Zbirka Ekonomska knjižnica). Ljubljana, Cankarjeva založba.

Berend, Ivan Tibor (2013): Gospodarska zgodovina Evrope v 20. stoletju. Ljubljana, Modrijan.

Cilji in kompetence:

Predmet nudi natančnejši vpogled v procese razvoja gospodarstva v evropskem prostoru. Študent spozna razvojno pot ekonomskih procesov, ki so se do novega veka pojavile in se tukaj tudi utrdile. Temeljiti pregled gospodarskih razmer na Slovenskem, kar pripomore k celovitejšemu razumevanju zgodovinskega razvoja v slovenskem prostoru. Ta predmet naj bi torej študentom približal gospodarske razmere 18., 19. in 20. stoletja, oziroma še čas po drugi svetovni vojni.

Objectives and competences:

Subject offers pretty detailed insight into processes of economical development in the European territory. Student is informed about the evolutionary path of the economical proceses, which appeared and were established here until the Early Modern Period. Thorough view over economical conditions in Slovenia helps him to get complete understanding of historical development in the Slovene territory.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent se seznani s pomembnimi dogajanjmi, procesi in spremembami starejše gospodarske zgodovine.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Iz določene vsebine zna napisati seminarso nalogo, diplomsko seminarso nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student is informed about important occurrences, processes and changes in the economical history.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Student is able to find and use adequate sources, relevant domestic and foreign literature and is qualified to analyze and synthesize selected themes. He is able to write a seminar assignment, short thesis or original scientific work from a fixed content. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, individual study, discussion.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Načini ocenjevanja:	Weight (in %)	Assessment:
- izpit	100	- examination

100

- examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

KLEMENČIČ, Matjaž. Naseljevanje in prostorski razvoj slovenskih naselbin v Pueblu v Koloradu. *Razpr. gradivo - Inšt. nar. vpraš.* (1990), 2009, št. 60, str. 62-94, zvd., tabele. <http://www.inv.si>. [COBISS.SI-ID 11515469]

KLEMENČIČ, Vladimir, KLEMENČIČ, Matjaž. The Slovene countryside in transition from traditional to market-oriented agriculture. *Revija za geografijo*, 2009, 4, [št.] 2, str. 71-85, ilustr. [COBISS.SI-ID 251961856]

KLEMENČIČ, Matjaž. *Zgodovina skupnosti slovenskih Američanov v Pueblu, Kolorado*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 79), (Ethnicity, 13). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta; Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja, 2011. 353 str., ilustr., tabele. ISBN 978-961-6656-74-0. [COBISS.SI-ID 67840001]

KLEMENČIČ, Matjaž. Naseljevanje in prostorski razvoj slovenskih naselbin v Pueblu v Koloradu. *Razpr. gradivo - Inšt. nar. vpraš.* (1990), 2009, št. 60, str. 62-94, zvd., tabele. <http://www.inv.si>. [COBISS.SI-ID 11515469]

KLEMENČIČ, Matjaž. Slovenes beyond Slovenia, in Europe and overseas. V: KLEMENČIČ, Matjaž (ur.), HARRIS, Mary N. (ur.). *European migrants, diasporas and indigenous ethnic minorities*, (Europe and the Wider World, 4). Pisa: Edizioni Plus, cop. 2009, str. 55-81, zvd., tabele. [COBISS.SI-ID [11461965](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Vojaška zgodovina (Novejša)
Course title:	Military history (Recent)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		2. ali 3.	3, 4., 5..
History		2nd or 3rd	3rd, 4th, 5th

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
Tematski sklopi:
Opredelitev vojne v sodobni človeški zgodovini.
Napoleon in posledica napoleonskih vojn.
1. svetovna vojna.
2. svetovna vojna.
Hladna vojna.
Slovenije in osamosvojitve Slovenije.
Balkanske vojne 1991 - 1995.
Slovenska vojska.

Content (Syllabus outline):
Contents:
The role and the meaning of warfare in the contemporary history.
The napoleonic wars and their effects.
World War
World War
The Cold War
Balkan Wars 1991 – 1995
Slovenian army

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. John Keegan, Zgodovina vojskovanja, Ljubljana 2005.
  2. Sun Zi, Umječe ratovanja, Zagreb, 1982.
  3. Carl von Clausewitz, On War, London, 1968, 1982.
  4. Vojna enciklopedija, Beograd, 1970 – 1976.
  5. Janez J. Švajncer, Vojna zgodovina, Ljubljana, 1998.
  6. Janez J. Švajncer, Vojna in vojaška zgodovina Slovencev, Ljubljana, 1992.
- Dodatna literatura:
7. Allmayer-Beck, Die K.u.K. Armee 1848 – 1918, Wien, 1990.
  8. Marko Simič, Po sledih soške fronte, Ljubljana, 1996.
  9. Lojze Ude, Boj za severno slovensko mejo 1918 - 1919, Maribor, 1977.
  10. Tomaž Kladnik, Slovenska partizanska in domobranska vojska, Ljubljana, 2006.
  11. Jože Pirjevec, Jugoslovanske vojne 1991 - 1999, Ljubljana, 2001.
  12. Tomaž Kladnik, Slovenska vojska v službi domovine, Ljubljana, 2006.
  13. Slovenska novejša zgodovina, Ljubljana, 2005.
  14. Svetovna zgodovina, Ljubljana, 1981.

Cilji in kompetence:

Predmet nudi natančnejši vpogled v procese razvoja vojaštva v evropskem prostoru. Študent spozna razvojno pot vojaških procesov, ki so se do novega veka pojavile in se tukaj tudi utrdile. Temeljiti pregled v vojaške razmere na Slovenskem, kar pripomore k celovitejšemu razumevanju zgodovinskega razvoja v slovenskem prostoru. Ta predmet naj bi torej študentom približal gospodarske razmere v 18., 19. in 20. stoletju..

Objectives and competences:

Subject offers pretty detailed insight into processes of military development in the European territory. Student is informed about the evolutionary path of the military proceses, which appeared and were established here until the Early Modern Period. Thorough view over military conditions in Slovenia helps him to get complete understanding of historical development in the Slovene territory.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent se seznani s pomembnimi dogajanjmi, procesi in spremembami starejše gospodarske zgodovine.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Iz določene vsebine zna napisati seminarско nalogo, diplomsko seminarско nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student is informed about important occurrences, processes and changes in the economical history.
Transferable/Key Skills and other attributes:
Student is able to find and use adequate sources, relevant domestic and foreign literature and is qualified to analyze and synthesize selected themes. He is able to write a seminar assignment, short thesis or original scientific work from a fixed content. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, individual study, discussion.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Načini ocenjevanja:	Weight (in %)	Assessment:
- izpit	100	- examination

100

- examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

KLADNIK, Tomaž. Vojaška obramba Slovenije : 1990-1991 / [avtorji Tomaž Kladnik ... [et al.] ; prevod Tamara Derman Zadavec ; fotografsko gradivo Vojaški Muzej Slovenske vojske, Defensor]. Ljubljana : Defensor, 2011.

KLADNIK, Tomaž. Usposabljanje podčastnikov in častnikov v Slovenskem domobranstvu ter narodnoosvobodilni vojski in partizanskih odredih Slovenije. Vojaškošolski zbornik. - Št. 5 (nov. 2007), str. 111-135.

KLADNIK, Tomaž. Slovenska vojska v službi domovine. Ljubljana : Defensor, 2007 (Ljubljana : Schwarz).

KLADNIK, Tomaž. Slovenska partizanska in domobranska vojska : od ustanovitve do konca 2. svetovne vojne. Ljubljana : Defensor, 2006 ([Ljubljana] : Schwarz)

KLADNIK, Tomaž. Usposabljanje podčastnikov in častnikov v Slovenskem domobranstvu ter narodnoosvobodilni vojski in partizanskih odredih Slovenije. Vojaškošolski zbornik ISSN: 1581-5196.- Št. 5 (nov. 2007), str. 111-135.

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Zgodovina migracij (novejša)
Course title:	History of Migrations (Recent)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Zgodovina		2. ali 3.	3, 4., 5.
History		2nd or 3rd	3rd, 4th, 5th

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Za večino evropskih držav so bile migracije pomemben zgodovinski faktor. Zgodovinarji so se vselej posvečali študiju migracij. V svetu obstoje raziskovalni centri, ki se ukvarjajo s fenomenom migracij in to tako s stališča zgodovine, kot tudi drugih strok.

V okviru predmeta bomo obravnavali:

- razlaga pojma migracij in z njimi povezanih fenomenov
- vzroki za migracije
- posledice migracij

po kronološkem principu pa snov predmeta delimo v štiri obdobja:

Content (Syllabus outline):

Migrations were an important historical factor for most of the European countries. Historians have always put a lot of attention to the studies of migrations. There are research centres in the world, which occupy themselves with this phenomena from the historical standpoint as well as other professions.

The following things are going to be debated in this subject:

- interpretation of the notion migrations and phenomena connected with it
- reasons for migrations
- consequences of migrations

According to chronological principle the contents of subject can be divided into four periods:

- obdobje pred 1750 (evropske migracije v Ameriko, trgovina s sužnji)
- obdobje med 1750 in 1914 (migracije iz starega v novi svet Severne in Južne Amerike ter migracije iz Evrope v Azijo in Afriko ter iz vzhodne v zahodno Evropo)
- obdobje med 1914 in 1945 (vojne in medvojne migracije – gospodarske migracije)
- obdobje po 1945 (migracije političnih beguncev, gospodarske migracije, beg možganov od 60-tih in 70-tih let naprej)
- migracije od devetdesetih let 20. stoletja dalje

V okviru predmeta bodo analizirani socialni, kulturni, politični in ekonomski aspekti migracij v industrijskih (in predindustrijskih) družbah. Ker migracijskih procesov ni mogoče razumeti brez temeljnih analiz sprememb, bo pomemben del predmeta namenjen analizi intenzivnih povezav med migracijami in družbenimi sistemi in posameznim fenomenom, ki so rezultat migracij (etnični fraternalizem, etnične faze, izseljensko časopisje, narodni domovi) na primeru slovenskih izseljencev. Posvetili se bomo tudi vprašanju vezi izseljencev z domovino.

- period before 1750 (European migrations in America, the slave trade)
- period between 1750 and 1914 (migrations from old to new world of North and South America and migrations from Europe to Asia and Africa and also from Eastern to Western Europe)
- period between 1914 and 1945 (wars and wartime migrations – economic migrations)
- period after 1945 (migrations of political fugitives, economic migrations, brain drain from the 1960s and 1970s onward)
- migrations from the 1990s onward

This subject will also include the analysis of the social, cultural, political and economic aspects in industrial (and preindustrial) societies. Because the migration processes can not be understood without thorough analysis of changes, an important part of the subject will be intended to analyze intensive connections between migration and social systems and individual phenomena, which are a result of migrations (ethnic fraternalization, ethnic parishes, emigrational literature, national homes). All of these will be explained on the example of Slovene emigrants. Some time will also be dedicated to the question of emigrants' ties with their homeland.

Temeljna literatura in viri / Readings:

1. Milan Mesič. *Mejnarodne migracije: tokovi i teorije*. Zagreb: Societas, 2002.
2. Darko Friš. *Ameriški Slovenci in Katoliška cerkev: 1871-1924*, (Celovski rokopisi, 1). Celovec; Ljubljana; Dunaj: Mohorjeva založba, cop. 1995. 417 str.
3. Darko Friš, Bogdan Kolar, Andrej Vovko. *Prvih sto let Kranjsko slovenske katoliške jednote: pregled zgodovine KSKJ: 1894-1994*. Ljubljana: Ilex, 1997. VIII, 294 str.
4. *Slovensko izseljenstvo: zbornik ob 50-letnici Slovenske izseljenske matice*. Ljubljana: Združenje Slovenska izseljenska matica, 2001, str. 53-63, ilustr.
5. Matjaž Klemenčič. *Jurij Trunk med Koroško in Združenimi državami Amerike ter zgodovina slovenskih naselbin v Leadvillu, Kolorado, in v San Franciscu, Kalifornija*. Celovec; Ljubljana; Dunaj: Mohorjeva založba, 1999. 509 str.
6. Klaus J. Bade, *Evropa v gibanju*. Ljubljana: Založba cf., 2005.
7. Peter Štih in Bojan Balkovec (ur.), *Migracije in slovenski prostor od antike do danes*. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 2010.

Dodatna literatura:

Marjan Drnovšek, *Usodna privlačnost Amerike (Pričevanja izseljencev o prvih stikih z novim svetom)*, Založba Nova Revija, Ljubljana 1998;

Cilji in kompetence:

Študenti imajo v povezavi s številnimi drugimi humanističnimi in družboslovnimi vsebinami možnost poglobiti zavedanje o vlogi in pomenu migracij in ovrednotiti zgodovinske in sodobne migracijske pojave.

Objectives and competences:

Students have, in connection with many other humanistic and sociological contents, the opportunity to deepen their consciousness about the role and the meaning of migrations and to assess historical and contemporary migrational phenomena.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti so z znanjem sposobni razumeti zakonitosti migracij, migracijskega mišljenja in drugih oblik, povezanih z migracijami.

Študent zna poiskati in uporabljati ustrezne vire in relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Osvojeno specifično znanje in metodološke pristope lahko

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Knowledge enables students to understand migrational legitimacies, migrational thinking and other forms, connected with migrations.

Student can find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student can also use acquired specific knowledge and

uporablja tudi na drugih področjih.

Predmet se povezuje z zgodovinskimi in drugimi humanističnimi in družboslovnimi predmeti in vsebinami (antropologija, filozofija, teologija, sociologija, psihologija, etnologija, kulturologija, arheologija, geografija).

methodological approaches in other fields.

Subject is in connection with historical and other humanistic and sociological subjects and contents (anthropology, physiology, theology, sociology, psychology, ethnology, culturology, archeology, geography).

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, individual study, discussion.

Načini ocenjevanja:

- izpit

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

100

- examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

FRIŠ, Darko. Delovanje slovenskih frančiškanov v ZDA pred II. svetovno vojno : "ljubi Bog je poslal Frančiškane v Ameriko". *Stud. Hist. Slov.*, 2005, letn. 5, št. 1/3, str. 457-482, ilustr. [COBISS.SI-ID [749957](#)]

FRIŠ, Darko. P. Kazimir Zakrajšek (1878-1957). V: MATJAŠIČ FRIŠ, Mateja (ur.). *Pomembne slovenske osebnosti 20. stoletja : zbornik povzetkov referatov*. Maribor: Zgodovinsko društvo dr. Franca Kovačiča v Mariboru, 2010, str. 45-46. [COBISS.SI-ID [1049221](#)]

FRIŠ, Darko. The cultural activities of Catholic Slovene immigrants in the United States. V: KLEMENČIČ, Matjaž (ur.), HARRIS, Mary N. (ur.). *European migrants, diasporas and indigenous ethnic minorities*, (Europe and the Wider World, 4). Pisa: Edizioni Plus, cop. 2009, str. 105-121. [COBISS.SI-ID [1000069](#)]

FRIŠ, Darko. Delovanje šolskih sester kongregacije sv. Frančiška Asiškega - Kristusa Kralja v ZDA med letoma 1909 in 1915. *Dve domov..* [Tiskana izd.], 1992, št. 2-3, str. 371-389. [COBISS.SI-ID [4205060](#)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA

Koroška cesta 160

2000 Maribor, Slovenija

www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Retorika
Course title:	RHETORIC

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prvestopnjeZgodovina		2. ali 3.	3., 4., 5. Ali 6.
History		2st or 3rd	3rd, 4th, 5th or 6th

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		30			30	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvodne opredelitve retorike (definicije, pojmi, koncepti) in njena vloga v sodobni družbi. 2. Kratak zgodovinski pregled razvoja retorike: <ul style="list-style-type: none"> • Predaristotelska in aristotelska retorika. • Sistem helenistične in rimske retorike (teorija, praksa, izobraževanje). • Od srednjega veka k sodobni retoriki. 3. Sistem govorniške veščine v luči govornikovih nalog (<i>officia oratoris</i>): <ul style="list-style-type: none"> • Odkrivanje (<i>inventio</i>): teorija o <i>staseis</i>; <i>topoi</i>; sredstva prepričevanja (<i>ethos, pathos, logos</i>). • Razporeditev (<i>dispositio</i>): deli govora (<i>partes orationis</i>). • Ubeseditev (<i>elocutio</i>): kategorije sprememb. • Zapomnitev (<i>memoria</i>): tehnike zapisovanja in pomnjenja govora. • Nastop (<i>actio</i>): verbalna in neverbalna komunikacija; elementi govorniškega nastopa; priprave na nastop; opazovanje in analiza govorniškega nastopa. 4. Retorika in argumentacija: <ul style="list-style-type: none"> • Temeljne opredelitve posameznih teorij argumentacij(e). • Uporabnost teorije argumentacije za razumevanje, interpretacijo in tvorbo besedila ter javni govor. 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Introductory definition(s) of rhetoric (notions and concepts) and its role in contemporary society. 6. Short historical overview of rhetoric: <ul style="list-style-type: none"> • Pre-aristotelian and aristotelian rhetoric. • Systems of Hellenistic and Roman rhetoric (theory, practice, education). • From Middle Ages to modern rhetoric. 7. The system of <i>officia oratoris</i>: <ul style="list-style-type: none"> • Invention (<i>inventio</i>): <i>stasis</i> theory; <i>topoi</i>; means of persuasion (<i>ethos, pathos, logos</i>). • Structure (<i>dispositio</i>): parts of speech (<i>partes orationis</i>). • Style (<i>elocutio</i>): categories of change. • Memory (<i>memoria</i>): techniques of writing down and memorising of a speech. • Delivery (<i>actio</i>): verbal and non-verbal communication; elements of delivery; preparing for a public performance; observation and analysis of delivery. 8. Rhetoric and argumentation: <ul style="list-style-type: none"> • Foundations of modern theories of argumentation. • The use of theories of argumentation for understanding, interpretation and construction of a text and a public speech.
---	---

Temeljni literatura in viri / Readings:

Obvezna/Mandatory:

- R. Barthes, Retorika Starih, Ljubljana, 1990.
- I. Ž. Žagar in B. Domajnko, Argumentiranost kot model (uspešne) komunikacije, Domžale, 2006.
- J. Žmavc J. (2013). Govorniške predvaje : priročnik za sestavljanje besedil na osnovi antičnih progymnasmata: univerzitetni učbenik, Ljubljana, 2013. (<http://www.pei.si/Sifranti/StaticPage.aspx?id=136>)
- A. Weston, A Rulebook of Arguments, Third Edition, Indianapolis/Cambridge, 2000.

Priporočena/Recommended:

- Aristoteles, Retorika, Ljubljana, 2011.
- M. T. Cicero, O govorniku: trije pogovori o govorniku, posvečen bratu Kvintu, Ljubljana, 2002.
- L. A. Groarke in C. W. Tindale, Good Reasoning Matters, A Constructive Approach to Critical Thinking. Oxford, 2013.
- G. A. Kennedy, Klasična retorika: njen krščanski tradicija od antike do sodobnosti, Ljubljana, 2001.
- B. Senegačnik (ur.), Lisija, Izokrat, Demosten, Ciceron, Evmenij: antologija antičnega govorništva, Ljubljana, 2001.
- J. Verschueren, Razumevanje pragmatike, Ljubljana, 2001.

Cilji in kompetence:

Osnovni cilj je posredovati študentkam in študentom poglobljeno strokovno znanje o retoriki in argumentaciji ter jih sposobiti za samostojno analizo in interpretacijo javnega diskurza ter učinkovit javni nastop.

Obenem študentke in

študenti pridobijo sledeče kompetence:

- Razumevanje osnovnih konceptov, ki izhajajo iz teoretskih polj retorike in argumentacij ter študente in

Objectives and competences:

The main objective of the course is to present students with thorough knowledge of rhetoric and argumentation in order to empower them for rhetorical argumentative analysis and interpretation of public discourse as well as public speaking.

Throughout the course students obtain the following competences:

- Understanding of basic concepts from the fields of rhetoric and argumentation, which direct

študentke usmerjajo k analizi in reševanju problemov.

- Razvijanje jezikovnih sposobnosti in s tem povečevanje možnosti zaposlitve, nadaljnje izobrazbe in prostora za aktivnosti.
- Razvijanje možnosti iskanja, izbire in uporabe relevantnih podatkov in informacij v okviru možnosti, ki jih ponujajo pisni viri in sodobne tehnologije.

students to analysis and problem solving.

- Developing of language abilities in order to increase possibilities of finding a job, further education and free time activities.
- Developing abilities for searching, selection and use of relevant data and information within the possibilities offered by written sources and modern technology.

Predvideni študijski rezultati:

Študentke in študenti razumejo temeljne razlike med teoretskimi polji retorike in argumentacije ter poznajo njuno uporabnost pri študiju, pedagoškem in znanstveno-raziskovalnem delu.

S pomočjo poznavanja teoretskih konceptov znajo analizirati in interpretirati retorično-argumentativne vrvice v javnem diskurzu. Študentke in študenti usvojijo prvine govorniškega nastopa.

Intended learning outcomes:

Students understand basic differences among theoretical fields of rhetoric and argumentation and recognise their usefulness in their study as well as in pedagogical and scientific research work.

By knowing theoretical concepts they are able to analyse and interpret rhetorical argumentative elements in public discourse.

Students master elements of public speaking.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja
- Diskusija
- Seminar:
  - študentke in študenti samostojno analizirajo izbrana besedila in svoje interpretacije utemeljijo v razpravi.
  - študentke in študenti izvajajo govorniške nastope in spoznavajo prvine ustreznega opazovanja in analize nastopa.

Learning and teaching methods:

- Lectures
- Discussion
- Seminar:
  - students perform an independent analysis of selected texts and justify their interpretations through discussion.
  - students present two public performances and get to know elements of proper observation and evaluation of public speaking.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Dva govorna nastopa, retorična vaja, kolokvij, ustni izpit

1. nastop 5%
2. nastop 15%
3. retorična vaja 15%
4. kolokvij 20%
5. ustni izpit 45%

Two public performances, rhetorical exercise, colloquium and oral examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

ŽMAVC, Janja. Govorniške vrste in sredstva prepričevanja v zgodnjirimske retoriki: metaretorika v nastajanju. *Annales, Series historia et sociologia*, ISSN 1408-5348, 2009, letn. 19, št. 1, str. 1-14. [COBISS.SI-ID [1920343](#)]

ŽMAVC, Janja. Retorični etos: antična retorika v slovenskem političnem govorništvu. V: KRAŠOVEC, Primož (ur.), ŽAGAR, Igor Ž. (ur.). *Medijska politika v postsocializmu*, (Digitalna knjižnica, ISSN 1855-9638, Dissertations, 5). Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2009, str. 147-171.

http://www.pei.si/UserFilesUpload/file/digitalna_knjiznica/Dissertations%205/index.

[html](#). [COBISS.SI-ID [1936215](#)]

ŽMAVC, Janja. "Neizrečeno" v Terencijevem Evnuhu : poskus pragmatične analize. V: KAVČIČ, Jerneja (ur.), MARINČIČ, Marko (ur.). *Musisamicus : posebna številka obosemdesetletnici Kajetana Gantarja*, (Keria, ISSN 1580-0261, letn. 12, št. 2-3). Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2010, str. 139-170. [COBISS.SI-ID [43771234](#)]

ŽMAVC, Janja. The Ethos of classical rhetoric : from Epieikeia to Auctoritas. V: EEMEREN, Frans H. van (ur.), GARSSSEN, Bart (ur.). *Topical themes in argumentation theory : twenty exploratory studies*, (Argumentation Library, ISSN 1566-7650, Vol. 22). Dordrecht: Springer, 2012, str. 181-191. <http://www.springerlink.com/content/p26k3558486t1p1j/>, doi: [10.1007/978-94-007-4041-9_12](https://doi.org/10.1007/978-94-007-4041-9_12). [COBISS.SI-ID [2380375](#)]

ŽMAVC, Janja. Retorika in argumentacija kot dejavnika učne uspešnosti. V: ŠTREMPEL, Urška (ur.). *Učna (ne)uspešnost : pogledi, pristopi, izzivi : [znanstvena monografija]*. Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2014, str. 168-188. [COBISS.SI-ID [2643287](#)]

ŽMAVC, Janja. Post autem auditoribus Graecis...: notes on intercultural perspective of classical rhetoric. *Studia Historica Slovenica*, ISSN 1580-8122, 2015, letn. 15, št. 1. (vtisku).